WWW.ZVIAZDA.BY — на 12 гадзін раней

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУССКАЯ ГАЗЕТА

26 САКАВІКА 2011 г.
СУБОТА
№ 56
(26920)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ДАРУЧЫЎ ПЕРАГЛЕДЗЕЦЬ ПАРАДАК ФАРМІРАВАННЯ ЧАРГІ МАЮЧЫХ ПАТРЭБУ Ў ЖЫЛЛІ Ў МІНСКУ

Такую задачу ён паставіў ўчора ў час даклада Мінгарвыканкама аб перспектывах забудовы сталіцы да 2015 года, перадае БЕЛТА.

У прыватнасці, кіраўнік дзяржавы лічыць несправядлівым, што сёння ў чарзе маючых патрэбу знаходзяцца і тыя, хто не мае ніякага жылля, і тыя, хто крыху не дацягвае да нарматыву 15 кв.м на чалавека.

Як далажыў Прэзідэнту мэр Мінска Мікалай Ладуцька, цяпер на чарзе маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў у сталіцы стаяць амаль 280 тыс. чалавек. Пры гэтым амаль 60 тыс. з іх не маюць ва ўласнасці ніякага жылля. «Тут трэба прымаць кардынальнае рашэнне. І гэта пытанні не ўрада, трэба тэрмінова іх перадаць на ўзровень выканкама, каб яны, зыходзячы з уласнага бюджэту, перспектыў, вызначалі, колькі квадратных метраў на брата павінна быць», — сказаў кіраўнік дзяржавы. «Лічу, правільна ці няправільна мы зрабілі, можа, паспяшаліся — 15 м, але гэта несправядліва: чалавек стаіць у чарзе 7 гадоў і нічога не мае, і чалавек, які жыве і 14, 13 або 10 квадратных метраў на брата мае. Розніца ж ёсць», — дадаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка даручыў абмеркаваць гэта пытанне з урадам. «Па чарзе трэба вызначыцца, бо мы бясконца будзем мець вялікую чаргу ў Мінску», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. Пры гэтым ён нагадаў, што такая сітуацыя з ажыятажным попытам на жыллё толькі ў Мінску, у абласных цэнтрах гэту праблему ўдалося зняць. Цэнтр цяжару будаўніцтва жылля неабходна пераносіць у рэгіёны, каб выключыць перанасяленне Мінска. «Не трэба збіраць у Мінску ўсё насельніцтва Беларусі», — падкрэсліў Прэзідэнт. «Ураду неабходна перанесці цэнтр цяжару будаўніцтва жылля ў рэгіёны. Ва ўсім свеце формула адна: не да рабочай сілы ідуць працоўныя месцы, а рабочая сіла едзе на працоўныя месцы, а не наадварот. Мы павінны развесці прадукцыйныя сілы і туды накіроўваць людзей», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што няўхільна павінна выконвацца патрабаванне аб недапушчэнні перанасялення Мінска. У сталіцы, на яго думку, неабходна весці толькі кропкавую забудову. «Усё павінна быць падпарадкавана інтарэсам сталіцы і інтарэсам людзей, якія тут жывуць», — падкрэсліў Прэзідэнт. «Трэба арыентавацца на тое, што ў Мінску не павінна пражываць больш за 1 млн 800 тыс. чалавек. Мільён восемсот чалавек — і не больш, таму што сёння ўжо ні праехаць, ні прайсці па Мінску, заўтра — загазаванасць, пачнуць пхацца, з усёй рэспублікі збяром у Мінску людзей, і мы перанаселім горад», — сказаў Прэзідэнт.

Як далажыў кіраўніку дзяржавы мэр Мінска Мікалай Ладуцька, за апошнія 10 гадоў у Мінск прыехала амаль 170 тыс. чалавек. У сталіцы пастаянна знаходзіцца амаль 2,2-2,3 млн чалавек, уключаючы студэнтаў. З гэтага года ўведзены абмежаванні па пастаноўцы на чаргу маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Стаць на чаргу могуць грамадзяне, якія пражылі ў сталіцы на працягу апошніх пяці гадоў. Што датычыцца дынамікі прыросту чаргі маючых патрэбу ў жыллі, то за 2010 год яе папоўнілі амаль 20 тыс. чалавек, а ў перыяд з 2006 па 2011 год — каля 130 тыс. чалавек.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка выказаў незадавальненне тэмпамі рэалізацыі праекта па будаўніцтве шматфункцыянальнага комплексу «Мінск-Сіці». Прэзідэнт падкрэсліў, што дасягнутыя раней дамоўленасці з інвестарамі павінны няўхільна выконвацца. Акрамя таго, Аляксандр Лукашэнка паставіў пытанне аб перапланіроўцы забудовы. «Мінск-Сіці» павінен быць жаданым для людзей, каб людзі туды імкнуліся. Але хто будзе імкнуцца ў жалезабетон? Трэба зрабіць акуратныя кварталы, прыгожыя, каб ім было зручна там жыць», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Інвестпраектам прадугледжваецца на тэрыторыі 318 га будаўніцтва грамадска-дзелавога цэнтра, які ўключае будынкі адміністрацыйна-дзелавой, фінансавай і дыпламатычнай сфер, кварталы жылой забудовы, аб'екты сацыяльнай і інжынерна-транспартнай інфраструктуры. Рэалізацыя праекта прадугледжваецца ў дзевяць этапаў з завяршэннем будаўніцтва да 2020 года. Цяпер ідзе рэалізацыя першага этапа, які ўключае падрыхтоўку пляцоўкі пад забудову, будаўніцтва жылля агульнай плошчай больш як 230 тыс.кв.м, офісных памяшканняў, аб'ектаў гандлю і 1510 парковачных месцаў.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

РАДЫЯЦЫЯ НА ТУРБІННЫМ АДСЕКУ «ФУКУСІМЫ» Ў 10000 РАЗОЎ БОЛЬШ НОРМЫ. ПАДАЗРАЮЦЬ ПАШКОДЖАННЕ ЯДРА РЭАКТАРА

Гэта адзіны энергаблок з шасці, у якім у якасці паліва выкарыстоўваецца небяспечная сумесь урану і плутонія. Наступствы могуць быць самымі цяжкімі, прадказваюць спецыялісты. Гэты факт можа істотна затарміазіць або наогул зрабіць бескарыснымі паспяховыя вынікі работ па ліквідацыі наступстваў разбурэння АЭС.

Як паведамлялася раней, выкіды радыяцыі прымусілі ўлады эвакуіраваць людзей з 20-кіламетровай зоны вакол АЭС, а таксама ўвесці забарону на палёты над станцыяй у радыусе 30 кіламетраў.

ЭФЕКТЫЎНАСЦЬ ЛЕКАЎ ЗВЯЗАЛІ З СОНЦАМ

Шведскія навукоўцы прыйшлі да высновы, што метабалізм лекавых прэпаратаў у арганізме залежыць ад атрыманага сонечнага святла. Атрыманыя вынікі пасля ўдакладнення могуць быць выкарыстаныя для індывідуальнага падбору доз лекаў у пацыентаў, якія пражываюць у краінах з моцнымі ваганнямі асветленасці на працягу года. Па меркаванні кіраўніка даследавання Эрыка Эліасона здольнасць узмацняць улетку абясшкоджванне таксінаў (да якіх арганізм адносіць і лекі) выпрацавалася эвалюцыйна, паколькі ў цёплы час года было прасцей здабываць жывёльную ежу, якая хутка псуецца.

МУЖЧЫНАМ ПАТРЭБНЫЯ ЎЛАДНЫЯ БІЗНЭС-ЛЭДЗІ І «ДРЭННЫЯ ДЗЯЎЧЫНКІ»

Сучасныя мужчыны аддаюць перавагу ўладным і сэксуальным жанчынам. Прычым, як паказала нядаўняе даследаванне, чым больш паспяховая жанчына ў кар'еры, тым больш прывабнай яна здаецца мужчынам. Такіх поглядаў на дзяўчат прытрымліваюцца прыблізна дзве траціны мужчын. Па звестках даследавання, 66% мужчын прыцягваюць моцныя і незалежныя жанчыны, а ў катэгорыі 30-34-гадовых мужчын гэты працэнт дасягае 71. Эксперты лічаць, што гэта звязана не толькі са зменай гендарных роляў, але і з эканамічнымі цяжкасцямі. Зрэшты, засталіся яшчэ і такія, для якіх кіруючая пасада ў буйной карпарацыі не з'яўляецца галоўным афрадызіякам. 18% мужчын шукаюць, у першую чаргу, жыццярадасную сяброўку. Яшчэ 35% заявілі, што ім падабаюцца «дрэнныя дзяўчынкі», такія як галівудскія акірысы Анджэліна Джалі, Меган Фокс і спявачка Шарлот Чэрч. 14% прыцягваюць такія жанчыны, якія могуць пастаяць за сябе.

60% жанчын таксама цікавяцца, першым чынам, мужчынамі, якія займаюць высокія пасады. А кожная шостая таксама знаходзіць прывабнымі хуліганаў, накшталт ірландскага акцёра Коліна Фарэла і шатландца Джэральда Батлера.

Фота Анатоля КЛЕЦЧУКА

ГАДЗІННІК, ЯКОМУ НЕ ТРЭБА ПЕРАВОДЗІЦЬ СТРЭЛКІ

нястомна абуджае падворак Валерыя і Ганны Базанавых на ўскраіне Стоўбцаў

Нагадаем, што гэтай ноччу ў 2 гадзіны будзе ажыццёўлены пераход на «летні» час. Стрэлкі гадзіннікаў пераводзяцца на адну гадзіну наперад.

Твае правы

ТЭСТ НА АСАБЛІВЫЯ ЎМОВЫ

Скарачэнне працоўнага часу, дадатковая працягласць водпуску, даплаты — кампенсацыі за занятасць у шкодных ці асаблівых умовах існуе некалькі. Аднак варта адразу ж заўважыць: гэтыя кампенсацыі прадастаўляюцца толькі пры ўмове атэстацыі працоўных месцаў. І часта якраз тут узнікаюць няпростыя пытанні.

У пошуках «фактараў рызыкі»

Для пачатку трэба адзначыць: атэстацыя павінна праходзіць на месцах, прадугледжаных спецыяльнымі спісамі, занятасць па якіх дае права на датэрміновую пенсію і права на скарочаную працягласць працоўнага дня. Прычым саму атэстацыю праводзіць наймальнік.

— Падчас правядзення атэстацыі ацэньваюцца цяжкасць і напружанасць працоўнага працэсу, а таксама ўсе шкодныя і небяспечныя фактары вытворчага асяродку на працоўным месцы — хімічныя рэчывы, шум, пыл, вібрацыя, інфрачырвонае выпраменьванне, кепская асветленасць памяшкання і гэтак далей, — распавядае **спецыяліст аддзела экспертызы ўмоў працы камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароны Мінгарвыканкама Святлана КОНКІНА**. — Вымярэнне і даследаванне ўзроўняў шкодных і небяспечных фактараў вытворчага асяродку праводзяцца спецыяльна акрэдытаванымі лабараторыямі. Пры гэтым пажадана, каб канкрэтныя пазіцыі замераў «падказвала» атэстацыйная камісія арганізацыі — у рэшце рэшт, усе магчымыя «неспрыяльныя фактары» лепш за ўсё ведаюць непасрэдна на месцы.

Дарэчы, стварэнне атэстацыйнай камісіі з'яўляецца абавязковым. У склад гэтай камісіі павінны ўваходзіць: кіраўнік арганізацыі ці яго намеснік, галоўны інжынер ці яго намеснік, кадравік, юрыст, спецыяліст па ахове працы, начальнікі цэхаў. Плюс да таго часта членам камісіі становіцца і прадстаўнік прафсаюза.

Кампенсацыі залежаць ад класа

Па выніках атэстацыі атэстацыйная камісія вызначае клас і ступень шкоднасці ці небяспекі ўмоў на працоўным месцы і права на пэўны від кампенсацый. Прычым калі прызнаецца, што ўмовы працы аптымальныя (месца адносіцца да 1 класа) або дапушчальныя (2 клас), то дадатковыя гарантыі не прадастаўляюцца. Іншая справа — шкодныя (3 клас) і небяспечныя (4 клас) умовы.

— Калі будзе прызнана, што ўмовы працы адносяцца да 4 класа, то работнік можа разлічваць на 28 дадатковых дзён водпуску, скарочаны працоўны дзень, на даплату ў памеры 0,31 працэнта ад тарыфнай стаўкі I разраду, якая прынятая ў гэтай арганізацыі (але не менш чым ад тарыфнай стаўкі I разраду бюджэтнікаў), а таксама ў выпадку вызначэння прафесіі ў Спісах № 1 і № 2 — на датэрміновую пенсію, — кажа Святлана Конкіна. — Што да 3 класа, то тут існуюць некалькі ступеняў. Пры 1 ступені 3 класа работнік можа атрымліваць права на 4 дні дадаткоўвага водпуску, скарочаны працоўны дзень і даплату ў памеры 0,1 працэнта тарыфнай стаўкі I разраду, пры 2-й ступені — на 7 дадатковых дзён водпуску, скарочаны працоўны дзень, датэрміновую пенсію па Спісе № 2 і даплату ў 0,14 працэнта, 3-й ступені — на 14 дадатковых дзён водпуску, скарочаны працоўны дзень, датэрміновую пенсію па Спісе №1 ці №2, даплату ў 0,2 працэнта, а пры 4 ступені — на 21 дадатковы дзень водпуску, скарочаны працоўны дзень, датэрміновую пенсію па Спісе №1 ці №2 і даплату ў 0,25 працэнта.

СТАР.2

«Online-марафон»

ПЕНСІІ, БЯСПЕКА ПРАЦЫ, САЦПАДТРЫМКА

Міністэрства працы і сацыяльнай абароны працягне «online-марафон», удзел у якім могуць узяць усе жыхары нашай краіны.

У прыватнасці, як паведаміла **прэс-сакратар міністэрства Варвара АЛЕКСАНДРОВІЧ, 29 сакавіка з 11.00 да 12.30** пройдзе інтэрактыўная канферэнцыя, прысвечаная пытанням сацыяльнай абароны пажылых людзей, ветэранаў і інвалідаў.

Дарэчы, нагадала Варвара Александровіч, задаць сваё пытанне спецыялістам міністэрства зможа кожны. Непасрэдна ў дзень і час правядзення канферэнцыі зрабіць гэта магчыма праз сайт **www.mintrud.gov.by (раздзел «Інтэрактыўныя канферэнцыі»)**, а напярэдадні — праз e-mail: **press@mintrud.gov.by** або па **факсе (8-017) 306-38-84 (з адзнакай «online-марафон»)**.

Сяргей ГРЫБ.

На слыху

Віктар БАБАРЫКА:

«ЗАЎСЁДЫ Ў ВЫЙГРЫШЫ ТОЙ, ХТО СПАКОЙНА ДА ЎСЯГО АДНОСІЦЦА»

У выніку ажыятажу, узніклага з-за шматлікіх чутак наконт будучыні нацыянальнай валюты, на думку старшыні праўлення ААТ «Белгазпрамбанк» Віктара БАБАРЫКІ, прайграюць тыя людзі, якія паддаюцца паніцы і атакуюць пункты абмену валюты. Акрамя таго, падчас прэс-канферэнцыі, прымеркаванай да дзейнасці банка летась, ён выказаў меркаванне, што цяпер няма ніякіх падстаў сумнявацца ў тым, што беларускія банкі ў стане выканаць усе абавязацельствы па дагаворах як з юрыдычнымі асобамі, так і з простымі грамадзянамі.

Прычым, зазначыў кампетэнтны эксперт, ні сёння, ні ў далейшым праблем з выкананнем банкамі сваіх абавязацельстваў перад насельніцтвам не будзе. Віктар Бабарыка патлумачыў, чым падмацавана яго ўпэўненасць: беларуская банкаўская сістэма жорстка рэгулюецца, дзейнічаюць нарматывы бяспечнага вядзення бізнэсу. «Гэта, — падкрэсліў ён, — праўда, і гэта добра».

Адносна чутак, якімі «прадракаецца» істотная разавая дэвальвацыя беларускага рубля, старшыня праўлення ААТ «Белгазпрамбанк» заявіў наступнае: такі інструмент, як дэвальвацыя, — справа сама па сабе бессэнсоўная. «2 студзеня 2009 года паказала кароткатэрміновую эфектыўнасць дэвальвацыі. Вывад: аднаразовая істотная дэвальвацыя носіць кароткі і неэфектыўны характар». Каб змяніць сітуацыю да лепшага, неабходны цэлы комплекс захадаў. Паводле слоў Віктара Бабарыкі, у прыватнасці, трэба вучыцца разумна траціць зароблёныя сродкі. «Пакуль мы не навучымся разумна і правільна траціць, мы ніколі не навучымся нічога і шмат зарабляць, — лічыць ён. — Калі ў нас няма дна ў кошыку, то няважна, чым гэты кошык напаўняць — тонкім струменьчыкам з-пад крана ці пажарнай помпай. Калі захады не будуць датычыцца аналізу сродкаў, якія расходуюцца, у першую чаргу валюты, калі ўзяты долар у нас не будзе генерыраваць долар і адзін цэнт, то ўсе астатнія інструменты будуць насіць выключна кароткі характар».

Што датычыцца магчымасці Беларусі плаціць па рахунках, то **намеснік старшыні савета дырэктараў ААТ «Белгазпрамбанк», намеснік старшыні праўлення «Газпрамбанка» ААТ Аляксандр СОБАЛЬ** заўважыў, што, напрыклад, у расіян на гэты конт не ўзнікае ніякіх сумненняў, таму што аб'ём знешняга доўгу рэспублікі не крытычны. «Многія краіны, — кажа ён, — маюць больш значны знешні доўг у адносінах да валавога ўнутранага прадукту. У Беларусі знешні доўг цалкам нармальны, і няма нічога страшнага ў яго павелічэнні. Тут галоўнае, на што знешнія пазыкі будуць накіраваныя».

У сваю чаргу, **намеснік старшыні праўлення «Газпрама» Андрэй КРУГЛОЎ** паведаміў, што Беларусь свае кантрактныя абавязацельствы па пастаўках паліва выконвае, і «мы не бачым прычыны, чаму яны не могуць выконвацца ў далейшым». Між іншым, паводле звестак **генеральнага дырэктара ААТ «Белтрансгаз» Уладзіміра МАЁРАВА**, цана расійскага газу для нашай краіны ў першым квартале склала 223 долары ЗША.

ДАВЕДКА: ***па асноўных паказчыках ААТ «Белгазпрамбанк» упэўнена ўваходзіць у дзясятку буйнейшых фінансавых устаноў краіны. Па стане на 1 студзеня 2011 года ў банкаўскай сістэме Беларусі банк займае: 6 месца — па статутным фондзе (142 мільёны долараў), 6 месца — па аб'ёме прыбытку (30,6 мільёна долараў. Прыбытак на аднаго супрацоўніка склаў 25 тысяч долараў), 7 месца па суме актываў (958 мільёнаў долараў) і ўласным капітале (206 мільёнаў долараў).***

Ігар ШЧУЧЭНКА.

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ

WWW.RLT.BY

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «СлуцкОблГарант» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже объектов недвижимого имущества, в составе:

Лот № 1: здание по ремонту радиоаппаратуры, об. пл. 167.7 кв.м, расположенное по адресу: **Минская обл., г. Логойск, ул. Садовая, д. 5.**

Начальная цена с НДС – 215 646 112 бел. руб.

Площадь земельного участка – 0,0859 га.

Задаток 10% от начальной цены.

Лот № 2: одноэтажный кирпичный блок гаражей на 5 мест, об. пл. 208 кв.м, расположенный по адресу: **Минская область, Солигорский р-н, г. Солигорск, район рынка «Колхозный»,** в т.ч. находящееся в нем оборудование: установка для газированной воды (1988 г.в.), станок точильный (1980 г.в.), установка сверлильная (1978 г.в.).

Начальная цена с НДС – 83 239 180 бел. руб.

Площадь земельного участка – 0,0377 га.

Задаток – 8 000 000 бел. руб.

Подробные извещения опубликованы в газете «Звязда» от 29.01.11; 17.02.11.

Аукцион состоится **14.04.2011** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **13.04.2011** до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34; 500 47 12.

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 26.03.2011 г. (для б/н разлікаў)				Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў Цэнтрбанк РФ	
1 долар ЗША	3 030,00	1 чэшская крона	174,76	USD	28,2237
▲ 1 еўра	4 289,57	1 польскі злоты	1 066,79	10 UAH	35,4235
1 латвійскі лат	6 046,09	▲ 1 расійскі рубель	107,36	10000 BYR	93,1168
1 літоўскі літ	1 242,11	1 украінская грыўня	380,15	EUR	40,0156

ПРАМАЯ ЛІНІЯ

31 сакавіка 2011 г. Міністр абароны Рэспублікі Беларусь генерал-лейтэнант ЖАДОБІН Юрый Віктаравіч праводзіць «прамую» тэлефонную лінію з насельніцтвам.

Задаць пытанне Міністру абароны можна па тэлефоне (8 017) 297 29 20 з 14.00 да 15.00 31 сакавіка.

ПРАМАЯ ЛІНІЯ

29 сакавіка 2011 г. з 11.00 да 13.00 Камітэт дзяржаўнага кантролю праводзіць «прамую лінію» па пытаннях выканання патрабаванняў Дырэктывы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 3 «Эканомія і беражлівасць — галоўныя фактары эканамічнай бяспекі дзяржавы».

У ходзе «прамой лініі» жыхары рэспублікі могуць паведаміць спецыялістам Камітэта дзяржкантролю пра парушэнні заканадаўства па рацыянальным выкарыстанні рэсурсаў, выпадкі прычынення ўрону дзяржаве, безгаспадарчасці і марнатраўнасці, незаконнага і беспадстаўнага расходавання матэрыяльных і грашовых сродкаў.

Супрацоўнікамі ведамства будзе вывучана кожная інфармацыя, якая паступіць ад грамадзян у час «прамой лініі».

Тэлефон «прамой лініі» — (017) 328 69 40.

ISSN 1990 - 763X

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС ЗСАО «БелИнгострах» за 2010 год

БелИнгострах Belingostrakh

г. Минск, ул. Мясникова, 40, тел. (017) 203 58 78

тыс. руб.

АКТИВ	СУММА	ПАССИВ	Сумма
1	2	3	4
Основные средства (по остаточной стоимости)	4 693 697,1	Уставный фонд	3 165 750,0
Нематериальные активы (по остаточной стоимости)	1 913,1	Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей)	
Доходные вложения в материальные ценности (по остаточной стоимости)		Резервный фонд	118 822,3
Вложения во внеоборотные активы	3 163,5	Добавочный фонд	4 872 344,6
В том числе: незавершенное строительство	3 163,5	Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	
Прочие внеоборотные активы		Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	-373 959,2
Запасы и затраты	388 879,8	Целевое финансирование	
В том числе: сырье, материалы и другие аналогичные активы	244 002,1	Доходы будущих периодов	156 237,8
расходы будущих периодов	144 877,7	Страховые резервы и фонды – всего	6 791 669,6
прочие запасы и затраты		В том числе: страховые резервы	6 751 394,2
Доля перестраховщиков в страховых резервах	1 057 175,6	фонды предупредительных (превентивных) мероприятий, гарантийные и иные фонды, образованные в соответствии с законодательством	40 275,4
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются более чем через 12 месяцев после отчетной даты)		Долгосрочные кредиты и займы	
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	595 494,0	Прочие долгосрочные обязательства	
Расчеты с учредителями		Краткосрочные кредиты и займы	
В том числе: по вкладам в уставный фонд		Кредиторская задолженность – всего	724 234,9
		Задолженность перед участниками (учредителями)	
Денежные средства	8 708 436,9	Резервы предстоящих расходов	
Финансовые вложения	6 340,0	Прочие краткосрочные обязательства	
Прочие оборотные активы			
БАЛАНС	15 455 100,0	БАЛАНС	15 455 100,0

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ
по бухгалтерской (финансовой) отчетности ЗСАО «БелИнгострах» за период с 1 января по 31 декабря 2010 года

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности» и республиканских правил аудиторской деятельности. Данные правила обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представленной бухгалтерской (финансовой) отчетности.

Мы считаем, что в ходе аудита нами были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения.

По нашему мнению, бухгалтерская (финансовая) отчетность ЗСАО «БелИнгострах», сформированная в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности, достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ЗСАО «БелИнгострах» на 1 января 2011 года и результаты его финансово-хозяйственной деятельности за 2010 год, при этом совершенные ЗСАО «БелИнгострах» финансовые (хозяйственные) операции во всех существенных отношениях соответствуют законодательству.

Сведения о государственной регистрации ОДО «ПРОМАУДИТ»: *№ 100073476 от 31 октября 2000 года, УНП 100073476.*

Руководитель аудиторской организации:
Директор ОДО «ПРОМАУДИТ» А. В. Анисович

23 февраля 2011 года

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ ЗСАО «БелИнгострах» за 2010 год

тыс. руб.

Наименование показателя	Код строки	За отчетный период
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ		
Страховые взносы (премии) полученные, брутто	010	
Страховые выплаты	020	
Изменение резервов по видам страхования, относящимся к страхованию жизни (+ или –)	030	
Отчисления в гарантийный фонд и фонд предупредительных (превентивных) мероприятий	040	
Расходы на ведение дела	041	
Прибыль (убыток) от операций по видам страхования, относящимся к страхованию жизни (+ или –)	050	
II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ		
Страховые взносы (премии) с учетом перестрахования, нетто	064	18 732 572,0
Изменение резерва незаработанной премии с учетом перестрахования, нетто (+ или –)	067	-1 116 042,4
Оплаченные убытки (страховые выплаты) с учетом перестрахования	082	11 102 037,2
Изменение резервов убытков (страховых выплат) с учетом перестрахования (+ или –), нетто	092	-342 708,9
Изменение других технических резервов (+ или –)	100	
Изменение иных страховых резервов (+ или –)	105	
Отчисления в фонды предупредительных мероприятий и гарантийные фонды	110	66 617,4
Отчисления в иные фонды, образованные в соответствии с законодательством	115	
Расходы на ведение дела	120	6 669 268,5
Комиссионное вознаграждение и тантьемы по рискам, переданным в перестрахование	122	585 865,7
Поступления, связанные с реализацией перешедшего к страховщику права требования страхователя (выгодоприобретателя) к лицу, ответственному за убытки, возмещенные в результате страхования	125	190 809,9
Прибыль (убыток) от операций по видам страхования иным, чем страхование жизни (+ или –)	130	212 573,2
III. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ		
Операционные доходы	140	5 810 739,9
Налоги и сборы, включаемые в операционные доходы	141	32 092,6
Операционные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых в операционные доходы)	150	5 778 647,3
Операционные расходы	160	5 017 620,4
Прибыль (убыток) от операционных доходов и расходов	170	761 026,9
IV. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ		
Внереализационные доходы	180	927 515,5
Налоги и сборы, включаемые во внереализационные доходы	181	38,5
Внереализационные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых во внереализационные доходы)	190	927 477
Внереализационные расходы	200	1 514 875,9
Прибыль (убыток) от внереализационных доходов и расходов	210	-587 398,9
Прибыль (убыток)	220	386 201,2
Налог на прибыль	260	250 104,9
Прочие налоги, сборы из прибыли	270	59 538,4
Прочие расходы и платежи из прибыли	280	21 022,7
Чистая прибыль (убыток)	300	55 535,2

УНП 100219645.

Хозяйственный суд города Минска

объявляет о проведении публичных торгов по продаже имущества, принадлежащего

ПК ООО «БИКАРАН»

Контейнерная АЗС, инвентарный номер 644/С-3386, общая площадь здания 16,0 кв. м, площадь застройки 23,0 кв. м стоимостью 512 308 800 рублей, расположенное по адресу: Минская обл., Солигорский район, г.п. Старобин.

Стоимость имущества указана с учетом НДС.

Минимальная величина первого шага составляет 5% от стоимости реализуемого с торгов имущества, что составляет 25 615 440 рублей.

Подробная информация об имуществе размещена на сайте: http:/minsk.court.by/,

а также в помещении хозяйственного суда г. Минска: г. Минск, ул. Академическая, 15/1.

Торги состоятся 12.04.2011 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Академическая, 15/1, каб. 201.
За дополнительной информацией обращаться: судебный исполнитель Рогачевич Т.Т., тел./факс 294 93 89 ст. судебный исполнитель Вярьвильский Д.А., тел. 294 93 67.

Задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (лота) должен быть перечислен на депозитный счет № 3642900000072 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, код 795, УНП 101541763 хозяйственного суда города Минска не позднее чем за 24 часа до начала проведения торгов.

В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 г. № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ СУД ГОРОДА МИНСКА

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, ПРИНАДЛЕЖАЩЕГО ООО «ФРАНККОМПЬЮТЕРЫ»

Лот № 1. Печатное оборудование Плоттер HP Designjet 8000s, серийный номер 0375021005, 2008 года выпуска, количество — 1 шт. Начальная стоимость — 37 110 012 белорусских рублей. Минимальная величина первого шага составляет 5% стоимости имущества в размере 1 855 501 белорусский рубль.

Торги состоятся 24.04.2011 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Академическая, 15/1, каб. 201.

За дополнительной информацией обращаться: судебный исполнитель Есина Л.С., тел./факс 294 93 84, (029) 177 32 54 ст. судебный исполнитель Вярьвильский Д.А., тел. 294 93 67.

Задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (лота) должен быть перечислен на депозитный счет хозяйственного суда города Минска № 3642900000072 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, код 795, УНП 101541763 не позднее чем за 24 часа до начала проведения торгов.

В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 г. № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

БЕЛАРУСЬ МАЕ НАМЕР АДМОВІЦЦА АД КАЛЮЧАГА ДРОТУ НА ГРАНІЦЫ

Аб гэтым учора ў Пружанах у ходзе сустрэчы з жырахамі раённага цэнтра заявіў старшыня Дзяржаўнага пагранічнага камітэта Беларусі Ігар РАЧКОЎСКІ, перадае БЕЛТА.

У гэтым годзе на граніцы плануецца пачаць адключэнне інжынерных сістэм. «Наша задача сёння ў тым, каб не ставіць бар'еры, а дапамагаць людзям, — адзначыў старшыня Дзяржпагранкамітэта. — Нам такая граніца ўжо не патрэбна, гэта анахранізм. Быў перыяд, калі пасля развалу Савецкага Саюза мы выконвалі свой партнёрскі абавязак у адносінах да краін-суседзяў. Сёння таго шматтысячнага патоку мігрантаў у Заходнюю Еўропу з нашага напрамку няма, а тыя адзінкавыя выпадкі, якія мы маем цяпер, не вартыя тых затрат, якія Беларусь нясе на ўтрыманне сістэмы».

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ за 2010 год
ОАО «БРЕСТСКИЙ ЭЛЕКТРОМЕХАНИЧЕСКИЙ ЗАВОД»

Полное наименование эмитента:
Открытое акционерное общество «Брестский электромеханический завод».
Учетный номер плательщика: **200032892**
Адрес: **224020, г. Брест, улица Московская, 202, телефон/факс: (8 0162) 42 73 89**
Директор: **Разумец Сергей Леонидович.** Главный бухгалтер: **Баган Нина Андреевна**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01.01.2011 г.

Единица измерения: млн. руб.

АКТИВ	Код строки	На начало отчетного периода	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	39863	49647
Нематериальные активы	120	306	263
Доходные вложения в материальные ценности	130	1826	3122
Вложения во внеоборотные активы	140	504	1512
в том числе: незавершенное строительство	141	164	199
ИТОГО по разделу I	**190**	**42499**	**54544**
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	21069	24522
В том числе: Сырье, материалы и другие активы	211	3711	5167
Незавершенное производство и полуфабрикаты	213	1202	806
Расходы на реализацию	214	23	50
Готовая продукция и товары для реализации	215	8145	8552
Товары отгруженные	216	7401	9649
Расходы будущих периодов	218	587	298
Налоги по приобретенным активам	220	411	547
Дебиторская задолженность	240	1339	1682
В том числе: Покупателей и заказчиков	241	46	12
Поставщиков и подрядчиков	242	1106	1277
По налогам и сборам	243	77	60
По расчетам с персоналом	244	8	51
Разных дебиторов	245	102	282
Расчеты с учредителями	250	59	
Денежные средства	260	474	7119
В том числе:			
Денежные средства на депозитных счетах	261	-	-
Финансовые вложения	270	25	44
Прочие оборотные активы	280	191	204
ИТОГО по разделу II	**290**	**23568**	**34118**
БАЛАНС	**300**	**66067**	**88662**
ПАССИВ	**Код строки**	**На начало отчетного периода**	**На конец отчетного периода**
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	8671	8671
Резервный фонд	420	113	617
Добавочный фонд	430	37176	53589
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	450	659	1492
Целевое финансирование	460	-	-
Доходы будущих периодов	470	-	-
ИТОГО по разделу III	**490**	**46619**	**64369**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	171	977
Прочие долгосрочные обязательства	520	-	-
ИТОГО по разделу IV	**590**	**171**	**977**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	701	6834
Кредиторская задолженность	620	18465	16024
В том числе: Перед поставщиками и подрядчиками	621	17204	14453
Перед покупателями и заказчиками	622	162	86
По расчетам с персоналом по оплате труда	623	522	670
По налогам и сборам	625	185	342
По социальному страхованию и обеспечению	626	165	238
По лизинговым платежам	627	175	144
Перед прочими кредиторами	628	52	91
Задолженность перед участниками (учредителями)	630	83	419
В том числе:			
По выплате доходов, дивидендов	631	4	9
Прочая задолженность	632	79	410
Резервы предстоящих расходов	640	-	-
Прочие виды обязательств	650	28	39
ИТОГО по разделу V	**690**	**19277**	**23316**
БАЛАНС	**700**	**66067**	**88662**
Из строки 620			
Долгосрочная кредиторская задолженность	701	-	-
Краткосрочная кредиторская задолженность	702	18290	15880

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

Единица измерения: млн. руб.

Наименование показателя	Код строки	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
Выручка от реализации товаров, продукции, работ и услуг	010	117955	117291
Налоги, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ, услуг	011	19473	18757
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за минусом НДС, акцизов и иных аналогичных обязательных платежей)	020	98482	98534
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ и услуг	030	87720	92749
Расходы на реализацию	060	283	244
Прибыль (убыток) от реализации	**070**	**10479**	**5541**
II. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Операционные доходы	**080**	**1427**	**1694**
Налоги и сборы, включаемые в операционные доходы	081	212	232
Операционные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых в операционные доходы)	090	1215	1462
В том числе: Доходы от операций с активами	093	1018	260
Прочие операционные доходы	099	197	1202
Операционные расходы	**100**	**418**	**634**
В том числе: Расходы от операций с активами	102	233	322
Прочие операционные расходы	109	185	312
Прибыль (убыток) от операционных доходов и расходов	**120**	**797**	**828**
III. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Внереализационные доходы	130	2700	1198
Налоги и сборы, включаемые во внереализационные доходы	131	-	-
Внереализационные доходы (за вычетом налогов и сборов включаемых во внереализационные доходы)	140	2700	1198
Внереализационные расходы	150	2930	5406
Прибыль (убыток) от внереализационных доходов и расходов (140-150)	**160**	**-230**	**-4208**
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (070+120+160)	200	11046	2161
Расходы, не учитываемые при налогообложении	210	741	299
Доходы, не учитываемые при налогообложении	220	205	231
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) до налогообложения (200+210-220)	**240**	**11582**	**2229**
Налог на прибыль	250	2808	535
Прочие налоги, сборы из прибыли	260	577	398
Прочие расходы и платежи из прибыли	270	6	-
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (200-250-260-270)	**300**	**7655**	**1228**

Данные отчетности подтверждены: (наименование и номер лицензии аудиторской проверки или наименование контролирующего органа, проводящего проверку)	Общество с дополнительной ответственностью «ФОРАУДИТ», лицензия № 02200/0495485, действительна до 25.02.2014 г., выдана Министерством финансов Республики Беларусь.

Количество акционеров	Всего	1603	Юридических лиц	1	Физических лиц	1602

Информация о дивидендах и акциях

Наименование показателя	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	Миллионов рублей	419	81
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию, включая налоги*	Рублей	*	47
Обеспеченность акции имуществом общества*	Тыс. рублей	*	26,881
Количество простых акций, находящихся на балансе общества	штук	-	-

Информация о задолженности

Просроченная дебиторская задолженность	Миллионов рублей	2796	3530
Просроченная кредиторская задолженность	Миллионов рублей	8087	1143
Среднесписочная численность работающих человек			776
Основные виды продукции	Сельскохозяйственная техника		
	Счетчики учета электрической энергии		

* В связи с увеличением уставного фонда открытого акционерного общества, дивиденды, приходящиеся на одну акцию, и обеспеченность акции имуществом, будут рассчитаны и дополнительно опубликованы после проведения внеочередного общего собрания акционеров общества.

ТЭСТ НА АСАБЛІВЫЯ ЎМОВЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Праўда, тут жа неабходна зрабіць адну вельмі істотную заўвагу. Права на кампенсацыі прадастаўляецца толькі пры ўмове занятасці ў шкодных ці небяспечных умовах поўны працоўны дзень. Інакш кажучы, не менш за 80 працэнтаў ад вызначанай заканадаўствам працягласці працоўнага часу.

ПРАЗ ПЯЦЬ ГАДОЎ. АБО ЧАСЦЕЙ

Існуе норма: атэстацыя працоўных месцаў праводзіцца адзін раз у пяць гадоў. Аднак у гэтым правіле бываюць выключэнні.

— Ёсць магчымасць правядзення і пазачарговай, раней чым праз пяць гадоў, атэстацыі, — зазначае Святлана Конкіна. — Напрыклад, пазачарговы варыянт выкарыстоўваецца пры змяненні ўмоў працы ў сувязі са заменай абсталявання ці ўкаранення новых тэхналогій.

ВЫНІК НЕ З'ЯЎЛЯЕЦЦА САКРЭТАМ

Знаёмства работнікаў з вынікамі атэстацыі — непасрэдны абавязак наймальніка. Тут спроба «схаваць» што-небудзь з вялікай доляй верагоднасці прывядзе як мінімум да непаразуменняў у працоўным калектыве.

Між тым здараецца так: атэстацыя вызначае, што ўмовы на працоўным месцы палепшыліся, ранейшы клас не пацвердзіўся, і, адпаведна, кампенсацыі зменшыліся ці ўвогуле зніклі. Аднак работнікі з гэтым катэгарычна не згодныя.

— Прэтэнзіі могуць быць абгрунтаваныя толькі ў адным выпадку — калі атэстацыя прайшла з парушэннямі нарматыўна-прававых актаў, — заўважае Святлана Конкіна. — Прычым калі работнікі сапраўды перакананыя ў парушэннях, то яны могуць звярнуцца з просьбай аб праверцы вынікаў атэстацыі ў камісію па працоўных спрэчках сваёй арганізацыі або ў экспертызу ўмоў працы.

АБ «ПАСТЦЫ» ЛЕПШ ПАДУМАЦЬ ЗАГАДЗЯ

Атэстацыя месцаў са шкоднымі ці небяспечнымі ўмовамі абавязкова праводзіцца суб'ектамі гаспадарання ўсіх формаў уласнасці. Разам з тым даводзіцца канстатаваць, што падобнае патрабаванне, асабліва ў прыватным сектары, вытрымліваецца далёка не заўсёды. І тады ўзнікаюць сур'ёзныя праблемы. Бо калі месца не атэставанае, то работнік аўтаматычна пазбаўляецца права на кампенсацыі.

— Таму мы заўсёды раім: падчас уладкавання пытацца ў наймальніка не толькі пра памер будучай зарплаты, але і пра атэставанасць працоўнага месца, — адзначае Святлана Конкіна. — І калі высветліцца, што месца не атэставанае, то нялішне звярнуцца з просьбай дапамагчы вырашыць гэтую праблему ў экспертызу ўмоў працы.

Сяргей ГРЫБ.

Абзац

◢ Рабочы сур'ёзна пацярпеў учора ў Мінску на будаўніцтве станцыі «Пятроўшчына»: слесар вентыляцыйных сістэм 1948 г.н. выпаў на бетонную падлогу платформы праз тэхналагічную адтуліну камеры выдалення дыму. Ён атрымаў чэрапна-мазгавую траўму цяжкай ступені, закрыты пералом ключыцы і дастаўлены ў бальніцу хуткай медыцынскай дапамогі.

◢ **Супрацоўнікі Верхнядзвінскага райаддзела па НС выратавалі чалавека, што цярпеў бедства на рацэ. Паведамленне пра чалавека, што трапіў у бяду на рацэ Дрыса, паступіла ўвечары 24 сакавіка. Праз 2 хвіліны выратавальнікі былі на месцы і з дапамогай саней-валакуш выцягнулі мужчыну з палонкі. Непрацуючага мясцовага жыхара з дыягназам «агульнае пераахаладжэнне» даставілі ў бальніцу. Як высветлілася, мужчына 1952 г.н. вырашыў, будучы нападпітку, перайсці раку па лёдзе. Але праваліўся, а выбрацца самастойна не здолеў.**

◢ У Мінску на віне п'янага кіроўцы загінуў пасажыр таксі. 24 сакавіка каля 3 гадзін 15 хвілін мужчына 1973 года нараджэння, кіруючы аўтамабілем «БМВ 745» у стане алкагольнага ап'янення (2,0 праміле), рухаўся па праспекце Незалежнасці з боку плошчы Перамогі ў напрамку бульвара Мулявіна. Выехаўшы на перакрыжаванне Незалежнасці — Казлова на чырвоны сігнал святлафора, ён сутыкнуўся з аўтамабілем «Фальксваген Пасат» (таксі), які перасякаў праспект на зялёны сігнал святлафора. У выніку ДТЗ пасажыр таксі, малады чалавек 1991 года нараджэння, загінуў на месцы аварыі.

◢ **Учора ў першай палове дня трапіў у аўтааварыю рэйсавы аўтобус «Мінск-Паланга», які належыць літоўскаму перавозчыку. У выніку аварыі машына з'ехала ў кювет — пацярпелых няма. Паводле адной з версій, прычынай аварыі магло стаць нечаканае з'яўленне на аўтатрасе лася.**

Поўны абзац

◢ П'яны кіроўца ўрэзаўся ў білборд «Алкаголь выносіць мазгі». У Алматы вадзіцель іншамаркі не справіўся з кіраваннем і ўрэзаўся ў стойку рэкламнага шчыта з антыалкагольнай тэматыкай. Пасля аварыі кіроўца выйшаў з машыны і знік з месца здарэння. Ці атрымаў ён якія-небудзь траўмы, невядома. Пошукамі займаецца паліцыя.

◢ **Даішнік з'еў 15 тыс. рублёў. У Саратаўскай вобласці (Расія) супрацоўнік ДІБДР пры затрыманні з'еў хабар. Упраўленню ўласнай бяспекі абласнога УУС стала вядома, што супрацоўнік Дзяржінспекцыі па прозвішчы Захараў збіраецца атрымаць хабар. Мужчына павінен быў перадаць яму 15 тыс. рублёў за вяртанне правоў кіроўцы. Перадача грошай адбылася ў аўтамабілі Hyundai Elantra, прыпаркаваным каля будынка ДІБДР Рцішчаўскага раёна. Пасля гэтага супрацоўнікі службы ўласнай бяспекі накіраваліся да машыны. Убачыўшы іх, Захараў заблакаваў дзверцы, парваў грошы на дробныя шматкі і з'еў іх. Між тым, крымінальная справа была заведзеная, бо ў выніку следчага эксперыменту ўдалося даказаць віну несумленнага даішніка.**

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

Спорт-тайм

ДРУГІМ СКЛАДАМ

Выступіць сёння наша зборная супраць Албаніі

Учора пасля зімовага перапынку на футбольных арэнах Еўропы аднавіліся адборачныя матчы чэмпіянату Еўропы-2012.

У нашай групе D лідар зборная Францыі сустракалася з камандай Люксембурга. А сёння зборная Беларусі ў Ціране згуляе з албанцамі. На думку галоўнага трэнера нашай дружыны Бернда Штанге, гэта апошні шанц Албаніі кваліфікавацца, і яны абавязаны выйграваць гэты матч. У нашай камандзе адсутнічае сем ключавых гульцоў: Юрый Жаўноў, Віталь Кутузаў, Аляксандр Глеб, Аляксандр Юрэвіч, Віталь Радзівонаў траўміраваныя, а Сяргей Карніленка і Цімафей Калачоў дыскваліфікаваныя. Кім замяніць амаль увесь асноўны склад — няпростая задачка для Бернда Штанге. Як з ёй справіцца трэнерскі штаб і нашы гульцы — убачым сёння ўвечары. Матч пакажа беларускае тэлебачанне ў 21 гадзіну.

«ЮНАЦТВА» ЛІДЗІРУЕ Ў СЕРЫІ 2:0

Мінскае «Юнацтва» атрымала другую перамогу над гродзенскім «Нёманам» у фінальнай серыі адкрытага чэмпіянату Беларусі па хакеі, якая працягнецца да чатырох перамог. Такім чынам, лік у серыі стаў 2:0 на карысць мінскага клуба.

Як і ў першай сустрэчы, у другім матчы «Юнацтва» цалкам кантралявала гульню і не дазволіла сумнявацца ў сваёй перавазе. Замена варатара ў фінале сустрэчы таксама не дапамагла гродзенцам выправіць сітуацыю, вынік застаўся ранейшым — 3:0. Трэці і чацвёрты паядынак пройдуць у Гродне 27 і 28 сакавіка. Калі па выніках гэтых сустрэч чэмпіён не будзе выяўлены, то астатнія матчы запланаваныя на 30 сакавіка (Мінск), 1 красавіка (Гродна) і 3 сакавіка (Мінск). Прамыя трансляцыі матчаў будзе весці тэлеканал «Лад» (у буднія дні яны пачынаюцца ў 19 гадзін, у выхадныя — у 17). «Юнацтва» станавілася чэмпіёнам Беларусі пяць разоў (2004, 2005, 2006, 2009, 2010), «Нёман» — тройчы (1998, 1999, 2001).

СТАРТАВАЎ ПАЎФІНАЛ БАЛТЫЙСКАЙ ЛІГІ

У мінскім Палацы спорту 24 сакавіка пачаўся паўфінальны турнір розыгрышу жаночай баскетбольнай Балтыйскай лігі. У другім падынку першага гульнявога дня сустракаліся дзве лепшыя каманды беларускага першынства — сталічныя «Гарызонт» і «Мінск-2006». Ва ўпартай барацьбе перамогу атрымалі баскетбалісткі «Гарызонта» — 78:72. У першай сустрэчы каўнаскі «Вічы Аістэс» абыграў гродзенскую «Алімпію» — 90:71.

Алена КРАВЕЦ.

Здарэнне

На будоўлі абрынуўся кран

Паводле інфармацыі Магілёўскага абласнога УМНС, 24 сакавіка працоўнай раніцай на будаўнічай пляцоўцы Беларускага цэментнага завода ў Касцюковічах упала страла непрацуючага гусенічнага крана. Гэта прывяло да пашкоджання іншага крана, які месціўся побач. Прараб, які знаходзіўся на месцы падзення, атрымаў закрыты пералом косці галёнкі і быў шпіталізаваны. Праводзіцца праверка.

Ілона ІВАНОВА.

Информация о результатах

ФИНАНСОВО-ХОЗЯЙСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

открытого акционерного общества «МОЛОДЕЧНОЛЕС» за 2010 год

№ строки	Наименование показателей	Ед. изм.	За отчетный период
1	Выручка от реализации товаров, продукции, работ и услуг (за минусом НДС, акцизов и иных аналогичных обязательных платежей)	Млн руб.	6554
2	Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг, управленческие расходы, расходы на реализацию	Млн руб.	8451
3	Прибыль (убыток) за отчетный период, всего в том числе:	Млн руб.	-2368
3.1.	прибыль (убыток) от реализации товаров, продукции, работ, услуг	Млн руб.	-1897
3.2.	прибыль (убыток) от операционных доходов и расходов	Млн руб.	15
3.3.	прибыль (убыток) от внереализационных доходов и расходов	Млн руб.	-477
4	Налоги и сборы, платежи и расходы, производимые из прибыли	Млн руб.	9
5	Просроченная долгосрочная дебиторская задолженность	Млн руб.	-
6	Просроченная долгосрочная кредиторская задолженность	Млн руб.	-
7	Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	Млн руб.	-
8	Количество акционеров, всего в том числе:	Лиц.	1081
8.1.	юридических лиц	Лиц.	1
8.2.	физических лиц	Лиц.	1080
9	Среднесписочная численность работающих	Чел.	304

УНП 600066488

РАКОВСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

Воложинского района Минской области (Продавец)

проводит открытый аукцион по продаже 4 (четырех) земельных участков для индивидуального жилищного строительства:

лот № 1 — земельный участок в агрогородке Раков, район новой застройки, площадь участка 0,1596 га, кадастровый номер участка 622085715632000143, начальная цена 15 960 000 белорусских рублей. Целевое назначение земельного участка — строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома. В ближайшей перспективе планируется газификация;

лот № 2 — земельный участок в деревне Бузуны, участок № 18а площадью 0,1500 гектара, кадастровый номер участка 622085702101000228, начальная цена 7 500 000 белорусских рублей. Целевое назначение земельного участка — строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома. Удаленность от центра агрогородка Раков 4 километра, асфальтированный подъезд, готовится проект уличных сетей (электричество, дорога, водопровод);

лот № 3 — земельный участок в деревне Кучкуны, участок № 7 площадью 0,1537 гектара, кадастровый номер участка 622085708601000191, начальная цена 7 685 000 белорусских рублей. Целевое назначение земельного участка — строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома. Удаленность от центра агрогородка Раков 4 километра, район индивидуальной застройки, готовится проект уличных сетей (электричество, дорога, водопровод);

лот № 4 — земельный участок в деревне Пережери площадью 0,2500 гектара, кадастровый номер участка 622085714101000109, начальная цена 12 500 000 белорусских рублей. Целевое назначение земельного участка — строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома. Удаленность от центра агрогородка Раков 5 километров, гравейное дорожное покрытие, находится в черте населенного пункта.

Продажа земельных участков производится гражданам Республики Беларусь, постоянно проживающим на территории республики или приравненным к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь. Задаток в размере 10% от начальной цены перечисляется квитанцией на расчетный счет госказначейства № 3600614140501, Главное управление МФ РБ по Минской области в ЦБУ № 605, г. Воложин, филиал № 500 Минского управления ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 153001601, УНП 600537220. Код платежа 04901.

Аукцион состоится **28 апреля 2011 года в 10.00** по адресу: **а/г Раков, площадь Свободы, 11, 2-ой этаж, зал заседаний**. Заявления на участие в аукционе и необходимые документы принимаются до **23 апреля 2011 года (включительно) до 17.00** по адресу: **а/г Раков, площадь Свободы, 11, кабинет управляющего делами (23 апреля 2011 года — до 13.00)**.

Оплата по результатам аукциона должна быть произведена в десятидневный срок со дня подписания протокола.

Контактные телефоны: **(8 01772) 52 2 36, 8 029 140 54 37.** УНП 600037384

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА

Организатор аукциона: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, пр-т Черняховского, 9, тел. (0212) 47 97 35.
Продавец: Республиканское унитарное предприятие почтовой связи «Белпочта», тел. (0212) 36 37 25

№ лота	Предмет аукциона, срок договора аренды, наименование, местонахождение недвижимого имущества	Целевое использование	Начальная цена (бел. руб.)	Размер задатка (бел. руб.)
1	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 19,57 кв.м, расположенного на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 240/С-29422 по адресу: г. Орша, ул. Флерова, д. 6А (здание специализированное связи).	Для производственных целей (за исключением вредных производств), размещения офисов, складских помещений, оказание услуг, осуществления розничной торговли	171 240	17 120

Дата, время и место проведения аукциона: 04.05.2011 в 15.00, г. Орша, ул. Ленина, 46, здание РУПС. Окончательный срок подачи документов: 29.04.2011 г. до 17.30.

1	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 98 кв.м, 9 кв.м, расположенных на 1 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-52242 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 84А/8 (назначение: здание неустановленного назначения, наименование: свинарник).	Для осуществления торговли, оказания услуг, размещения складских помещений, офиса	936 250	93 625
2	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 38,1 кв.м, расположенных на 1 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-52235 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 84А/6 (наименование: столярная мастерская, назначение: здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель).	Для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществления производства (кроме вредных производств)	333 380	33 330
3	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 10,1 кв.м, расположенного на 1 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-52236 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 84А (назначение: здание административно-хозяйственное, наименование: административное здание).	Для размещения офисов, складов	88 380	8 830
4	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 30,1 кв.м, расположенного на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-61214 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 87А (назначение: здание неустановленного назначения, наименование: отделение связи № 13).	Для производственных целей (за исключением вредных производств), размещения офиса, складского помещения, оказания услуг, осуществления розничной торговли	263 380	26 330

Дата, время и место проведения аукциона: 05.05.2011 в 15.00, г. Витебск, пр-т Черняховского, 9, ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Окончательный срок подачи документов: 04.05.2011 г. до 17.30.

1	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 19,8 кв.м, 1,8 кв.м, расположенных на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-53951 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, д. 52/13 (отделение связи № 26).	Для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществления производства (кроме вредных производств)	189 000	18 900
2	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 11,2 кв.м, 6,7 кв.м, 13,6 кв.м, расположенных на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-53951 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, д. 52/13 (отделение связи № 26).	Для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществления производства (кроме вредных производств)	275 630	27 563
3	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 10 кв.м, расположенного на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-53951 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, д. 52/13 (отделение связи № 26).	Для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществления производства (кроме вредных производств)	87 500	8 750
4	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 24 кв.м, 6,1 кв.м, 5 кв.м, расположенных на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-53951 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, д. 52/13 (отделение связи № 26).	Для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществления производства (кроме вредных производств)	307 130	30 713
5	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 6,5 кв.м, 5,1 кв.м, расположенных на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-53951 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, д. 52/13 (отделение связи № 26).	Для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществления производства (кроме вредных производств)	101 500	10 150
6	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 25,2 кв.м, расположенного на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-53951 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, д. 52/13 (отделение связи № 26).	Для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществления производства (кроме вредных производств)	220 500	22 050

Дата, время и место проведения аукциона: 06.05.2011 в 15.00, г. Витебск, пр-т Черняховского, 9, ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Окончательный срок подачи документов: 05.05.2011 г. до 17.30.

1	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 26,9 кв.м, 8,7 кв.м, 11,1 кв.м, расположенных на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-53951 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, д. 52/13 (отделение связи № 26).	Для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществления производства (кроме вредных производств)	408 630	40 863
2	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 13,7 кв.м, расположенного на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-53951 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, д. 52/13 (отделение связи № 26).	Для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществления производства (кроме вредных производств)	119 880	11 988
3	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 6,6 кв.м, расположенного на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-53951 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, д. 52/13 (отделение связи № 26).	Для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществления производства (кроме вредных производств)	57 750	5 775
4	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 6,6 кв.м, расположенного на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-53951 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, д. 52/13 (отделение связи № 26).	Для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществления производства (кроме вредных производств)	57 750	5 775
5	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 6,3 кв.м., расположенного на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-53951 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, д. 52/13 (отделение связи № 26).	Для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществления производства (кроме вредных производств)	55 130	5 513
6	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 8,4 кв.м, расположенного на 3 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-53951 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, д. 52/13 (отделение связи № 26).	Для осуществления торговли, оказания услуг, размещения складских помещений, офиса	73 500	7 350
7	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 7,6 кв.м, 11,6 кв.м, расположенных на 3 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-53951 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленина, д. 52/13 (отделение связи № 26).	Для осуществления торговли, оказания услуг, размещения складских помещений, офиса	168 000	16 800

Дата, время и место проведения аукциона: 10.05.2011 в 15.00, г. Витебск, пр-т Черняховского, 9, ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Окончательный срок подачи документов: 06.05.2011 г. до 17.30.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30. до 17.30 по адресу: г. Витебск, проспект Черняховского, 9 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

1. Для участия в аукционе приглашаются юридические лица и индивидуальные предприниматели.

2. Для участия в аукционе в адрес организатора аукциона необходимо представить:

2.1. заявление на участие в аукционе, подписать соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведении аукциона;

2.2. копию платежного документа о внесении задатка, заверенную банком;

2.3. юридическому лицу – резиденту Республики Беларусь: копию документа, подтверждающую государственную регистрацию юридического лица; копию платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

2.4. юридическому лицу – нерезиденту Республики Беларусь: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; копию платежного поручения либо иного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

2.5. индивидуальному предпринимателю: копию документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя; копию платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

2.6. при заключении соглашения о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона организатору аукциона предъявляются: представителем индивидуального предпринимателя, юридического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя; индивидуальным предпринимателем – документ, удостоверяющий личность.

3. Победителем аукциона будет признано лицо, предложившее наиболее высокую цену. Аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимет только один участник аукциона. Лицам, не выигравшим торги, задаток возвращается.

4. Продавец

усх. даўж. 26° 72".
паўн.шыр. 52° 20".

Кропка на планеце

ДЗЯТЛАВІЧЫ ПРАЧЫНАЮЦЦА РАНА

Позна кладуцца. Каб сустрэць і правесці яшчэ адзін напружаны, турботны і паранейшаму трывожны дзень. Каб засланіцца ад бяды, але дбаць пра хлеб надзённы і гадаваць дзяцей. Зноў рыхтавацца да сезону клубніц, узводзіць пад дахі новыя дамы і, як заўсёды, радавацца вясне. Нястомная вёска Палесся і адзін з самых вялікіх яго населеных пунктаў. Адночы тут пачаўся новы адлік часу. Часу «Ч». Мінула ўжо чвэрць стагоддзя пасля жудасных падзей вясны 1986-га, а жыццё Дзятлавічаў па-ранейшаму дзеліцца на «да» і «пасля» Чарнобыля. Да — гэта бесклапотнае і ўпэўненае жыццё, чыстыя лугі і лясы, адсутнасць страху за сябе і будучыню дзяцей. Пасля — забруджаныя прадукты харчавання, высокае накапленне радыяцыі ў арганізмах дарослых і маленькіх жыхароў, трывогі, палон страху. Ніхто дагэтуль не ведае, калі нарэшце знікне нябачная мяжа, калі адыдзе яна ў нябыт.

Праз 25 гадоў пасля нашага Чарнобыля падобная трагедыя паўтараецца на японскай «Фукусіме-1». Неўтаймаваны атамны рэактар атручвае жывую зямлю Краіны ўзыходзячага сонца. І там, як і ў нас, узнікае тая ж мяжа, якая дзеліць любое жыццё на «да» і «пасля». Працавітым і шматпакутным японцам, як і беларускім палешукам, ужо не дадзена выбару — акрамя таго, як вучыцца і жыць у новых абставінах, у рэжыме абмежавання, вывяраючы і грамадскія паводзіны, і кожны свой крок. Выводзячы новую формулу жыцця. Бяда, якая прыйшла ад «Фукусімы», і бяда Чарнобыльская нібы з'яднала, зрабіла падобнымі два розныя народы, гарады і вёскі розных краін. Беларусы ўжо прайшлі невялікую частку пакутнага шляху і ў нечым маглі б стаць прыкладам. У жыхароў супрацьлеглага боку планеты яна толькі пачынаецца.

У Дзятлавічах адкрыты два пункты праверкі малака, ягад і грыбоў, сена, гародніны, мёду, і гэта, несумненна, дазваляе пазбегнуць апраменьвання малымі дозамі радыяцыі. Штогод дзесяці выязджаюць на аздараўленне ў іншыя рэгіёны і нават у далёкае замежжа. Некаторыя з іх, ведаю, аздараўляліся летась у прыгожым цэнтры ў Ніжняй Саксоніі, што ў Германіі. Пазнейшы радыяцыйны кантроль паказаў, што за час адпачынку ўзровень накаплення радыяцыі ў дзятлавіцкіх школьнікаў знізіўся больш чым удвая. Па-ранейшаму ўздзеянне апрамененай зямлі перадаецца яе жыхарам, бо ў вясковым ладзе жыцця яго цяжка пазбегнуць. І таму неабходнасць аздараўлення вясковага насельніцтва і надалей будзе заставацца першачарговай, актуальнай. Ці магчыма жыць, кантралюючы кожны глыток малака, вады, паветра, выяўраючы кожны свой крок? Ці варта ўвесь час на некага спадзявацца і чакаць аднекуль дапамогі? У Дзятлавічах штодня шукаюць сваю формулу існавання, вучацца, спрабуюць і ўсё ж ідуць наперад.

На пачатку вясны мне давялося некалькі гадзін правесці ў гэтай ці не самай шматдзетнай вёсцы Лунінецкага раёна. Жыццё ў ёй ішло, як і паўсюль. Дзень пачынаўся з кубачка малака. А гаспадарскія, бацькоўскія, ды і процьма іншых клопатаў, не заканчваліся ажно да змяркання. Рытм жыцця настройваў вяскоўцаў на пазітыўны лад, і толькі навіны пра катастрофу на «Фукусіме-1» міжволі нагадвалі пра нябачную дагэтуль небяспеку. Але дваццаць пятая паслячарнобыльская вясна не чакала асабістага запрашэння. Яна ўжо крочыць па старых і новы вясковых вуліцах. І ёй аднолькава рады ўсе. І ў сям'і Швед, дзе гадуюцца два сыны Дзяніс і Вадзім, і ў гаспадарцы Мікалая Яскевіча (дарэчы, нашага падпісчыка), і на галоўнай вуліцы, дзе шматлюдна і заўсёды спыняецца хлебная аўтакрама (на фотаздымках).

Анатоль КЛЯШЧУК.
Фота аўтара.

Лунінецкі раён.

Блізкая ўлада

Выхаваць дзяцей так, каб яны разумелі: дабрабыт ствараецца працай

На рэспубліканскі дзень інфармавання, прысвечаны Году прадпрымальнасці і дзелавой ініцыятывы, першы намеснік начальніка Брэсцкага абласнога ўпраўлення адукацыі Аляксандр ЖУК завітаў у Жабінкаўскі ліцэй. І хоць спачатку Аляксандр Фёдаравіч выступіў перад настаўнікамі з невялікай лекцыяй па азначанай тэме, найбольш часу ўдзельнікі сустрэчы гаварылі аб надзённых сваіх педагагічных праблемах.

Для самага маленькага райцэнтра краіны, у якім працуюць тры школы, ліцэй — адметная навучальная ўстанова. Створаны ў 2006 годзе, ліцэй сёння можа пахваліцца найвышэйшым балам паспяховасці ў раёне. Як паведаміў **дырэктар Аляксандр ПАПЯШЧУК,** больш за 80% яго выпускнікоў адразу паступаюць у вышэйшыя навучальныя ўстановы. Відавочна, што сюды прыходзяць лепшыя вучні Жабінкі. Тут жа сабраны і высокакваліфікаваныя педагогі. За невялікую гісторыю ліцэя цягам у адну пяцігодку ў яго сценах падрыхтаваны цэлы шэраг пераможцаў рэспубліканскіх прадметных алімпіяд — такіх, як Вольга Сідорка, Андрэй Іванюк, Арцём Серада, Кацярына Клачко і іншыя.

Але і ў гэтым калектыве штодня паўстаюць такія ж праблемы, як і ў іншай школе. Напрыклад, як правільна папрасіць грошы ў бацькоў на патрэбы навучальнай установы? Вядома, што ніводная гарадская школа сёння не абыходзіцца без пасільных унёскаў бацькоў вучняў. Грошы ідуць, як правіла, на рамонт, добраўпарадкаванне памяшкання. Але вельмі важна пры гэтым захаваць максімальныя такт і карэктнасць. «І, — як заўважыў Аляксандр Жук, — не забыцца падзякаваць бацькам за дапамогу. А калі кожная сям'я, што здавала грошы, атрымае ліст за подпісам дырэктара школы з падзякай і сціслай справаздачай аб патрачаных сродках, будзе вельмі добра».

Не абышлі суразмоўцы і пытанні рэпетытарства. Як высветлілася, асноўная частка вучняў установы да рэпетытараў не ходзіць. Але некаторыя бацькі ўсё ж лічаць неабходным перастрахавацца і «падцягнуць» дзіця да тэстаў і экзаменаў. Гэта іх права. А вось абавязак тых, хто падобныя паслугі аказвае, афарміць сваю працу належным чынам, заплаціць вызначаны падатак і пачуваць сябе законапаслухмяным грамадзянінам краіны. Варта адзначыць, што ў ліцэі праводзіцца дастаткова дадатковых платных заняткаў. А гэта ўжо спосаб не толькі пашырыць і паглыбіць веды выхаванцаў, але і зарабіць капейку для ўстановы.

Такога роду прадпрымальнасць і ініцыятыва, як вядома, у дзяржаве заахвочваюцца. Яшчэ ліцэісты, як і іх таварышы з суседніх школ, зарабляюць грошы зборам макулатуры і металалому. Летась, дарэчы, жабінкаўскія школьнікі нават перавыканалі план па здачы металічнага лому на 17 тон. Сёлета райвыканкам ім заданне значна паменшыў. Яно і зразумела: збіраць лом металу трэба пад пільным доглядам дарослых — гэта звязана з небяспекай. Таму лепш збіраць бяскрыўдную макулатуру, якая знойдзецца ў кожнай сям'і.

Прыводзіліся цікавыя прыклады школьнай ініцыятывы. Так, у адной са школ Пінскага раёна, якую цудам не закрылі і дзе засталося 18 вучняў, усе дзеці іграюць у лялечным тэатры. Лялькі яны пашылі свайго рукамі. Выступаюць у навакольных садках, школах, клубах. І калі ў дзіцячых калектывах малыя лялечнікі даюць прадстаўленне бясплатна, то ў дарослых распаўсюджваюць квіткі за сімвалічны кошт. І, вядома, асабліва смачныя бываюць цукеркі, зароблены сумленнай мастацкай творчасцю. Акрамя таго, тэатральны гурток — добрая школа выхавання. Ёсць цікавы досвед работы школьнай майстэрні школы № 2 Маларыты. Там дзеці падчас канікул шыюць рабочае адзенне і зарабляюць грошы для сябе і школы.

Гаварылі настаўнікі з удзельнікамі інфармацыйнай групы не толькі пра ініцыятыву і прадпрымальнасць школы на шляху падтрымання яе матэрыяльнага ўзроўню, але найперш пра выхаванне маладых ініцыятыўных грамадзян. **Намеснік старшыні Жабінкаўскага райвыканкама Галіна СЦЕПАНЧУК** расказала, што ў раёне актыўна развіваецца малое прадпрымальніцтва і прыватны бізнэс. Так, паступленні ў бюджэт раёна ад малога прадпрымальніцтва склалі ў 2009 годзе 10,5%, а ў 2010 годзе ўжо 11,1% і выраслі на 3,3 мільярда рублёў. Летась у гэтай сферы было створана 249 новых рабочых месцаў, што складае 63,4% ад усіх створаных за год у раёне. І вельмі важна выхаваць маладое пакаленне так, каб у юнакоў і дзяўчат было жаданне працягваць гэту работу, праяўляць ініцыятыву, ствараць свае адметныя прадпрыемствы і вытворчасці. І яшчэ ўсе суразмоўцы былі аднадушны ў тым, што школа павінна закладваць у юныя душы разуменне: дабрабыт з неба не падае, а здабываецца карпатлівай штодзённай працай, заснаванай на ўласнай адукаванасці, настойлівасці, ініцыятыве.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Жабінкаўскі раён.

КАБ НЕ ТРАПІЦЬ ПАД КАНЯ

Супрацоўнікі Магілёўскай ДАІ вобласці наведалі ўладальнікаў хуткасных матацыклаў і нагадалі байкерам аб правілах бяспекі на дарогах.

Выявілася, што толькі ў Магілёве жыве 60 прыхільнікаў хуткасных матацыклаў, і інспектары наведалі іх. З парога — лекцыя аб бяспечных паводзінах на дарозе і ўручэнне памятак. Байкеры нават не адмовіліся пісьмова пацвердзіць сваю гатоўнасць прытрымлівацца хуткаснага рэжыму і правілаў дарожнага руху ўвогуле. Супрацоўнікі ДАІ параілі матацыклістам быць уважлівымі і пажадалі ўдачы на дарогах.

Дарэчы, нядаўна на дарозе Слаўгарад—Краснаполле непадалёк ад вёскі Сідараўка адбылося дарожна-транспартнае здарэнне, якое, як у Ільфа і Пятрова ў «Дванаццаці крэслах», падпадае пад загаловак «Трапіў пад каня». Толькі там чалавек Астап Бендэр сутыкнуўся з фурманкай, а ў наш час у фурманку ўехаў матацыкл «Самурай». Матацыкліст пайшоў на абгон, але з кіраваннем не справіўся. Кіроўца атрымаў траўму, возчык не пацярпеў, а жывёла, як водзіцца, абышлася лёгкім перапудам.

Ілона ІВАНОВА.

ГРОШЫ ВЯРНУЛА

Калі жыхарка в. Аздамічы (Столінскі раён) працавала загадчыцай крамы ў Альшанах (сёння беспрацоўная), то склала фіктыўныя таварна-транспартныя накладныя на перадачу матэрыяльных каштоўнасцяў. Зроблена гэта было, каб схаваць растраты ў суме 11 млн 253 тысячы рублёў.

З дапамогай міліцыі былая загадчыца грошы вярнула.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Радавод

ПОШТА Ў СПАДЧЫНУ

Першымі цацкамі Васіля ГРАБСКАГА сталі пустыя паштовыя скрынкі, бо маці працавала ў вясковым паштовым аддзяленні. Яго дачка Таццяна, здаралася, засынала на мяхах пад прылаўкам пошты. А цяпер яго ўнучка Кіра, якой няма яшчэ і трох гадоў, упэўненым ударам прадстаўніцы вядомай паштовай дынастыі штампуе ў маці на працы канверты.

Усяго тры запісы ў працоўнай кніжцы

Нездарма Грабскія гавораць, што пошта для іх — гэта ўсё: і хлеб, і заробак, і мэта ўсіх памкненняў. **Агульны працоўны стаж паштовай дынастыі гэтай сям'і налічвае 130 гадоў.**

Яна вядзе сваю гісторыю ад 1876 года, калі на Крычаўшчыне нарадзіўся Васіль Грабскі, які працаваў на пошце яшчэ да рэвалюцыі і пасля яе.

Увогуле Грабскія — вядомы мясцовы сялянскі род, але Васіль сельскую гаспадарку змяніў на паштовую службу. Ён служыў кур'ерам і дастаўляў тэлеграмы. З'язджаў на заробкі ў Данецкую вобласць, але любімай справе не здрадзіваў.

— Сям'я была 8 душ, якіх трэба было карміць, — тлумачыць сёння дзедаву біяграфію яго поўны цёзка, 51-гадовы Васіль Аляксеевіч Грабскі.

Паштовую дынастыю працягнуў малодшы сын Грабскага — Аляксей. Яго школьную адукацыю перарвала вайна, і пасля вызвалення Крычава малады чалавек пайшоў на фронт, атрымаў раненне, быў узнагароджаны.

— У 1945 годзе бацька пайшоў працаваць фельд'егерам пункту спецыяльнай сувязі Крычаўскай паштовай станцыі, і адпрацаваў там 45 гадоў, — расказвае яго сын Васіль. — У мяне захоўваецца яго працоўная кніжка як сямейная рэліквія, і там усяго тры запісы, па сутнасці: прыняты на працу, прызначаны начальнікам пункту спецсувязі, звольнены ў сувязі з пенсіяй.

Прытрымлівацца паштовай сямейнай традыцыі Аляксею настойліва падказаў бацька, бо пасля вайны аплатнай працы на вёсцы не было. Хутка адбылося ў Сакольнічах і паштовае вяселле: жонкай Аляксея стала загадчыца мясцовага паштовага аддзялення.

Працаваць сумленна і дабраякасна

У архівах пошты захавалася асабістая справа № 317 Ніны Сяргееўны Грабскай, цікавы для нашчадкаў дакумент савецкага часу. Строгі твар на маленькім чорна-белым фотаздымку, напружанасць у поглядзе, сукенка ў дробныя кветачкі. І самыя падрабязныя звесткі: бацькі працавалі да рэвалюцыі ў сельскай гаспадарцы, пры саветах сталі саматужнікамі і заняліся ганчарствам.

Сама Ніна была сціплым чалавекам: беспартыйная, не бывала ў замежжы, не брала ўдзел у рэвалюцыйным і партызанскім рухах, не служыла ў войсках і ўстановах белых урадаў, ды цвёрдым «не» адказвала на пытанне «аб хістанні у правядзенні лініі партыі і ўдзеле ў апазіцыях».

Калі ў 1952 годзе Ніна прасілася на працу ў кантору сувязі, яна ў сваёй заяве, напісанай вострым дробным почыркам, абавязалася «працаваць сумленна і якасна». Да гэтага дакумента дадаецца падпіска «ў адпаведнасці з артыкулам 131-м Сталінскай Канстытуцыі зберагаць дзяржаўную ўласнасць і даверэныя органам сувязі каштоўнасці», а таксама «ўсімі сіламі выяўляць рэвалюцыйную пільнасць і строга захоўваць даверэную па службе дзяржаўную тайну».

Да высокіх слоў, дарэчы, ёсць таксама і больш прыземлены дакумент: два паручыцельствы, ад мужа і ад жанчыны-калегі, якія бяруць абавязацельствы за два тыдні кампенсаваць урон, што можа быць нанесены Нінай Грабскай.

У вытворчай характарыстыцы начальніцы паштовага аддзялення ў Сакольнічах знаходзяцца і параллелі з сучаснасцю: план росту даходаў і ў 1950-х гадах, і цяпер таксама з'яўляецца вельмі актуальным. Так, у 1955 годзе даходы сельскай пошты павялічыліся на 5%, а ў першым месяцы наступнага 1956 года — ужо больш чым на 10%.

1 красавіка Магілёўскі філіял РУП «Белпошта» адзначыць 15-годдзе з дня рэарганізацыі, калі на базе Магілёўскага абласнога вытворча-тэхнічнага ўпраўлення сувязі і інфарматыкі былі створаны два асобныя прадпрыемствы — электрычнай і паштовай сувязі.

У паштовай сувязі Магілёўскай вобласці захоўваюцца працоўныя дынастыі, агульны стаж якіх складае ад 180 гадоў. Адна з іх — вядомая крычаўская дынастыя Грабскіх.

«Пальцам пханую» каўбасу па пошце

Пакуль жанчына змагалася за даходы даверанага ёй аддзялення, тут гадаваліся дзеці, а потым і ўнукі. Матчына праца падавалася Васілю самай цікавай, і ён не стамляўся ездзіць на пошту на веласіпедзе. Таму невыпадкова, калі пасля службы ў арміі малады чалавек, паводле слушнай парады сям'і, заняў вакантную пасаду фельд'егера, а потым і змяніў бацьку на пасадзе кіраўніка пункту спецсувязі.

— Ну, гэта ж усё сакрэтна, — не жадае і цяпер дзяліцца працоўнымі гісторыямі Грабскі. — Насіў сакрэтную пошту ў КДБ, райвыканкам, ваенкамат. Вазілі каштоўнасці па ювелірных крамах. Мы заўсёды былі ўзброеныя, але на мяне ніводнага разу злачынцы не спакушаліся. А так праца адказная — трэба памятаць, што і куды за дзень даставіў. І ставіцца да такой працы трэба з душой.

Жонка Васіля Аляксеевіча — таксама патомная сувязістка. Алена Васільеўна працавала тэлефаністкай, таму дачка Грабскіх, Таццяна, перыядычна засынала то на тэлефоннай станцыі, то ў бабулі на пошце, то ў бацькі на спецсувязі. Таму ўгаворам дзеда пайсці працаваць на пошту зусім не супраціўлялася і адразу вырашыла паступаць у каледж сувязі.

— Я за дачку спакойны, — гаворыць Васіль Аляксеевіч. — Гэта добрая праца, і будучае ў пошты нармальнае. **Пошта была і пры цары-гасудары, будзе і пры кам'ютарах.** Я і сам лісты часам пішу, і пасылкі дачцэ ў Расію адпраўляю. Крычаўскую каўбасу «пальцам пханую» па электроннай пошце не адправіш, толькі звычайнай! Так што ў нашай справы ёсць будучае!

З пошты не пайду, бо яна падабаецца

Будучае — гэта, несумненна, дачка Васіля Аляксеевіча Таццяна і ўнучка Кіра, якія атрымалі ў спадчыну паштовыя гены Грабскіх.

— Я марыла аб працы на пошце з дзяцінства!

Таццяна, маладая жанчына з прыемнай усмешкай і вялікімі яснымі вачыма, магла б, напэўна, і ў Нью-Ёрку супермадэллю стаць, аднак абрала для сябе самую празмелую сямейную справу.

Яна прыйшла на пошту ў 19 гадоў: рабіла сартаванне пошты, была паштальёнам, потым стала аператарам сувязі і начальнікам участка.

Цяпер, пасля нараджэння дачкі, Таццяна працуе на ўчастку абмену ў Крычаўскім аддзяленні паштовай сувязі. У модных чорных шортах і ў світары з «іскрынкай» яна спрытна спраўляецца з мяхамі пошты на канвеерах, а потым рыхтуе да адпраўкі экспрэс-карэспандэнцыю.

— У мяне ненармаваны працоўны дзень, — тлумачыць жанчына і не выпускае з рук аловак і паперы. — Сёння раблю ад паловы на пятую раніцы. Працы шмат: у нас транзітны ўчастак, абслугоўваем пяць сельскіх раёнаў, трэба ўсё паспець. Можа, у мяне і не самы зручны графік для маладой маці, але гэта мая праца, і я яе люблю. Мне пошта вельмі падабаецца: і пошта ўвогуле, і мая праца на ёй.

Грабская не хавае, што працоўная дынастыя, якую пачынаў не прапрадзед, шмат значыць для яе асабіста. «Гэта гучыць і выклікае ў мяне пачуццё гордасці!» Тым больш што ўсе паштавікі Грабскія пачыналі звычайна ад самага нізу, падымаліся і атрымлівалі адказныя пасады, і ніхто не кідаў сваёй любімай працы да пенсіі.

— З пошты нікуды не пайду! — абяцае цяпер і Таццяна.

Цярплівасць, ветлівасць, дысцыплінаванасць

Цяпер ужо да Таццяны на працу прыходзіць, вельмі верагодна, яшчэ адна будучая працаўніца пошты. Кіра атрымала імя ў адпаведнасці з сучаснай серыяльнай модай, але, відаць, не будзе грэбаваць даўнімі сямейнымі традыцыямі. Ва ўсякім разе, усмешлівая малая, у кампаніі з любімым цацачным шэрым катом, вельмі спрытна ставіць паштовыя штэмпелі на розныя пакуль яшчэ не вельмі патрэбныя паперы.

— Ёй падабаецца штампаваць! — шчыра радуецца маці. — Дапамагае мне ўжо нешта падаць, прынесці. Часопісы спрабавала раскладваць. Так што расце прадаўжальніца нашай дынастыі!

Пакуль навокал спрачаюцца пра існаванне ў тэхнагенным будучым такіх відаў сувязі, як традыцыйная пошта, сама Таццяна піша сябрам лісты ад рукі, адпраўляе прыгожыя паштоўкі ў стыльных канвертах. «Таму што старое, яно нібыта цёплае, роднае і прыемнае, і заўсёды вяртаецца!»

— Наша пошта развіваецца і з кожным днём прапаноўвае людзям усё больш розных вельмі карысных паслуг, — ад эмоцый пераходжу да бізнэс-планаў свайго прадпрыемства Грабская. — Калі я толькі прыйшла працаваць, іх было нашмат менш, а цяпер вялікі спектр — ад абслугоўвання банкаў да значнага асартыменту тавараў на продаж.

Самае галоўнае, лічыць Таццяна, — гэта быць ветлівымі і ніколі не крыўдзіць кліентаў, як бы ні было складана. «Каб кожнаму чалавеку было прыемна прыйсці на пошту — тады і ў нас будзе заробак!»

Васіль Аляксеевіч Грабскі і яго дачка лічаць, што і ў даўнія часіны, калі пачыналася іх дынастыя, і цяпер таксама, добраму паштоваму супрацоўніку патрэбны цярплівасць, руплівасць і ветлівасць, а таксама не пашкодзіць і добрая фізічная форма. А дысцыплінаванасць — дык гэта абавязковая рыса!

— Трэба быць адказнымі людзьмі, спадзявацца адно на аднаго і паважаць адно аднаго, каб усе разумелі: калі добра працаваць і не падводзіць людзей, то заўтра абавязкова будзе, хоць трошачку, але ўсё ж лепш!

Ілона ІВАНОВА. Фота аўтара.

Крычаўскі раён.

МАЛАКА МНОГА НЕ БЫВАЕ

У Лунінецкім раёне адмаўляюцца ад паслуг малаказборшчыкаў, і цяпер нарыхтоўкай малака ў прыватным сектары займаюцца прадпрымальнікі. На сёння іх у раёне 16 чалавек.

На Лунінеччыне насельніцтва малако здае, і сёлета колькасць яго ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года павялічылася больш чым на 26 працэнтаў. Прырост істотны. У раёне ёсць і свае рэкардсмены па продажы. Напрыклад, Уладзімір Кісель з Вулькаўскага сельсавета ад сваіх 4 кароў здаў 19 265 кг малака.

Але такіх гаспадароў усё ж адзінкі, а ў цэлым па сельсавеце прыватны статак з года ў год памяншаецца. Калі ў 2009 годзе налічвалася 580 кароў, то летась — толькі 470, а на сёння іх засталося 368 на 1500 двароў.

А вось у Лахвенскім сельсавеце сітуацыя больш радасная. **Старшыня сельскага Савета Людміла ПАШКЕВІЧ** расказала:

— Па продажы малака дзяржаве нашы людзі самыя актыўныя ў раёне. Што датычыцца колькасці прыватных кароў на тэрыторыі сельсавета, то не ўсе гаспадары іх уносяць у спісы, і ў наяўнасці кароў можа нават быць больш, чым праходзіць па паперах.

— Людміла Аляксандраўна, прадпрымальнікі замянілі малаказборшчыкаў, і што з гэтага?

— Зборшчыкі працавалі аморфна. Збіралі малако, і яго якасць іх не цікавіла. Прыватныя прадпрымальнікі паводзяць сябе інакш, бо ад якасці малака залежыць іх зарплата. У іх ёсць прыборы і прэпараты, якімі якасць можна кантраляваць.

— Сярод здатчыкаў малака ў вас ёсць «стаханаўцы»?

— Вольга Лушчык прадала 17 410 кг малака, а для пенсіянеркі — гэта шмат. Больш чым яна на тэрыторыі сельсавета ніхто не здаў, ды і па раёне яна другая.

Даўно прыкмеціў, што людзі, якія здольны столькі прадаць малака, апантаныя. І тут не важна, што іх падштурхоўвае да гэтага, — жаданне дапамагчы дзецям ці прага грошай. Чалавек працуе — і гэтым сказана ўсё.

У размове з Вольгай Лушчык даведаўся, што ў яе пяць дойных кароў і тры цялушкі. Мнагавата на адну душу.

— Вольга Сцяпанаўна, як вам удаецца ўтрымліваць 8 кароў?

— Цяжка, але я жыву наводшыбе і без жывёлы не магу. Бывае, паразмаўляеш з кароўкамі — і на душы лягчэй. А пры хаце яшчэ чатыры сабакі.

— З кароваміусё ясна, але навошта столькі сабак?

— А сабакі што людзі, толькі не могуць сказаць. Мне ісці да чыгункі 10 кіламетраў, а каля адной вёскі сабака тры дні на адным месцы сядзеў. Аказалася, вартуе шапку і валізку гаспадара, які, відаць, напіўся і забыўся пра сабаку, а той так і застаўся пры шапцы свайго гаспадара... Казалі, што і сканаў там... Жывёла таксама розум мае.

— З адной кароўкай праблем хапае, а як пракарміць восем? На зіму сена шмат трэба...

— Малако здаю і купляю сена. А калі карова ацеліцца, то і за цяля сянаж даюць. Вось такім чынам і выкручваюся.

— Кароў трэба падаіць, гной з хлява выкінуць, яшчэ і агарод ёсць... Дзеці дапамагаюць?

— Дзеці прыязджаюць, але яны хочуць, каб я кароў здала, бо бачаць, як цяжка даводзіцца.

— Але малака многа прадалі ў мінулым годзе.

— Многа, але ўсё залежыць ад тлустасці, а ў мяне цэлую тону зрэзалі, толькі хіба дакажаш...

— Трымаць кароў будзеце ці дзяцей паслухаеце?

— Пакуль яшчэ сіла ёсць, то не здам. Без кароў і жыцця не будзе — жыву імі.

ААТ «Лунінецкі малочны завод» зацікаўлены, каб насельніцтва здавала малака як мага больш. Лепшым здатчыкам і зборшчыкам малака прадпрыемства ўручае грашовыя прэміі і падарункі — наборы сваёй прадукцыі. Акрамя гэтага, завод летась выдзеліў 100 мільёнаў на пакупку прыбораў, прэпаратаў і іншых матэрыялаў, а яшчэ 60 мільёнаў — для падтрымкі прадпрымальнікаў, якія займаюцца нарыхтоўкай малака.

Сярод фермераў вызначылася Валянціна Ліпская, яе гаспадарка здала больш за 34 тоны малака.

Сітуацыя з прыватным статкам у раёне неадназначная, бо калі, з аднаго боку, колькасць кароў знікаецца, то з другога — ёсць зацікаўленасць да іх набыцця. Але дзе тую карову купіць? Сельгаскааператывы не прадаюць, бо хочуць павялічыць свой статак. Застаецца толькі чакаць, калі нейкі гаспадар на вёсцы надумае збыць сваю рагулю.

Праблема ёсць.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Добрыя весткі

ПАЛЁТ У «КОСМАС» НАРМАЛЬНЫ

У Магілёве адкрылася абноўленая зала ў кінатэатры «Космас», якому без малага паўстагоддзя.

Маштабны рамонт доўжыўся больш за год. Свой выгляд змяніла фае, а ў зале для гледачоў усталявалі сістэму «Dolby Digital», 132 новыя ўтульныя крэслы і сучаснае святло. Запрошаныя ветэраны, якія працавалі ў «Космасе» ад яго адкрыцця, шчыра казалі, што ніколі ў жыцці не бачылі падобнага.

Увогуле ў кінатэатры дзве залы, і ў будучым, калі з'явіцца грошы, тут мяркуюць зрабіць рамонт і ў другой. Тады ў «Космасе» з'явіцца спецыяльныя сямейныя праграмы: бацькі будуць глядзець фільм у адной зале, а дзеці — у іншай, на свой узрост.

Хоць новая глядзельная зала і адкрылася найноўшым анімацыйным фільмам «Ранга», усё ж на самой урачыстай цырымоніі паказалі ўрывак з французскай стужкі 1958 года з Жанам Габэнам «Адрынутыя» паводле рамана Віктора Гюго. Менавіта ёй адкрыўся «Космас» у 1963 годзе, і цяперашнія магілёўцы адразу далі заяўку вярнуць «Адрынутых» на вялікі экран.

Ілона ІВАНОВА.

СПАЧАТКУ ПРЫНЦЫПОВАЯ ЗГОДА, ПОТЫМ — ДЭТАЛЁВАЕ АБСЛЕДАВАННЕ ДОМА

«ГАРАЧЫ» 287 17 41

СВЯТЛАНА Уладзіміраўна Кароткая пражывае ў сталіцы па вуліцы Бялінскага ў доме 1961 года пабудовы. Гэта пяціпавярхоўка, так званая «хрушчоўка». Звярнуцца ў рэдакцыю яе прымусілі наступныя абставіны.

— Быццам бы сабраліся зрабіць у нашым доме мансарду. З гэтай нагоды ў канцы мінулага года распаўсюдзілі сярод жыхароў апытальны ліст: згодныя мы на такое будаўніцтва ці не. Было ўказана, што калі 50 працэнтаў насельнікаў нашага дома падтрымаюць гэтую ідэю, тады надбудову будуць рабіць. Апытальны ліст быў складзены даволі спакойна. Праўда, прыкладна ў той жа час мы накіравалі ў адміністрацыю свайго раёна калектыўнае пісьмо ад нас, жыхароў, дзе задавалі шэраг пытанняў, у прыватнасці, наконт правядзення капітальнага рамонту дома. Адказу дагэтуль не атрымалі, — расказвала нам Святлана Уладзіміраўна. — А нядаўна гісторыя атрымала працяг: мы паўторна атрымалі апытальны ліст, але ўжо ў больш ультыматыўнай форме. У прыватнасці, было сказана, што ён з'яўляецца падставай для заключэння пагаднення на будаўніцтва мансарды. І ў выпадку не прадастаўлення запоўненага ліста будзе лічыцца, што жылец выказваецца за ўзвядзенне мансарды. А калі я проста не атрымала яго, не заўважыла сярод іншай пошты, ці мяне нейкі час не было дома? А атрымаецца, што я выказалася станоўча? Нават калі дапусціць, што большасць згодная з будаўніцтвам, чаму не праводзілася патрэбная экспертыза: ці магчымыя ўвогуле такія работы? Мяне гэта асабліва цікавіць, паколькі я жыву якраз на пятым паверсе. Як мне потым жыць два-тры гады запар? Ці будзе праводзіцца адсяленне жыльцоў?..

— Калі жыхары дома звярнуліся да вас у газету, а яны яшчэ і да мяне звярталіся, гэта гаворыць пра тое, што папершае, апытальныя лісты яны атрымалі, а па-другое, у іх прынцыповая, актыўная пазіцыя. І гэта добра. Таму што падчас правядзення першага апытання не ўсе жыхары дома вярнулі тыя лісты і нам было даручана правесці яго паўторна. Прыпіска тая была зробленая, каб падштурхнуць ініцыятыву людзей, каб яны запоўнілі і адправілі апытальны ліст, — распавёў у адказ на нашы пытанні **дырэктар ЖЭС-65 Віктар ДАНІЛОВІЧ**. — Вынікі яго павінны быць падведзеныя да 1 красавіка. І калі жыхарамі дома будзе прынятае прынцыповае рашэнне будаваць мансарду (50 працэнтаў «за» плюс адзін голас), тады і будзе праведзена патрэбнае абследаванне дома: можна рабіць надбудову ці не. У іншых умовах няма сэнсу ўкладваць сродкі ў правядзенне такой экспертызы, калі насельнікі не патрымаюць будаўніцтва.

Як патлумачыў далей Віктар Леанідавіч, гэты дом уключаны ў дзяржпраграму забудовы жылля мансардамі. Калі жыльцы пагодзяцца на яе ўзвядзенне, работы будуць праводзіцца, хутчэй за ўсё, без адсялення. Гэта, праўда, папярэдняя інфармацыя, зыходзячы з вопыту будаўніцтва мансардаў на двух іншых дамах. Забудоўшчык будзе аплачваць насельнікам камунальныя паслугі на час узвядзення, плюс закладзены рамонт пад'езду (дом уцеплены ўжо зараз). Усе жыхары дома будуць мець першачарговае права на набыццё атрыманай шляхам будаўніцтва мансарды дадатковай плошчы, праўда, варта нагадаць, што прадавацца яна будзе па камерцыйнай цане. Што датычыцца таго, што заяўнікі быццам бы не атрымалі адказу на свой калектыўны зварот, дырэктар ЖЭСа адказаў коратка: такога проста не можа быць. Але, паколькі ліст быў калектыўным, адказ павінен быў прыйсці на адрас першага ў спісе падпісанта, які, у сваю чаргу павінен быў давесці атрыманую інфармацыю да іншых суседзяў па доме.

Гэта нам пацвердзілі і ў **аддзелах па зваротах грамадзян ЖРЭА і адміністрацыі Савецкага раёна г. Мінска**. У першым выпадку зазначылі, што з 24.12.2010 г. у адрас жыхароў дома было накіравана чатыры адказы (апошні яны павінны атрымаць днямі). І пытанне дагэтуль знаходзіцца на кантролі. У другім выпадку таксама сказалі, што на калектыўны зварот ад канца снежня мінулага года адказ быў накіраваны на адрас першага падпісанта 12 студзеня бягучага года. У пачатку лютага быў яшчэ адзін адказ з адміністрацыі раёна на той жа адрас і прозвішча... У прыватнасці, жыхарам паведамлялася, што іх дом уключаны ў праграму капітальнага рамонту жылля, дзе магчыма будаўніцтва мансардаў, да 2015 года. Калі больш канкрэтна, капрамонт гэтай канкрэтнай «хрушчоўкі» запланаваны на 2014 год.

Сяргей РАСОЛЬКА.

КАЛІ ЎЛАСНІК НЕ СУПРАЦЬ

Кватэрнае пытанне

Нас з жонкай угаворваюць пераехаць у аграгарадок, абяцаюць там працу і дом... Як яго можна будзе прыватызаваць? Ці распаўсюджваецца на жылыя памяшканні сельгасарганізацый Закон аб прыватызацыі жыллёвага фонду?

Л.Р., *г. Орша.*

Артыкулам 7 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб прыватызацыі жыллёвага фонду ў Рэспубліцы Беларусь» вызначана, што перадача ва ўласнасць грамадзян жылых памяшканняў у дамах калгасаў або іншых вытворчых ці спажывецкіх кааператываў ажыццяўляецца згодна з рашэннем вышэйшага органа кіравання калгаса або кааператыва.

У пункце 11 пастановы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь «Аб увядзенні ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь «Аб прыватызацыі жыллёвага фонду ў Рэспубліцы Беларусь» гаворыцца, што наймальнікі жылых памяшканняў у дамах калгасаў і іншых прадпрыемстваў і арганізацый, заснаваных на калектыўных формах уласнасці, маюць права прыватызаваць жылыя памяшканні, якія займаюць, пры згодзе ўласніка і на ўмовах, што вызначае ўласнік.

Такім чынам, умовы і парадак перадачы ва ўласнасць наймальнікам жылых памяшканняў у дамах, якія належаць сельскагаспадарчым вытворчым кааператывам, вызначае сход членаў кааператыва, які з'яўляецца вышэйшым органам кіравання кааператыва.

Пры вызначэнні гэтых умоў перадачы (продажу) кватэр, што належаць кааператыву, члены кааператыва могуць улічваць, напрыклад, стаж працы ў названым кааператыве, асабісты ўклад і г.д., могуць вызначыць ільготныя падставы для перадачы (продажу) кватэр, у тым ліку і перадачу бязвыплатна або з частковай аплатай яе кошту.

Сход таксама можа вызначыць, што перадача (продаж) вышэйназваных кватэр ажыццяўляецца ў парадку, устаноўленым Законам Рэспублікі Беларусь «Аб прыватызацыі жыллёвага фонду ў Рэспубліцы Беларусь» для прыватызацыі дзяржаўнага жыллёвага фонду. Пры гэтым, як вынікае з тлумачэння Мінжылкамгаса, сельскагаспадарчым вытворчым кааператывам не кампенсуецца кошт чэкаў «Жыллё» ў выпадку, калі кааператыў прыме рашэнне аб іх заліку ў лік пагашэння кошту жылых памяшканняў, якія перадаюцца.

Сход членаў кааператыва таксама ўстанаўлівае і парадак вызначэння кошту жылых памяшканняў пры іх перадачы (продажы) членам кааператыва. Так, напрыклад, можа быць выкарыстана методыка вызначэння кошту, якая прымяняецца пры прыватызацыі жылых памяшканняў дзяржаўнага жыллёвага фонду або ацэнка па рынкавым кошце. Зрабіць ацэнку гэтых жылых памяшканняў па заяўцы СВК могуць таксама тэрытарыяльныя органы дзяржаўнай рэгістрацыі нерухомай маёмасці, права на яе і здзелак з ёй.

Прыняты рашэннем сходу членаў кааператыва парадак перадачы (продажу) кватэр ва ўласнасць членам кааператыва можа быць адлюстраваны ў статуце СВК і абавязкова ў пратаколе сходу.

Віктар САВІЦКІ.

РУПЛІВЫЯ ПАШТАЛЬЁНЫ

Ардэнаносец з вёскі павялічвае тыраж «Звязды»

Шчыра здзівіўся, калі начальнік Верхнядзвінскага раённага вузла паштовай сувязі Алена Міхайлаўна КАВАЛЕЎСКАЯ сказала, што руплівы пашталён, якому «Звязда» вырашыла падзякаваць за добрую работу па падпісцы падарункам (прасам), аказваецца, ардэнаносец. Таццяна Пятроўна ГЛАЦЁНАК летась Указам Прэзідэнта ўзнагароджана ордэнам Маці. У яе тры сыны і дзве дачкі. Ужо дарослыя і вельмі, як мама, працавітыя. Што яшчэ цікава, Таццяна Пятроўна ў свой час пераехала на пастаяннае месца жыхарства ў Верхнядзвінскі раён ажно з Рыгі. Закахалася ў беларускага хлопца — будучага мужа — і пераехала ў Беларусь.

Да Верхнядзвінска з Віцебска больш за тры гадзіны на маршрутцы. Ды яшчэ ж трэба неяк дабрацца да вёскі Каханавічы, дзе жыве і працуе Таццяна Пятроўна. Дапамог прадстаўніку «Звязды» **намеснік старшыні Верхнядзвінскага райвыканкама Уладзімір Яфімавіч ЯКАЎЛЕЎ**, які збіраўся ехаць па службовых справах у тым жа кірунку.

Дарэчы, вельмі запомніўся ў раёне леташні візіт маіх мінскіх калег, якія прывезлі жанчыне — шчаслівай падпісчыцы — халадзільнік. Добрым словам успомнілі Яўгена Пясецкага, нашага фотакарэспандэнта, які, па словах работніц пошты, з яшчэ адным прадстаўніком «Звязды» (прозвішча якога яны не запомнілі) падчас паводкі мужна цягнуў на сабе халадзільнік.

Да Каханавічаў даехалі хутка. Алена Міхайлаўна Кавалеўская прадставіла мне руплівага пашталёна.

Таццяна Пятроўна Глацёнак аказалася вельмі сціплым чалавекам. Расказала, што на пошце працуе пяць гадоў. Жыве ў вёсцы Каханавічы. Да таго, як стала пашталёнам, працавала гадоў дванаццаць у сельскагаспадарчай арганізацыі цялятніцай. Паколькі пашталён спяшалася па службовых справах, задаў ёй усяго некалькі пытанняў.

— А вам асабіста што ў «Звяздзе» падабаецца?

— Усё мне цікава. Навіны, інфармацыю пра цэны друкуюць і шмат іншага — газета насычаная самай рознай карыснай інфармацыяй.

— У вольны час чым любіце займацца? Можа трымаеце асабістую гаспадарку?

— Вядома ж. Карова ёсць, малако здаём, парсюкі, куры. А як жа? Старэйшаму, калі муж памёр, было 13-14 гадоў. А маленькай — гадкоў пяць. І тады не адна карова ў нас была, а тры. Дзесці ўжо выраслі. Аляксей працуе ў Верхнядзвінскім райпа, ён слесар па халадзільным абсталяванні. Максім вучыцца на чацвёртым курсе ў Полацкім гандлёва-тэхналагічным каледжы. Каця працуе кандытарам першы год. Мікалай вучыцца ў 11-м класе, а Марына — у 10-м.

— Унукаў няма яшчэ?

— Не, пакуль няма...

Руплівы пашталён абслугоўвае дзве вёскі, дзе жывуць 375 жыхароў. Ад імя ўсяго калектыву рэдакцыі жадаю ёй моцнага здароўя, поспехаў у рабоце. Добрыя дзеці, павага людзей — гэта так здорава! Ёсць упэўненасць, што прас — гэта толькі першы падарунак ад нас.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. Фота аўтара.

Віцебск — Верхнядзвінск — Каханавічы.

Лісы хварэюць

У цэнтры Камянца сярод белага дня свабодна гуляла ліса. Рыжая пакусалася з трыма сабакамі, у якіх потым было выяўлена шаленства. А ў цэлым з пачатку года ў Камянецкім раёне зафіксавана ўжо сем выпадкаў, калі шалёныя лісы і адна куніца зазіралі ў населеныя пункты. Як вядома, здаровы звер у вёску ці горад удзень не пойдзе. Летась за цэлы год было выяўлена 12 выпадкаў шаленства ліс. Цяпер работнікі ветэрынарнай службы абыходзяць падворкі Камянца і робяць прафілактычныя прышчэпкі ўсім свойскім жывёлам.

Яна СВЕТАВА.

Шампур, нажніцы, бензапіла?

85-гадовую жыхарку Рагачова ў бальніцу даставілі са шматлікімі цяжкімі раненнямі жывата, траўмамі твару і цела. Нажніцамі іх нанёс старой жанчыне 28-гадовы мясцовы жыхар — у яе ж кватэры. А вось у Ельскім раёне сужыцель пагражаў сваёй сяброўцы забойствам бензапілой. У гэтым выпадку абышлося без ахвяр. Міліцыя высвятляе, што не падзялілі паміж сабой двое непрацуючых у пасёлку Бальшавік Гомельскага раёна. Адзін з іх трапіў у бальніцу з пранікальным колата-рэзаным раненнем жывата. 30-гадовы «сябар» падчас сваркі пракалоў 58-гадовага... шампурам.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Дазваніцца да сяброў

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

г. Івацэвічы.

Вялікі і малыя

У 70-я гады настаўнікам музыкі і спеваў у нашай школе працаваў вельмі цікавы малады чалавек. На выгляд ён быў досыць блажэнькі — худы, невысочанькі, але ж браў у рукі баян і... Нешта рабілася з ім, з яго тварам. Ды што там — нават з фігурай. Музыка, што лілася, як здавалася, з самага сэрца, неяк узвышала яго, падымала, рабіла не проста прыгожым, але яшчэ і вялікім.

Не дзіва, што за такім хлопцам бегалі дзяўчаты. І што адна, як той казаў, дагнала — пажаніліся яны, прыжылі ажно трох хлапчукоў.

...Сынкі ўжо ладныя былі, калі бацька купіў матацыкл. Вядома ж, апасаўся, што дзеці могуць выкаціць яго, каб адвесці душу — накатацца. Таму адразу вырашыў, што тэхніку трэба замыкаць, а ключы надзейна хаваць.

Што і зрабіў. Але ж сынкі тую хованку адразу знайшлі.

Бацька прыдумаў новую, — яны асцярожна дасталі прабой...

Нарэшце, нанач, ён укацію матацыкл у хату і паставіў ля ўласнага ложка.

Хлопцы і тут не разгубіліся: пасядзелі «ў засадзе» — пачакалі, пакуль бацька добра засне (захрапе), а тады разуліся, ціхенька зайшлі ў пакой і вынеслі матацыкл з хаты, а потым, добра накатаўшыся, пачысцілі ад гразі, на руках унеслі назад і паставілі — зрабілі, як было. Бацька раніцай нічога не заўважыў і быў дужа задаволены, што прыдумка ўдалася — аж пакуль не выйшаў на двор ды не сустрэў суседа:

— І куды цябе па начах цяпер носіць? — пытаецца ён. — Я са сну ўжо выбіўся ад твайго матацыкла!

Іван Пятровіч нічога не сказаў — ні яму, ні дзецям, але ж высновы зрабіў. Наступным вечарам лёг у ложак і нават прыкінуўся, што спіць — як заўсёды, захроп...

Хлопцы на радасцях тут жа ў пакой... Толькі паднялі матацыкл, каб вынесці, а бацька як ускочыць, як гаркне:

— Ах вы паганцы...

У тых з перапуду рукі і апусціліся — матацыкл брызь аб падлогу...

На грукат тут жа прыбегла маці, уключыла святло. Бачыць: на падлозе з разбітай фарай ляжыць матацыкл, вакол яго стаіць трое падшыванцаў, а на ложку ў сямейных трусах у зялёны гарошак узвышаецца муж.

І сапраўды вялікі.

Дзіна Дубадзелава,
в. Леніна Добрушскага раёна.

Няма роду без выроду

Яшчэ продкі нашы казалі, што са сваім статутам у чужы манастыр не ходзяць, але ж чулі гэта не ўсе.

...У нас, у Лучыне здавён усё адметным было — па-свойму жылі, па-свойму працавалі, па-свойму святы святкавалі. І ўжо спевы тады...

Слон у мяне па вушах не таптаўся, таму смела скажу: спяваюць у нас, як нідзе! Вёска ж на Дняпры стаіць. Відаць, адтуль і расейскі размах, і ўкраінская галасістасць, і беларуская туга... Нават старыя, вядомыя песні ў нас па-іншаму гучаць! Бо ёсць яшчэ група носьбітаў гэтай лучынскай манеры спеваў. Жанчынам — ці не апошнім з Магікан — па восемдзесят і болей ужо, але па святах збіраюцца — паспяваць, «язык распраміць» (пагаварыць значыць). Знясуць тады ў адно месца, у каго што смачнейшае ёсць, стол накрыюць, на сярэдзінку пляшку беленькай і...

Дык вось сабраліся неяк Тройцу з размахам адзначыць. Ужо добранька пасядзелі, пагаманілі, завялі каронную — «Ванька-ключнік». Ды гэтак — Дняпро прыціх, заслухаўся, не тое што людзі!

Вось адна з наезджых і не вытрывала — кавыль-кавыль праз вуліцу, далучаецца.

Лучынцы што — яны людзі гасцінныя: налілі і ёй той беленькай, павіталі. А ўжо ж сама распеліся, то ты, маўляў, выпіла, а цяпер пасядзі ды паслухай. Але ж баба, аказваецца, не за тым прыйшла, а... каб свае тры грошы ўваткнуць, голас свой далучыць: як зацягне — ні два ні паўтара: то занізка, то завысака...

Нашы спявачкі скрывіліся, але ж па правілах гасціннасці прамаўчалі.

А госця, між тым, настырнай аказалася: мала таго, што ўсю абедню, можна сказаць, сапсавала на Тройцу, на наступныя спеўкі зноўку прыйшла — ужо са сшытачкам, з песнямі, якія ў іх там спявалі. Горш за тое — «дырыжыраваць» захацела, вучыць. А каго — шаноўнага веку лучынак!

Не паддаліся яны: на яе тоненькі сшытачак дасталі свой агульны сшытак і даказалі, што ў яе нават словы няправільныя, бо ў многіх песень, якія лічацца народнымі, насамрэч аўтары ёсць: «Ванька-ключнік» — Крастоўскага, «Ухар-купец» — Нікіціна, «Бывайце здаровы» — Адама Русака і г.д. Так што мы не супраць, маўляў, калі ў вас там гэтак спяваюць, то няхай — спявай, калі хочаш, і ты, але ж нас перайначваць... Гэта ўсё роўна, што хор Пятніцкага!.. (Нашы абы з кім раўнацца не будуць, бо цану сабе ведаюць!). А значыць, слухай і вучыся, пакуль мы жывыя. А не...

Больш тая кабета на спеўкі не прыходзіла, хоць яе адтуль ніхто і не праганяў.

Соф'я Кусянкова,
в. Лучын, Рагачоўскі раён.

Праз усё жыццё

...У апошнія дні вайны ў нашу хату, дзе расло шасцёра малых, уваліліся нейкія людзі, сказалі, што яны партызаны, і забралі ўсё, у тым ліку — і апошнюю карову.

Так што адна ў нас радасць была — з фронту вярнуўся тата! Але і тая — дужа ж нядоўгая, бо ён вельмі цяжка хварэў і хутка памёр.

Як выжывалі, без слёз не раскажаш! Трымалі гаспадарку, шмат гусей, курэй, мама вазіла прадаваць гародніну і ягады, дзядуля плёў лапці. Мы, малыя, пасвілі калгасных цялят і кароў, насілі абутак з дрэва, а падросшы...

У школу я хадзіла ў другую змену, а ў першую — няньчыла дзіця, каб зарабіць на кавалак хлеба. Так рабілі і дзве мае сястры.

Пасля сямігодкі вельмі хацелася вучыцца далей, але ж не было як: ні адзення, ні абутку, ні кніг... Таму я пайшла працаваць, каб зарабіць хоць трохі грошай, усё купіць і атрымаць-такі сярэднюю адукацыю. Работа ў мяне была звычная — служанкай у старшыні мясцовага калгаса...

І вось, памятаю, 1958 год. На раён Вілія ладзіцца свята песні і працы — фестываль. Усе туды едуць. І — цуд — гаспадыня (жонка старшыні) мяне адпусціла! Больш за тое — выдала зарплату — 10 рублёў. Сказала: «Там будуць магазіны, мо, што купіш сабе».

Ад шчасця я на сёмым небе была: паклала грошы ў кішэнь пінжачка, разам з людзьмі, на калгаснай машыне паехала на свята.

Аднак патрэбных кніг там не было, адзення таксама, толькі прадукты, прысмакі. Траціцца на іх я не стала: раз-пораз засоўвала руку ў кішэнь, каб пацешыцца сваім заробкам і, як зачараваная, слухала спевы хору.

Але ж заўважыла, як побач спыніліся трое хлопцаў-падлеткаў (на той час досыць прыгожа апранутых)...

— Дзяўчынка, у цябе грошы былі? — ціха спытаў адзін з іх.

Я скамянела ад жаху: «Іх што, няма?!»

Адказаць не паспела, бо другі, усміхнуўшыся, дадаў:

— На, вазьмі... І не будзь варонай.

Ад сораму, ад радасці я не сказала ім нават дзякуй, схапіла свае грошы і пабегла.

...Тым хлопцам ужо, відаць, за семдзесят. Яны, ну напэўна ж, сталі сапраўднымі людзьмі. Бо я, нікога з іх не ведаючы, усё жыццё малілася за іх, жадала дабра, праз усё жыццё сваё дзячыла.

Людзі, такія, як яны, ёсць і сёння. Калі б не было, неяк перавярнуўся б свет.

Алена Андрыца,
в. Сялец, Смаргонскі раён.
Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

Брудныя токі

...Цяпер на гэтым свеце ўжо нямашака ні матулі маёй, ні яе суседкі. А некалі...

Некалі дня не было, каб яны не ўбачыліся.

Як правіла, прыходзіла менавіта суседка (а ў святы — нават двойчы ці тройчы). Бо яна ж маладзейшая... А мама не супраць была. Пасядуць тады на кухні, і давай гаманіць. Бывала, усё перабяруць — вясковыя і сусветныя навіны, парадкі, сваё (ды і чужое...) дзяцінства, дзявоцтва, замужжа...

І ўсё б нічога, няхай, але была ў той суседкі дрэнная звычка: ад халадоў да халадоў, ад ранняй вясны і да позняй восені яна хадзіла басанож. Калі б па сваім дварэ ды па лесе, палова бяды, а то ж па хляве за скацінай, а потым у хаты да людзей.

І вось надумаў я адвучыць яе гразь разносіць: праз акно сваёй хаты працягнуў провад, зазямліў яго ў траве каля сцежкі. Другі канец падключыў да трактарнага магнета.

Што далей? Пасядзеў ля акна, пачакаў, калі суседка возьме курс да нашага падворку, калі наблізіцца, а тады яго, тое магнета, і крутануў.

Жанчына спынілася, паглядзела пад ногі, азірнулася вакол і подбегам да нас, у хату. Уляцела і, чую, кажа матулі:

— Ішла да вас, а перад ганкам як кальне нешта ў ногі, як кальне... І раз, другі...

Маці акругліла вочы:

— А божачкі, а што ж гэта такое?! Сынок...

А я ж ужо электрыкам працаваў у калгасе, шмат чаго ведаў, вось і кажу ім:

— Гэта ж сёння неспрыяльны дзень. У такія — нам на курсах казалі — блудныя токі па зямлі нашай ходзяць. І шкодныя! У нейкай вёсцы, выкладчык гаварыў, кабету са свету звялі. Яна басанож хадзіла.

Маці завохкала:

— І што ж гэта робіцца?! Мусіць, Бог зусім ад людзей адвярнуўся?! Мала напасцяў было на іх галаву, дык наце — яшчэ і нейкія блудныя токі...

Суседка ж, падкурчыўшы пад лаўкай ногі, уважліва пазірала на мяне і маўчала.

...З таго дня басанож я яе ні разу не бачыў.

Мікалай Каранковіч,
в. Заверш'е, Драгічынскі раён.

Язык мой — вораг

Ёсць такая хвароба — клептаманія.

То быў і ў нас адзін «хворы»: як за дзень нічога не ўкрадзе, то і не жыў.

Дык вось убачыў ён неяк, што сусед парсючка закалоў. Як звычайна, асмалілі яго, памылі, разабралі, сала і мяса палажылі пад паветкай, каб астывала, а самі мужыкі ў хату пайшлі: гаспадыня там пячонкі насмажыла, салёных агурочкаў дастала, пляшку паставіла — трэба ж пагалоўшчыну абмыць. А сусед тут як тут і... з поўнай торбай на плячы. Пытаецца, падкідаючы:

— Сцяпан, табе сала патрэбна?

— Ды не, — адказвае гаспадар, — ты ж бачыш, свежына на стале. Можа, вып'еш чарку?

— Няма калі, — заклапочана адказвае сусед — і з хаты.

...Падаўся з яе і Сцяпан — пад тую паветку. Бачыць — пакража:

Няхай будзе свята!

Конкурс да Дня Перамогі

Рэдакцыя газеты «Звязда» і Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь аб'яўляюць конкурс на лепшае літаратурнае і мастацкае твор на тэму Вялікай Айчыннай вайны.

Конкурс праводзіцца ў чатыры этапы:

1. Да 1 мая — на лепшае апавяданне.
2. Да 1 чэрвеня — на лепшае эсэ.
3. Да 1 ліпеня — на лепшае вершаванае твор.
4. Да 1 жніўня — на лепшае мастацкае твор.

Пераможцы кожнага этапу будуць узнагароджаны каштоўнымі прызамі.

Работы дасылаць на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Чырвонаармейская, 23, з пазнакай «Конкурс».

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ ЗА 2010 ГОД

ОАО «БЕЛЭНЕРГОСНАБКОМПЛЕКТ»

Учетный номер плательщика: **УНП 100104659**
Вид деятельности: **Предоставление прочих услуг потребителям**
Организационно-правовая форма: **Открытое акционерное общество**
Орган управления: **ГПО «Белэнерго»**
Единица измерения: **млн руб.**
Адрес: **220030, г. Минск, ул. К. Маркса, 12а, тел. 2182038, факс 2269094**
Директор: **Жуков Василий Потапович**, главный бухгалтер: **Каблаш Оксана Антоновна**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 января 2011 г.

АКТИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства			
первоначальная стоимость	101	5 399	6 642
амортизация	102	1 912	2 410
остаточная стоимость	110	3 487	4 232
Нематериальные активы			
первоначальная стоимость	111	1	2
амортизация	112	1	1
остаточная стоимость	120	-	1
Доходные вложения в материальные ценности			-
первоначальная стоимость	121	-	-
амортизация	122	-	-
остаточная стоимость	130	-	
Вложения во внеоборотные активы	140	33	26
в том числе: незавершенное строительство	141	-	-
Прочие внеоборотные активы	150	-	-
ИТОГО по разделу I	**190**	**3 520**	**4 259**
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	1 862	1 339
в том числе: сырье, материалы и другие аналогичные активы	211	267	279
животные на выращивании и откорме	212	-	-
затраты в незавершенном производстве и полуфабрикаты	213	-	-
расходы на реализацию	214	-	-
готовая продукция и товары для реализации	215	221	194
товары отгруженные	216	1 275	773
выполненные этапы по незавершенным работам	217	-	-
расходы будущих периодов	218	99	93
прочие запасы и затраты	219	-	-
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220	100	173
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются более, чем через 12 месяцев после отчетной даты)	230	-	-
в том числе: покупателей и заказчиков	231	-	-
прочая дебиторская задолженность	232	-	-
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	250	463
в том числе: покупателей и заказчиков	241	-	-
поставщиков и подрядчиков	242	38	67
по налогам и сборам	243	36	134
по расчетам с персоналом	244	90	160
разных дебиторов	245	86	102
прочая дебиторская задолженность	249	-	-
Расчеты с учредителями	250	-	-
в том числе: по вкладам в уставный фонд	251	-	-
прочие	252	-	-
Денежные средства	260	48	1 202
в том числе: денежные средства на депозитных счетах	261	-	-
Финансовые вложения	270	1	1
Прочие оборотные активы	280	-	-
ИТОГО по разделу II	**290**	**2 261**	**3 178**
БАЛАНС (190+290)	**300**	**5 781**	**7 437**

ПАССИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	244	244
Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей)	411	-	-
Резервный фонд	420	146	93
в том числе: резервные фонды, образованные в соответствии с законодательством	421	-	-
резервные фонды, образованные в соответствии с учредительными документами	422	146	93
Добавочный фонд	430	3 591	4 257
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	440	-	-
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450	616	883
Целевое финансирование	460	-	-
Доходы будущих периодов	470	19	30
ИТОГО по разделу III	**490**	**4 616**	**5 507**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	520	-	-
ИТОГО по разделу IV	**590**	**-**	**-**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	-	-
Кредиторская задолженность	620	1 085	1 803
в том числе: перед поставщиками и подрядчиками	621	845	1 118
перед покупателями и заказчиками	622	2	2
по расчетам с персоналом по оплате труда	623	87	176
по прочим расчетом с персоналом	624	-	-
по налогам и сборам	625	31	288
по социальному страхованию и обеспечению	626	29	56
по лизинговым платежам	627	-	-
перед прочими кредиторами	628	91	163
Задолженность перед участниками (учредителями)	630	80	127
в том числе: по выплате доходов, дивидендов	631	43	16
прочая задолженность	632	37	111
Резервы предстоящих расходов	640	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	650	-	-
ИТОГО по разделу V	**690**	**1 165**	**1 930**
БАЛАНС (490+590+690)	**700**	**5 781**	**7 437**
Из строки 620:			
долгосрочная кредиторская задолженность	701	-	-
краткосрочная кредиторская задолженность	702	1 085	1 803

Активы и обязательства, учитываемые за балансом	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
Арендованные (в том числе полученные в пользование, лизинг) основные средства	001	1	1
Товарно-материальные ценности, принятые на ответственное хранение	002	3 377	852
Материалы, принятые в переработку	003	-	-
Товары, принятые на комиссию	004	1	-
Оборудование, принятое для монтажа	005	-	-

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 1 января 2010 г. по 31 декабря 2010 г.

Наименование показателей	Код строки	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
1	2	3	4
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	18 767	17 158
Налоги и сборы, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ, услуг	011	3 098	2 676
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за вычетом налогов и сборов, включаемых в выручку) (010-011)	020	15 669	14 482
Справочно: из строки 010 сумма государственной поддержки (субсидий) на покрытие разницы в ценах и тарифах	021	-	-
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	030	13 611	13 447
Валовая прибыль (020-021-030)	040	2 058	1 035
Управленческие расходы	050	-	-
Расходы на реализацию	060	-	-
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от реализации товаров, продукции, работ, услуг (020-030-050-060)	**070**	**2 058**	**1 035**
II. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Операционные доходы	080	200	21
Налоги и сборы, включаемые в операционные доходы	081	10	2
Операционные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых в операционные доходы) (080-081)	090	190	19
в том числе: проценты к получению	091	14	1
доходы от участия в создании (учредительстве) других организаций	092	120	-
доходы от операций с активами	093	56	7
прочие операционные доходы	099	-	11
Операционные расходы	100	66	75
в том числе: проценты к уплате	101	-	-
расходы от операций с активами	102	24	4
прочие операционные расходы	109	42	71
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от операционных доходов и расходов (090-100)	**120**	**124**	**-56**
III. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Внереализационные доходы	130	36	300
Налоги и сборы, включаемые во внереализационные доходы	131	2	2
Внереализационные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых во внереализационные доходы) (130-131)	140	34	298
Внереализационные расходы	150	188	123
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от внереализационных доходов и расходов (140-150)	**160**	**-154**	**175**
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (±070±120±160)	**200**	**2 028**	**1 154**
Расходы, не учитыва

НАЛЕ-Е-ВА!

Або пра верных, здраднікаў і проста лянівых

Святлана БАРЫСЕНКА

Каторы раз інтэрнэт узнімае тэму генетычнага тлумачэння схільнасці да частай змены палавых партнёраў. Быццам бы ўдалося выявіць, што гены правакуюць жанчын на здраду значна мацней, чым сацыяльны асяродак. Прычым больш як у два разы (!). Выяўлена таксама, што нявернасць перадаецца па мацярынскай лініі. І робіцца каласальная па сваёй абсурднасці выснова: маўляў, калі ваша цешча гуляла, то яе дачка наставіць вам рогі з верагоднасцю 55 працэнтаў (!). Словам, гулякі — яны проста няшчасныя людзі, якім ад продкаў дасталіся дрэнныя гены, паколькі ўся справа ў недахопе ці лішку пэўных гармонаў. На самай справе той, хто ходзіць налева, — сапраўды няшчасны ў пэўным сэнсе чалавек, але ж зусім не таму, што яму не пашанцавала з фізіялогіяй. Тут на ўзбраенне варта браць псіхалогію.

На «левую» тэму разважае ўрач-сэксолаг Мінскага абласнога клінічнага цэнтра «Псіхіятрыя — наркалогія» Дзмітрый КАПУСЦІН.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Лёгкі сэкс

— Наогул тэма нявернасці часцей закранаецца ў дачыненні да мужчын. І гэтаму ёсць абсалютна нармальнае растлумачэнне. Па-першае, ніхто не адмяняў пошуку адказу на пытанне, для чаго мы жывём. Колькасць з'едзеных далікатэсаў, атрыманых партфеляў і завоеваных жанчын — гэта, у рэшце рэшт, другаснае перад магчымасцю атрымаць бессмяротнасць, пакінуць пасля сябе нашчадкаў. У жанчын гэтая магчымасць адназначна абмежаваная, а ў мужчын аб'ектыўна большая. Тэарэтычна мужчына можа пакінуць пасля сябе і тысячу нашчадкаў, што абсалютна нерэальна для жанчыны.

Тэму вернасці-нявернасці можна разглядаць і праз прызму рэлігіі. У тых жа мусульман дапускаецца шлюб з трыма, чатырма жонкамі. Але мы не скажам пры гэтым, што з кожнай з іх ён здраджвае астатнім...

— Што ж тады мы разумеем пад нявернасцю?

— Напэўна, здраду законнаму партнёру. У іншых выпадках пытанне проста губляе сэнс. Дапусцім, вы свабодная жанчына і займаецеся сэксам з некалькімі мужчынамі. Каму з іх пры гэтым вы здраджваеце? Або, дапусцім, вы жывяце з мужчынам без афіцыйнай рэгістрацыі адносінаў. Ці варта тут разглядаць магчымасць мець сэксуальныя зносіны з іншымі партнёрамі, калі ў вас перад вашым грамадзянскім мужам няма абавязацельстваў?

— Значыць, вернасць цесна звязана з абавязацельствамі?

— Безумоўна. А яшчэ не трэба пры гэтым мець на ўвазе здраду выключна з пункту гледжання фізічнай блізкасці. Нявернym можна быць і ў думках.

— Вы дапускаеце, што схільнасць да частай змены палавых партнёраў можа перадавацца ў спадчыну?

— А вы як лічыце?

— Думаю, гэта глупства чыстай вады...

— І я так думаю! З нейкага моманту стала модным гаварыць пра сэксагалізм як пра наркаманію. Маўляў, гэта хвароба такая. Продкі былі няправільныя, а таму — выбачай, дарагая, я пайшоў налева — «пахварэю»... Не, так не атрымаецца.

Паняцце вернасці закладваецца ў бацькоўскай сям'і, дзесьці ў перыяд з 2 да 10 гадоў. Дзіця адназначна запамінае тое, што бачыць. Хлопчык або дзяўчынка будуць хадзіць налева, калі ў гэты перыяд свайго жыцця атрымалі інфармацыю, што тата з мамай не захоўваюць адзін аднаму вернасць. Груба кажучы, калі дзеці сталі сведкамі развалу сям'і, то, умоўна кажучы, 30 працэнтаў такіх дзяцей падумаюць, што развод — гэта катастрофа, і «я такога не дапушчу», а 70 — вырашаць, што нічога страшнага няма, выжыць можна.

— Большасць дарослых пераканана, што дзеці нічога ў гэтым сэнсе не разумеюць...

— Тым не менш, з 2-3 гадоў дзіця пачынае «прыглядацца» да клімату ў сям'і, узаемаадносін паміж бацькамі. У дзіцячым мозгу ідзе аналітычная работа на тэму «Узаемаадносіны мамы з татам». Нельга недаацэньваць усведамленне дзецьмі паўнамёкаў, спрэчак, боек і г.д. Не будзем забывацца і пра яшчэ адну рэч. Колькасць партнёраў, якіх дзяўчына ў будучым памяняе, залежыць ад таго, наколькі яна была лашчаная матуляй у дзяцінстве. Не адзенне, не ежа, а менавіта мацярынская пяшчота мае прынцыповае значэнне. Маці павінна як мага лепш адгуляць са сваёй дачкой у «дочкі-мамкі». Тады падлеткавы ўзрост у дзяўчынкі пройдзе спакойна. Калі ж дзяўчынцы не хапіла мацярынскай цеплыні і пяшчоты, то ў падлеткавым узросце гарманальная бура абудзіць вялікую патрэбу ў гэтай самай пяшчоце. Але ні мама, ні тата не будуць лашчыць 12-14-гадовую дзяўчынку. Застаюцца хлопцы-равеснікі, якім, праўда, патрэбныя не пяшчоты, а сэксу. Ім не трэба ніякіх высілкаў, каб пераканаць дзяўчыну ў сваёй моцнай мужчынскай прывабнасці

ВЕЦЕР ПОЛЫМЮ ДАПАМОГ

Пакуль высвятляюцца прычыны, па якіх раніцай працоўнага дня запалаў адміністрацыйны будынак Камарынскага лясгаса ў Брагінскім раёне. Патушыць яго выратавальнікам вельмі перашкаджаў моцны вецер, парывы якога дасягалі 20 метраў у секунду. Як паведамілі ў прэс-службе Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС, у выніку пажар знішчыў дах будынка з бярвення, пашкодзіў перакрыцце, сайдынг, офісную мэблю, 12 камп'ютараў і 11 прынтараў. На шчасце, супрацоўнікі лясгаса не пацярпелі.

Фота МНС.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Медыкі папярэджваюць: штодзённы прагляд тэлесерыялаў вядзе да страты памяці

Май на ўвазе!

Многія прыхільнікі мыльных тэлеопер з часам становяцца пацыентамі ўрачоў-неўролагаў. Прычына — правалы ў памяці, паведамілa ўрач-неўролаг 11-й гарадской паліклінікі Вольга МЕРКУЛЬ.

Спачатку, адзначыла спецыяліст, пры звароце да неўролага такія людзі часцей за ўсё скардзяцца на галаўныя болі і галавакружэнні. І толькі пасля адкрытай размовы прызнаюцца, што перыядычна «ўсё забываюць».

— Высвятляецца, што кожны дзень яны глядзяць тэлевізійныя серыялы. Такое баўленне часу адмоўна адбіваецца на працы мозга, чалавек проста страчвае памяць, — удакладніла Вольга Меркуль.

Таксама негатыўна на разумовую дзейнасць і нервовую сістэму ў цэлым уплываюць камп'ютарныя гульні і «завісанне» на суткі ў інтэрнэце. Каб не страціць памяць, доктар парэкамендавала яе трэніраваць — рашаць матэматычныя задачы, крыжаванкі, сканворды, запамінаць на памяць тэлефонныя нумары, завучваць вершы, гуляць у шахматы і шашкі.

— Медыкаментозная тэрапія прапануецца ў крайнім выпадку, калі ставіцца сур'ёзны дыягназ, напрыклад, энцэфалапатыя — парушэнне функцыі галаўнога мозга, — падкрэсліла Вольга Меркуль.

Вольга ГРЫГОР'ЕВА, *«Мінск—Навіны».*

Новы сезон пачынаецца з дэфіцыту прапановы

Сталічная арэнда

Ужо на працягу апошніх 3-4 месяцаў на сталічным рынку арэнды кватэр назіраецца істотны недахоп хадавых кватэр. Сярэдніх па якасці кватэр коштам да 400 долараў у агенцтвах нерухомасці сёння засталося не больш за некалькі дзясяткаў.

Попыт перавышае прапанову ў некалькі разоў

Паводле інфармацыі **агента па аперацыях з жыллёвай нерухомасцю агенцтва нерухомасці «Дзінас» Іны КУЛЬШЫ**, на кожную хадавую кватэру з сярэднім рынкавым коштам арэнды прыпадае больш за 10 заявак з боку патэнцыяльных кватарантаў.

Увогуле максімальны попыт на невялікія здымныя кватэры прысутнічае на жыллё ў Савецкім, Першамайскім, Цэнтральным і Фрунзенскім раёнах. У Кастрычніцкім раёне попытам карыстаюцца дамы па вуліцах Варанянскага і Авакяна. На Заводскі раён і Шабаны попыт мінімальны.

Цяпер клиенты агенцтваў нерухомасці гатовыя плаціць за аднапакаёвыя кватэры 250 долараў, а за жыллё з якасным рамонтам і больш-менш «свежай» мэбляй — па 350 долараў. У людзей сёння амаль не карыстаюцца попытам зусім слабенькія па якасці кватэры, якія патрабуюць рамонту. Такія «брудныя» кватэры ў старых дамах каштуюць цяпер каля 230 долараў. Між іншым, большасць кліентаў гатовыя плаціць за сапраўдны камфорт і большыя грошы. Напрыклад, добра «ўпакаваная» звычайная аднапакаёвая кватэра з сучаснай кухняй, абавязкова з пральнай машынай і іншай бытавой тэхнікай і мэбляй здаецца часам і за 400—500 долараў, бо кліенты разумеюць, што добрых кватэр за меншыя грошы ўздоўж метро ўжо не існуе.

Іна Кульша адзначае, што летась у сакавіку—красавіку на рынку існавала шмат пустых кватэр, а кліентаў не было. Сёння зусім іншая сітуацыя. Мабыць, для «белых каўнерыкаў» фінансавы крызіс ужо мінуў, маладыя людзі сталі зарабляць больш грошай і гатовыя плаціць за якаснае жыллё ўжо па іншых цэнніках. Акрамя таго, сярод мінчан стала зараз модным жыць сям'ёй у грамадзянскім шлюбе па еўрапейскіх стандартах, калі маладыя людзі здымаюць сумесна кватэру, але аплачваюць жыллё кожны за сябе. Усё часцей маладыя жанчыны імкнуцца быць цалкам незалежнымі.

Галоўнае — не прэстыжны мікрараён, а ўтульнае і беспраблемнае жыллё

У цэнтры сталіцы сёння дарагія кватэры здымаюць звычайна іншаземцы, якія не ведаюць горада. Мінчане з уласнымі машынамі шукаюць добрыя па якасці кватэры нават не ўздоўж лініі метро. Галоўнае, каб побач з домам існаваў увесь неабходны сацыяльны набор: прасторная аўтастаянка, вялікія крамы, дзіцячы садок, школа, кавярня, рэстаран, зялёная зона, адсутнасць бруднай прамысловасці. Змяніліся і патрабаванні да здымных кватэр. Сёння ўжо ніхто не хоча самастойна рабіць рамонт у чужых кватэрах. У агенцтвах ёсць такія варыянты, калі гаспадары гатовыя здаваць кватэру без платы за некалькі месяцаў з умовай, што кватарант сам зробіць касметычны рамонт. Падобныя кватэры попытам амаль не карыстаюцца.

Сапраўды якаснае жыллё каштуе да 2 тысяч USD

Іна Кульша адзначае, што сярэдні кошт арэнды двухпакаёвай кватэры складае 300—350 долараў. Мінімальны кошт двухпакаёвак часткова з мэбляй пачынаецца з 300 долараў, аднак... І сёння магчыма адшукаць маленькія двухпакаёвыя «хрушчоўкі» ў раёне трактарнага завода без мэблі ці з мэбляй савецкіх часоў усяго за 250—280 долараў. Такія слабенькія двушкі попытам амаль не карыстаюцца.

Двухпакаёвыя кватэры з якасным рамонтам, пральнай машынай і бытавой тэхнікай каштуюць ужо 400—600 долараў. Сапраўды якасныя «лялькі» з аўтарскім дызайнам прапануюцца за 1000—1300 долараў.

Мінімальны кошт арэнды трохпакаёвых кватэр без мэблі ці часткова з мэбляй складае 300—350 долараў. Сярэднія па якасці трохпакаёўкі прапануюцца ўжо ад 400 долараў і вышэй. Часам кошт такіх сапраўды элітных кватэр дасягае нават 2 тысяч долараў. Напрыклад, у агенцтва сёння ёсць трохпакаёўка па вуліцы Няміга, 12 за 2100 долараў, існуе некалькі падобных кватэр за 1500 еўра. Самая дарагая чатырохпакаёвая кватэра агульнай плошчай 144 квадратныя метры з усім неабходным абсталяваннем і нават саўнай прапануецца кліентам за 2,9 тысячы долараў.

Далей арэнда даражэць не павінна

Наш эксперт адзначае, што з пачатку года на сталічным другасным рынку жыллёвай нерухомасці істотна актывізавалася купля-продаж кватэр. Аднак з рынку «вымываецца» толькі самае таннае жыллё, якое на рынак арэнды амаль ніяк не паўплывае. У экспертаў пачало складвацца ўражанне, што сярэднія па якасці кватэры пачалі больш актыўна здавацца на суткі замежнікам, якія наведваюць сталічныя казіно. Так адбылося, што сапраўды якасныя аднапакаёвыя і двухпакаёвыя кватэры побач з забаўляльнымі цэнтрамі для доўгатэрміновай арэнды ўвогуле зніклі.

Разам з тым, Іна Кульша ўпэўнена, што большасць такіх кватэр хутка зноў трапіць у ранг доўгатэрміновай арэнды. Звычайныя ўладальнікі падобных кватэр ужо зараз сутыкаюцца з рознымі праблемамі (дадатковае падаткаабкладанне, канфліктныя сітуацыі з кліентамі), якія ўзнікаюць пры здачы на суткі.

Адным з фактараў, які паўплывае на цэнаўтварэнне арэнды, з'яўляецца не зусім стабільная сітуацыя вакол чутак аб магчымай дэвальвацыі рубля і ўмовах набыцця замежнай валюты.

Недзе ў першай дэкадзе красавіка на рынак арэнды трапіць пэўная колькасць сезонных кватэр, якія будуць прапаноўвацца тэрмінам на 4—6 месяцаў, пакуль гаспадары будуць жыць на дачах.

Увогуле Іна Кульша ўпэўнена, што да ліпеня сярэдні кошт арэнды аднапакаёвых кватэр складзе каля 250 долараў ці нават на 10—20 долараў танней. Аднак летам Мінск чакае новая хваля студэнцкага ажыятажу, і кватэры могуць зноў даражэць...

Пачалося «паляванне» на дачы і катэджы

Ужо сёння агенцтвы прымаюць шмат заявак з боку кліентаў, якія збіраюцца адпачываць гэтым летам на чужых дачах. Простыя, але ўтульныя дачы ў адлегласці да 50 кіламетраў ад сталіцы каштуюць летам 200—250 долараў за месяц. Слабенькія дачы і домікі ў садаводчых таварыствах крыху далей ад Мінска каштуюць ужо 100—150 долараў. Заяўкі на такое жыллё ўжо існуюць, аднак прапанова па гэтым сегменце часовага жылля мінімальная, бо дачны сезон толькі-толькі пачынаецца.

З'явіўся попыт і на катэджы. Сёння рэальна здаць якасныя катэджы коштам не больш за 700—900 долараў за месяц, максімум за 1,5 тысячы. Праўда, у сталіцы і пад Мінскам існуюць вельмі шыкоўныя катэджы коштам каля 4—5 тысяч долараў за месяц. Такое элітнае жыллё рэальным попытам пакуль не карыстаецца. Напрыклад, ёсць катэдж па вуліцы Парніковай побач з Нацыянальнай бібліятэкай. Кошт яго арэнды год таму быў 3,5 тысячы... Зараз цэннік па гэтым жыллі знізіўся да 2,5 тысячы долараў за месяц. Сапраўды патаннела?

Сяргей КУРКАЧ.

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ
ОТКРЫТОГО АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «ЭЛЕМА»

(УНП 100074549)

Адрес: 220033, г. Минск, ул. Тростенецкая, 5

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01.01.2011 г.

Единица измерения – млн руб.

АКТИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства:			
первоначальная стоимость	101	32 838	36 968
амортизация	102	21 148	23 817
остаточная стоимость	110	11 690	13 151
Нематериальные активы:			
первоначальная стоимость	111	16	16
амортизация	112	13	14
остаточная стоимость	120	3	2
Доходные вложения в материальные ценности:			
первоначальная стоимость	121	-	-
амортизация	122	-	-
остаточная стоимость	130	-	-
Вложения во внеоборотные активы	140	277	145
Прочие внеоборотные активы	150	-	-
ИТОГО по разделу I	**190**	**11 970**	**13 298**
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	44 474	49 078
В том числе: сырье, материалы и другие аналогичные активы	211	10 018	10 109
затраты в незавершенном производстве и полуфабрикаты	213	1 514	904
расходы на реализацию	214	313	382
готовая продукция и товары для реализации	215	18 168	21 021
товары отгруженные	216	13 230	15 969
выполненные этапы по незавершенным работам	217	-	-
расходы будущих периодов	218	1 231	693
прочие запасы и затраты	219	-	
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220	2 054	2 465
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются более чем через 12 месяцев после отчетной даты)	230	-	-
В том числе: покупателей и заказчиков	231	-	-
прочая дебиторская задолженность	232	-	-
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	1 820	1 125
В том числе: покупателей и заказчиков	241	448	14
поставщиков и подрядчиков	242	55	51
по налогам и сборам	243	835	600
по расчетам с персоналом	244	237	205
разных дебиторов	245	210	232
прочая дебиторская задолженность	249	35	23
Расчеты с учредителями	250	-	-
В том числе: по вкладам в уставный фонд	251	-	-
прочие	252	-	-
Денежные средства:	260	1 088	2 750
В том числе: денежные средства на депозитных счетах	261		2 025
Финансовые вложения	270	69	69
Прочие оборотные активы	280	110	26
ИТОГО по разделу II	**290**	**49 615**	**55 513**
БАЛАНС (190+290)	**300**	**61 585**	**68 811**
ПАССИВ			
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	537	537
Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей)	411	-	-
Резервный фонд	420	1 838	2 338
В том числе: резервные фонды, образованные в соответствии с законодательством	421	1 838	2 338
резервные фонды, образованные в соответствии с учредительными документами	422	-	-
Добавочный фонд	430	12 946	13 820
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	440	-	-
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450	22 765	30 190
Целевое финансирование	460	-	-
Доходы будущих периодов	470	-	-
ИТОГО по разделу III	**490**	**38 086**	**46 885**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	520	-	-
Итого по разделу IV	**590**	**-**	**-**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	821	-
Кредиторская задолженность	620	22 678	21 926
в том числе: перед поставщиками и подрядчиками	621	20 519	18 829
перед покупателями и заказчиками	622	199	410
по расчетам с персоналом по оплате труда	623	1 009	1 248
по расчетам с персоналом	624		8
по налогам и сборам	625	410	834
по социальному страхованию и обеспечению	626	233	259
по лизинговым платежам	627	-	-
перед прочими кредиторами	628	308	338
Задолженность перед участниками (учредителями)	630	-	-
В том числе: по выплате доходов, дивидендов	631	-	-
прочая задолженность	632	-	-
Резервы предстоящих расходов	640	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	650	-	-
ИТОГО по разделу V	690	23 499	21 926
БАЛАНС (490+590+690)	**700**	**61 585**	**68 811**
Из строки 620:			
долгосрочная кредиторская задолженность	701	-	-
краткосрочная кредиторская задолженность	702	22 678	21 926

Активы и обязательства, учитываемые за балансом	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
Арендованные (в том числе полученные в пользование, лизинг) основные средства	01	2	2
Товарно-материальные ценности, принятые на ответственное хранение	02	3	322
Материалы, принятые в переработку	03	1 775	677
Товары, принятые на комиссию	04	-	-
Оборудование для монтажа	05	-	-
Бланки строгой отчетности	06	4	2
Списанная в убыток задолженность неплатежеспособных дебиторов	07	-	-
Обеспечения обязательств и платежей полученные	08	-	-
Обеспечения обязательств и платежей выданные	09	-	-
Амортизационный фонд воспроизводства основных средств	010	2 219	2 737
Основные средства, сданные в аренду (лизинг)	011	94	150
Нематериальные активы, полученные в пользование	012	-	-
Амортизационный фонд воспроизводства нематериальных активов	013	15	15
Потеря стоимости основных средств	014	209	214

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 01 января по 31 декабря 2010 г.

НАИМЕНОВАНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ	Код строки	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	130 324	113 869
Налоги и сборы, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ, услуг	011	14 366	12 090
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за вычетом налогов и сборов, включаемых в выручку) (010-011)	020	115 958	101 779
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	030	91 916	77 140
Валовая прибыль (020-021-030)	040	24 042	24 639
Управленческие расходы	050	-	-
Расходы на реализацию	060	6 946	6 114
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от реализации товаров, продукции, работ, услуг (020-030-050-060)	**070**	**17 096**	**18 525**
II. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Операционные доходы	080	37 242	35 215
Налоги и сборы, включаемые в операционные доходы	081	55	72
Операционные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых в операционные доходы) (080-081)	090	37 187	35 143
В том числе: проценты к получению	091	85	83
доходы от участия в создании (учредительстве) других организаций	092	1	2
доходы от операций с активами	093	37 086	35 046
прочие операционные доходы	099	15	12
Операционные расходы	100	37 126	34 962
В том числе: проценты к уплате	101		
расходы от операций с активами	102	37 110	34 952
прочие операционные расходы	109	16	10
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от операционных доходов и расходов (090-100)	**120**	**61**	**181**
III. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Внереализационные доходы	130	1 415	751
Налоги и сборы, включаемые во внереализационные доходы	131	-	-
Внереализационные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых во внереализационные доходы) (130-131)	140	1 415	751
Внереализационные расходы	150	4 403	5 213
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от внереализационных доходов и расходов (140-150)	**160**	**- 2 988**	**- 4 462**
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (±070±120±160)	**200**	**14 169**	**14 244**
Расходы, не учитываемые при налогообложении	210	1 184	856
Доходы, не учитываемые при налогообложении	220	10	1
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) до налогообложения (±200+210-220)	**240**	**15 343**	**15 099**
Налог на прибыль	250	3 654	3 595
Прочие налоги, сборы из прибыли	260	486	467
Прочие расходы и платежи из прибыли	270	19	15
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (200-250-260-270)	**300**	**10 010**	**10 167**

РАСШИФРОВКА ОТДЕЛЬНЫХ ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫХ ДОХОДОВ И РАСХОДОВ

Показатель		За отчетный период		За аналогичный период предыдущего года	
наименование	код	доход	расход	доход	расход
Штрафы, пени и неустойки, признанные или по которым получены решения суда (арбитражного суда) об их взыскании	350	2	-		-
Прибыль (убыток) прошлых лет	360	1	2	-	-
Возмещение убытков, причиненных неисполнением или ненадлежащим исполнением обязательств	370		-	111	-
Курсовые разницы по операциям в иностранной валюте	380	969	785	195	1944
Списание дебиторских и кредиторских задолженностей, по которым истек срок исковой давности	390	1	348	16	1
Прочие доходы и расходы	400	442	3 268	429	3 268
ИТОГО	**500**	**1 415**	**4 403**	**751**	**5 213**

Информация об открытом акционерном обществе и его деятельности по состоянию на 01 января 2011 г.

Количество акционеров – 2450, в том числе: физических лиц – 2450.

Информация о дивидендах и акциях:

Наименование показателя	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	млн руб.	16	21
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	рублей	30	40
Обеспеченность акции имуществом общества	тысяч рублей	87,3	71
Просроченная дебиторская задолженность	миллионов рублей	3 196	447
Просроченная кредиторская задолженность	миллионов рублей	514	640

Среднесписочная численность работающих (человек) – **1422**.

Основной вид деятельности – **производство верхней одежды.**

По заключению УП «Служба ведомственного контроля концерна «Беллегпром», достоверность бухгалтерского баланса и предоставляемых форм статистической отчетности ОАО «Элема» по состоянию на 01.01.2011 подтверждается в части соответствия показателей статей баланса и данных отчетности с данными аналитического и синтетического учета, актами сверок расчетов, результатами проведенных инвентаризаций. Финансово-хозяйственные операции в целом и их бухгалтерский учет осуществляются ОАО «Элема» во всех существенных отношениях в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Директор **Л. И. Шавель**

Главный бухгалтер **С. Н. Хадаркевич**

ОАО «ЖЛОБИНСКАЯ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНАЯ ШВЕЙНАЯ ФАБРИКА» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ДОЛИ В УСТАВНОМ ФОНДЕ СООО «ШВЕЙНАЯ ФАБРИКА НЬЮ ЛАЙН», ПРИНАДЛЕЖАЩЕЙ ОАО «ЖЛОБИНСКАЯ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНАЯ ШВЕЙНАЯ ФАБРИКА»

Организатор торгов:

управляющий в деле о банкротстве директор ООО «Диспонент»: г. Гомель, ул. Шилова, 2, комн. 2, тел./факс (80232) 60 51 31, моб. (8029) 621 22 36.

Продавец доли: ОАО «Жлобинская экспериментальная швейная фабрика», г. Жлобин, ул. Красный проезд, 1.

Аукцион состоится **6.04.2011 г. в 12 ч.00 мин. по адресу: г. Гомель, ул. Шилова, д. 2 комн. 2.**

Полное и сокращенное наименование хозяйственного общества	Местонахождение хозяйственного общества	Размер уставного фонда хозяйственного общества (дол. США)	Доля государства в УФ общества, %	Размер продаваемой доли, % к УФ	Номинальная стоимость доли в уставном фонде, дол. США	Начальная цена продажи доли, без НДС, руб.	Задаток 5%, без НДС, руб.
Совместное общество с ограниченной ответственностью «Швейная фабрика Нью Лайн» (СООО «Швейная фабрика Нью Лайн»)	247210, Гомельская область, г. Жлобин, ул. Красный проезд, д. 1	524 230,61	0	49	256 873	520 338 000	26 016 900

Ранее было опубликовано извещение о проведении аукционных торгов в газете «Звязда» № 28 (26892) от 12.02.2011 г.

Заявления и прилагаемые к нему документы принимаются с момента опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Шилова, д. 2, комн. 2, с 9.00 до 17.00 в рабочие дни. **Прием документов заканчивается 4 апреля 2011 г. в 17.00.**

Задаток перечисляется **до 4.04.2011 года** (включительно) на р/с 3012202130021 в отделение ОАО «БПС-Банк» г. Рогачев, МФО 151501348, УНП 400397521.

Условия продажи – без условий.

Шаг аукциона в размере 10% от начальной цены.

Для участия в аукционе необходимо подать письменное заявление установленной формы (подробности по тел.) с приложением: копии платежного поручения о внесении суммы задатка, для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей – заверенная копия свидетельства о гос.регистрации; для физ. лиц – копия паспорта либо иного документа, удостоверяющего личность.

Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие в них.

В случае признания торгов несостоявшимися, в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником, возможна продажа доли этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену покупки.

Победитель аукциона (претендент на покупку доли) обязан: - подписать протокол о результатах торгов, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам торгов документации, необходимой для их проведения, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов; - подписать договор купли-продажи доли не позднее 20 дней с даты подписания протокола о результатах аукциона; - оплатить стоимость доли в течение 30 календарных дней с даты подписания договора купли-продажи.

По вопросам участия в аукционе и приобретения имущества должника обращаться по телефонам: (8 029) 621 22 36 или (80232) 60 51 31, адрес сайта: www.disponent.by

Организация:

ОАО «ПРОМСТРОЙИМПОРТ»

Учетный номер плательщика: **190739751**
Вид деятельности: **оптовая торговля**
Организационно-правовая форма: **открытое акционерное общество**
Орган управления: **Юридическое лицо без ведомственной подчиненности**
Единица измерения: **млн руб.**
Адрес: **220053, г. Минск, ул. Орловская, 58-203**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 января 2011 г.

АКТИВ	Коды строк	На начало года	На конец отчетного периода
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства:			
первоначальная стоимость	101	1068	87
амортизация	102	42	29
остаточная стоимость	110	1026	58
ИТОГО по разделу I	**190**	**1026**	**58**
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	5087	3974
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220	104	700
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	9052	4417
Денежные средства	260	624	147
Финансовые вложения	270		8028
ИТОГО по разделу II	**290**	**14867**	**17266**
БАЛАНС (190+290)	**300**	**15893**	**17324**

ПАССИВ	Коды строк	На начало года	На конец отчетного периода
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	35	34
Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей)	411	-997	
Добавочный фонд	430	1193	1199
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450	343	-684
ИТОГО по разделу III	**490**	**574**	**549**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	14623	11975
ИТОГО по разделу IV	**590**	**14623**	**11975**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Кредиторская задолженность	620	696	4800
ИТОГО по разделу V	**690**	**696**	**4800**
БАЛАНС (490+590+690)	**700**	**15893**	**17324**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 01 января 2010 г. по 31 декабря 2010 г.

Наименование показателей	Коды строк	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	34417	31796
Налоги и сборы, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ, услуг	011	5587	4896
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за вычетом налогов и сборов, включаемых в выручку) (010-011)	020	28830	26900
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	030	24280	22328
Валовая прибыль (020-021-030)	040	4550	4572
Расходы на реализацию	060	3478	3424
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от реализации товаров, продукции, работ, услуг (020-030-050-060)	070	1072	1148
II. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Операционные доходы	080	1188	3374
Налоги, включаемые в операционные доходы	081	5	
Операционные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых в операционные доходы) (080-081)	090	1183	3374
Операционные расходы	100	783	3390
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от операционных доходов и расходов (090-100)	120	400	-16
III. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Внереализационные доходы	130	132	75
Налоги и сборы, включаемые во внереализационные доходы	131	14	6
Внереализационные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых во внереализационные доходы) (130-131)	140	118	69
Внереализационные расходы	150	1535	1165
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от внереализационных доходов и расходов (140-150)	160	-1417	-1096
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (± 070±120±160)	200	55	36
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) до налогообложения (±200+210-220)	240	55	36
Налог на прибыль	250	13	5
Прочие налоги, сборы из прибыли	260	2	18
Прочие расходы и платежи из прибыли	270	1067	7
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (200-250-260-270)	300	-1027	6

Организация:

ОАО «ВИТЕБСКИЙ МЯСОКОМБИНАТ»

Учетный номер плательщика: **УНП 300082579**
Вид деятельности: **Производство мясопродуктов**
Организационно-правовая форма: **Открытое акционерное общество**
Орган управления: **ГО «Витебский концерн мясомолочные продукты»**
Единица измерения: **млн руб.**

СВОДНЫЙ (КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ) БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 января 2011 г.

АКТИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	49 304	59 396
Нематериальные активы	120	15	26
Доходные вложения в материальные ценности	130		
Вложения во внеоборотные активы	140	5 261	5 729
Прочие внеоборотные активы	150	-	-
ИТОГО по разделу I	**190**	**54 580**	**65 151**
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	35 420	32 435
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220	2 425	2 393
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	4 245	6 939
Расчеты с учредителями	250		
Денежные средства	260	1 276	2 982
Финансовые вложения	270	25	51
Прочие оборотные активы	280	218	218
ИТОГО по разделу II	**290**	**43 609**	**45 018**
БАЛАНС (190+290)	**300**	**98 189**	**110 169**

ПАССИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	14 572	14 572
Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей)	411	-	-
Резервный фонд	420	372	372
Добавочный фонд	430	30 101	40 276
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	440	-	-
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450	10 276	12 398
Целевое финансирование	460	-	-
Доходы будущих периодов	470	67	18
ИТОГО по разделу III	**490**	**55 388**	**67 636**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	2 948	5 760
Прочие долгосрочные обязательства	520	-	-
ИТОГО по разделу IV	**590**	**2 948**	**5 760**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	16 964	12 554
Кредиторская задолженность	620	21 425	23 271
Задолженность перед участниками (учредителями)	630	357	740
Резервы предстоящих расходов	640	1 107	208
Прочие краткосрочные обязательства	650	-	-
ИТОГО по разделу V	**690**	**39 853**	**36 773**
БАЛАНС (490+590+690)	**700**	**98 189**	**110 169**

СВОДНЫЙ (КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ) ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 1 января 2010 г. по 31 декабря 2010 г.

Наименование показателей	Код строки	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
1	2	3	4
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	374 605	274 780
Налоги и сборы, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ, услуг	011	25 651	23 341

Краіна здароўя

Выпуск № 15 (251)

ПАВЫШАЕМ ГЕМАГЛАБІН

Галавакружэнне, слабасць, мушкі ў вачах. Як часта гэтыя прыкметы лёгкага недамагання мы прымаем за праявы стомленасці або авітамінозу. І моцна памыляемся. Нярэдка гэта сімптомы анеміі (у перакладзе з грэчаскай — «бяскроўе»; у народзе — «малакроўе»). Але не трэба думаць, што гэта азначае, быццам у арганізме зменшылася колькасць крыві. Праблема ў іншым — у змяншэнні колькасці эрытрацытаў (чырвоных крывяных клетак) з адначасовым зніжэннем утрымання гемаглабіну.

Гемаглабін складаецца з дзвюх частак: буйной бялковай малекулы — глабіну і ўбудаванага ў яе гема, у цэнтры якога знаходзіцца іон жалеза. Жалеза лёгка ўступае ў сувязь з кіслародам паветра і ўдзельнічае ў яго транспарціроўцы да ўсіх клетак арганізма, падтрымліваючы яго жыццядзейнасць. Акрамя таго, жалеза ўваходзіць у склад міяглабіну — бялка, які запасае кісларод у мышцах, а таксама змяшчаецца яшчэ больш чым у 70 розных ферментах. Таму пры дэфіцыце жалеза парушаюцца ахоўныя і адаптацыйныя сілы арганізма і абмен рэчываў.

Асноўная прыкмета анеміі — бледнасць скурных пакроваў і бачных слізістых (слізістай абалонкі поласці рота, пазногцевага ложа, кан'юнктывы павек). Пры працяглым дэфіцыце жалеза з'яўляюцца скажэнне смаку (паяданне вапны, гліны, сырой бульбы) і нюху (падабаюцца рэзкія пахі бензіну, фарбаў, лакаў), развіваюцца запаленне і трэшчыны языка, куточкаў губ, патанчэнне і ломкасць пазногцяў. Людзі з жалезадэфіцытам часцей хварэюць на ВРВІ, што, у сваю чаргу, яшчэ больш узмацняе наяўны дэфіцыт жалеза.

Вылучаюць некалькі прычын узнікнення недахопу жалеза і развіцця жалезадэфіцытнай анеміі:

- недастатковае паступленне жалеза з ежай;
- павышаная патрэбнасць арганізма ў жалезе (назіраецца ў дзяцей і падлеткаў, у жанчын падчас цяжарнасці і кармлення грудзямі);
- парушэнне ўсмоктвання жалеза ў стрававальным тракце на фоне хранічных захворванняў органаў стрававальнай сістэмы;
- страта жалеза ў выніку крывацёкаў (менструацыі ў жанчын, хранічныя крывацёкі з гемараідальных вузлоў і да т.п.).

Як папярэдзіць развіццё жалезадэфіцытнай анеміі?

КРОК ПЕРШЫ

Перш за ўсё неабходна ўжываць прадукты, што ўтрымліваюць жалеза. Яно павінна лёгка засвойвацца арганізмам. Насуперак распаўсюджанай думцы, яблыкі і шакалад не садзейнічаюць падтрыманню нармальнай колькасці гемаглабіну ў крыві. Справа ў тым, што завязь яблыка сапраўды ўтрымлівае шмат жалеза. Аднак у спелым плодзе яго менш. Акрамя таго, жалеза ў такіх прадуктах, як яблыкі, шакалад або грэчка, чалавечы арганізм чамусьці ігнаруе.

Лепш за ўсё неабходнае чалавеку жалеза засвойваецца ім з «чырвоных» мясных прадуктаў: ялавічыны, цяляціны, мяса труса, крывяных каўбас. Дарэчы, распаўсюджанае апошнім часам вегетарыянства, асабліва строгае, — прамы шлях да недахопу жалеза ў арганізме. Мясныя стравы пажадана ўжываць з агароднінай або садавіной. Або запіваць сокамі, якія ўтрымліваюць дастатковую колькасць вітаміну С. Менавіта ён спрыяе хуткаму засвойванню жалеза. Апельсінавы, грэйпфрутавы або ананасавы сокі могуць стаць добрымі памочнікамі арганізму.

КРОК ДРУГІ

У шэрагу прадуктаў з вялікім утрыманнем жалеза асобна можна вылучыць чырвонае вінаграднае віно. Яно здольнае не толькі павысіць узровень гемаглабіну ў крыві, але і дапамагчы абнаўленню клетак крыві. Акрамя таго, чырвонае віно — цудоўны антыаксідант. Зразумела, што віно ў вялікіх колькасцях — гэта ўжо алкаголь. А вось па паўфужэра ў дзень падчас яды — выдатны прафілактычны сродак.

КРОК ТРЭЦІ

Нельга забываць пра вітаміны і мінералы. Асабліва пра вітамін Е. Гэта магутны антыаксідант, які перашкаджае старэнню і гібелі клетак крыві. Кобальт, нікель, марганец — той склад мінералаў, які неабходны арганізму. Усё гэта прысутнічае ў комплексах вітамінаў і мінералаў «Алігавіт», «Юнікап». Аднак некаторыя спецыялісты лічаць, што кожны пэўны кампанент лепш ужываць асобна. Так ён дзейнічае лепш.

КРОК ЧАЦВЁРТЫ

Асабліва важна сачыць за гемаглабінам жанчынам у крытычныя дні. Нават падчас непрацяглых менструацый яго ўзровень значна падае. А ў перыяд працяглай страты крыві, звязанай з парушэннем менструальнага цыкла, ён можа дасягнуць крытычнай адзнакі. Гэта правакуе развіццё анеміі. Таму наведванне гінеколага — неад'емная працэдура прафілактыкі гэтай нямачы. Празмерныя фізічныя нагрузкі ў гэты час непажаданыя, паколькі расход кіслароду, якога і так нестае ў арганізме, павялічваецца.

КРОК ПЯТЫ

Пры нізкім гемаглабіне мала ўключаць у рацыён прадукты, багатыя на жалеза. Важна ведаць, што прадукты з высокім утрыманнем кальцыю рэзка зніжаюць засваенне жалеза. Таму, каб павысіць гемаглабін у арганізме, хаця б на час варта адмовіцца ад малака і малочных прадуктаў. Калі гэта немагчыма, ешце жалеза- і кальцыйзмяшчальныя прадукты ў розны час.

Засваенне жалеза таксама зніжаюць чай, кава, арэхі, бабовыя.

КРОК ШОСТЫ

Медыцына пакуль не прыдумала іншага спосабу вызначэння дэфіцыту жалеза ў крыві, акрамя звыклага агульнага аналізу крыві. Ён якраз і дае магчымасць урачу меркаваць аб суадносінах крывяных клетак. Але каб уяўленне было поўным, неабходна праходзіць гэту працэдуру не радзей як два разы на год. Пры стрэсавым характары нашага жыцця такая перыядычнасць дазволіць не прапусціць пачатак хваробы.

Прафілактыка

ГЕПАТЫТ-НЕВІДЗІМКА

ДЫЯГНАЗ «гепатыт С» не прычына для адчаю. Спецыялісты запэўніваюць: нават пры наяўнасці пэўнай стадыі хранічнага працэсу чалавек можа жыць яшчэ вельмі доўга, прычым абсалютна паўнавартасна. Але... неабходна правільнае лячэнне і выкананне рэкамендацый урача.

Гепатыт С — інфекцыйнае захворванне, якое характарызуецца пашкоджаннем печані. Вірусны гепатыт С — найбольш частая прычына развіцця цырозу і раку печані.

Небяспечныя татуіроўкі

Крыніцай заражэння з'яўляецца кроў інфіцыяванага чалавека. Некалькі дзесяцігоддзяў таму асноўнымі шляхамі заражэння былі пераліванні донарскай крыві і хірургічныя ўмяшанні. З увядзеннем прафілактычных мерапрыемстваў, а менавіта тэсціравання на вірус «С» донарскай крыві і выкарыстання толькі аднаразовых шпрыцаў і інструментаў, асноўным шляхам заражэння стала выкарыстанне нестэрыльных іголак пры ўвядзенні наркотыкаў, нанясенні татуіровак, пірсінгу. Заражэнне магчымае і палавым шляхам, асабліва пры наяўнасці некалькіх палавых партнёраў. Перадача віруса ад інфіцыяванай маці дзіцяці адбываецца пры родах у 5 працэнтах выпадкаў.

Дарэчы, жанчын маладога ўзросту можна аднесці да групы рызыкі па гепатыце С. Бо ім можна заразіцца не толькі пры пераліванні крыві і лячэнні зубоў, але і пры наведванні цырульняў і салонаў прыгажосці, калі там карыстаюцца нестэрыльнымі інструментамі. У гэтым плане небяспечныя манікюр, расчэсванне валасоў вострым грэбнем, вышчыпванне броваў, эпіляцыя, праколванне вушэй, татуіроўка і іголкаўколванне. Таму жанчынам ёсць над чым задумацца.

Нячутны поступ хваробы

Галоўная небяспека гепатыту С у тым, што пасля заражэння яўных сімптомаў захворвання можа і не быць. У 80 працэнтах выпадкаў востры перыяд інфіцыявання праходзіць без бачных сімптомаў. Толькі ў 5 працэнтаў людзей пасля заражэння развіваецца так званая жаўтушная форма вострага гепатыту — цямнее мача, жаўцюцюць бялкі вачэй і скура. Часцей характэрныя лёгкія формы жаўтухі, якія часам увогуле праходзяць незаўважанымі. (Колер скуры не змяняецца, жаўцюцюць толькі склеры вачэй. На кароткі час можа пацямнець мача — яна становіцца колеру піва, а стул, наадварот, абясколерваецца.)

Каварства віруса гепатыту С заключаецца ў тым, што перыяд скрытага працякання хваробы можа доўжыцца некалькі гадоў. Часта пасля заражэння чалавек адчувае сябе абсалютна здаровым, а першыя сімптомы захворвання праяўляюцца толькі на позняй стадыі цырозу печані, калі хвароба цяжэй паддаецца лячэнню.

Асаблівасць гепатыту С — надзвычай высокая частата хранізацыі інфекцыі. Хранічная пажыццёвая інфекцыя і прагрэсуючае захворванне печані развіваецца ў 85 працэнтаў інфіцыяваных.

«Непячоначныя» сімптомы

Важна ведаць, што жаўтуха пры хранічным гепатыце С бывае вельмі рэдка, як правіла, ужо на фоне цырозу. Найбольш частымі сімптомамі хваробы з'яўляецца слабасць, павышаная стамляльнасць. Вірус пашкоджвае не толькі печань, але і іншыя органы. Таму часцей, чым жаўтуха, назіраюцца такія «непячоначныя» сімптомы, як болі ў суставах і мышцах, скурныя высыпкі, павышэнне тэмпературы. Да іх могуць далучацца ваніты, страта апетыту.

Скрытае бессімптомнае цячэнне хваробы або наяўнасць «непячоначных» сімптомаў — асноўныя прычыны позняга ўстанаўлення правільнага дыягназу. Паколькі без лячэння хвароба прагрэсуе, вельмі важна своечасова выявіць наяўнасць гепатыту С і пачаць неабходнае лячэнне.

«... І не забудзьце здаць кроў!»

У цяперашні час распрацаваны даступныя метады дыягностыкі гэтай інфекцыі. Асноўны метад — аналіз крыві на наяўнасць антыцел да віруса і на наяўнасць фрагментаў самога віруса. У апошнія гады нярэдкім становіцца «выпадковае» ўстанаўленне дыягназу гепатыту С пры абследаванні з прычыны іншых захворванняў, перад родамі або перад аперацыяй.

Асабліва важна праводзіць даследаванне на наяўнасць гепатыту С у групах рызыкі: у асоб, якія мелі ў мінулым пераліванні крыві, аперацыі; хварэлі на жаўтуху; наркаманаў; дзяцей, якія нарадзіліся ад маці, хворых на гепатыт; асоб, якія вядуць бязладнае палавое жыццё.

Генеральнае адступленне хваробы

Асновай сучаснага лячэння гепатыту С з'яўляюцца прэпараты інтэрферону-альфа. Інтэрфероны — гэта бялкі, якія выпрацоўваюцца ў арганізме кожнага чалавека і валодаюць супрацьвірусным актыўнасцю. Аднак часам гэтай актыўнасці бывае недастаткова для барацьбы з каварным і зменлівым «хамелеонам» — вірусам гепатыту С. Увядзенне прэпаратаў інтэрферону дапамагае арганізму справіцца з інфекцыяй. Спалучэнне інтэрферону з іншымі супрацьвірусными прэпаратамі значна павышае эфектыўнасць тэрапіі. Гарантыяй поспеху з'яўляецца як мага больш ранняя вызначэнне дыягназу і пачатак лячэння.

Як пазбегнуць абвастрэння?

Адразу пасля выпіскі са стацыянара хворыя на гепатыт С пераходзяць у рукі ўрача-інфекцыяніста. Ён праводзіць дыспансэрныя назіранні кожныя тры месяцы на працягу першага года. Трэба рэгулярна здаваць кроў на біяхімічнае даследаванне і на антыцелы да гепатыту С. Калі чалавек выздаравеў і антыцелы ў крыві больш не выяўляюцца, то ўсё роўна назіранне працягваецца яшчэ год.

Каб трымаць хваробу ў цуглях, хворым даводзіцца ісці на пэўныя ахвяры. Для іх пажаданыя ўмераныя фізічныя нагрузкі. Медыкі і ў далейшым рэкамендуюць ім прытрымлівацца дыеты. Харчаванне павінна быць дробным — 4—5 разоў у дзень невялікімі порцыямі. Ежу варта гатаваць на пары, адварваць або запякаць у духоўцы.

Урачы раяць назаўсёды адмовіцца ад наварыстых мясных і грыбных бульёнаў, агароднінных адвараў, тлустага мяса (свініны, бараніны і да т.п.). Неабходна забыць пра вяндліну і кансервы. Нельга дадаваць у ежу вострыя прыправы: воцат, перац, гарчыцу, хрэн. Нават маленькая доза алкаголю за святочным сталом можа выклікаць абвастрэнне захворвання. І гэта яшчэ не ўсё: соль, шакалад, какава і здоба — таксама ворагі хворай печані.

Але, нягледзячы на такую жорсткую дыету, пацыент усё-такі можа адвесці душу і паласавацца варэннем, мёдам, вінаградам або кавуном. Дазваляюцца тварог, кефір, ёгурт, зяленіва і агародніна. З напояў: гарбата, нямоцная кава (лепш з малаком), адвар шыпшыны, салодкія сокі і морсы.

З вялікай асцярогай варта ўжываць лекі — іх прыём абавязкова павінен быць узгоднены з урачом-інфекцыяністам. Гэта звязана з тым, што большасць прэпаратаў разбураецца ў печані, а лішняя нагрузка ёй зусім не патрэбна.

Як папярэдзіць хваробу?

- Будзьце пільныя і не рызыкуйце дарэмна. Не наведвайце сумніўныя салоны прыгажосці і цырульні, не давярайце сваё здароўе тым, хто не мае ліцэнзіі на права практыкаваць на доме.
- У любой медустанове пераканайцеся, што стандартныя меры засцярогі строга захоўваюцца.
- Хоць рызыка перадачы віруса пры палавым кантакце не надта вялікая, яе можна знізіць яшчэ больш, выкарыстоўваючы прэзерватыў або іншы бар'ерны супрацьзачаткавы сродак.
- Калі ў доме ёсць хворы на гепатыт, усе члены сям'і павінны захоўваць правілы асабістай гігіены і карыстацца толькі індывідуальнымі расчоскамі, манікюрнымі інструментамі, брытвамі, эпілятарамі, шчыпчыкамі для броваў, зубнымі шчоткамі і да т.п.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

ЦЫБУЛІНА З БУЛЬБІТАМ

Язва дванаццаціперснай кішкі — хвароба распаўсюджаная, пра яе чуў кожны. Але мала хто ведае, што ў большасці выпадкаў лакалізуецца язва ў верхняй частцы кішкі. Анатамічныя падрабязнасці, магчыма, былі б лішнімі, калі не прымаць да ўвагі, што папярэднічае язве, як правіла, бульбіт — немач, пра якую чалавек часта даведваецца, калі гэты самы бульбіт ужо паўнацэнная язва.

Бульбіт — запаленне слізістай абалонкі цыбуліны дванаццаціперснай кішкі (таго яе ўчастка, які мяжуе са страўнікам).

Адным з асноўных фактараў узнікнення захворвання з'яўляецца інфекцыя, выкліканая бактэрыяй Helicobacter pylori (Hp). Пры гэтай інфекцыі бульбіт узнікае на фоне хелікабактэрнага гастрыту і скідвання кіслага страўнікавага зместу ў дванаццаціперсную кішку.

Нярэдка бульбіт праяўляецца ў раннім дзяцінстве па прычыне празмернай рухавасці дванаццаціперснай кішкі. Калі ў чалавека празмерная рухавасць дванаццаціперснай кішкі, то гэта садзейнічае ўзнікненню непатрэбных дадатковых петляў. У апошніх збіраецца ежа, якая не можа быць нармальна ператраўлена і з'яўляецца ідэальным асяродкам для размнажэння бактэрый.

Востры бульбіт можа быць справакаваны злоўжываннем алкаголю, рознымі атручэннямі, а таксама прыёмам лекаў, што ўздзейнічаюць на слізістую абалонку страўнікава-кішачнага тракту. Прычынай вострай формы захворвання таксама можа стаць траўма страўнікава-кішачнага тракту ў выніку пападання іншароднага цела. Хранічны бульбіт узнікае на фоне лямбліёзу, глісных інвазій і хваробы Крона.

Найбольш тыповай праявай бульбіту з'яўляецца ныючы, радзей схваткападобны боль у падлыжачнай вобласці, звязаны з адчуваннем лёгкага голаду. Бульбіт нярэдка суправаджаецца пякоткай, млоснасцю, моцнымі запорамі. Пры абвастрэнні хваробы назіраецца агульнае недамаганне, галаўны боль, вегетатыўныя парушэнні. Пры працяглым перапынку паміж прыёмамі ежы могуць узнікаць мышачная слабасць, дрыжанне ў целе, патлівасць.

У выпадку, калі слізістая пакрываецца паверхневымі ранкамі — эрозіямі, гавораць пра эразіўны бульбіт. Менавіта гэты варыянт захворвання пры несвоечасовым лячэнні даволі часта пераходзіць у язвавую хваробу дванаццаціперснай кішкі.

Адзіным надзейным метадам вызначэння стану слізістай абалонкі лічыцца гастрадуадэноскапія — агляд слізістай пры дапамозе эндаскопа. Пры гэтым можна не толькі ўбачыць ступень запалення, наяўнасць, памеры і колькасць эрозій, але і правесці дадатковыя даследаванні. Для вызначэння прычыны бульбіту праводзяць аналіз на хелікабактэрную інфекцыю і поўнае абследаванне органаў СКТ.

Медыкаментознае лячэнне прызначаецца, зыходзячы з прычын узнікнення бульбіту. Пры наяўнасці Hp праводзіцца курс антыбіётыкатэрапіі. Калі бульбіт выкліканы паразітамі, то прызначаецца супрацьпаразітарнае лячэнне. У абавязковым парадку доктар прапіша сродкі для нармалізацыі сакрэцыі салянай кіслаты, прэпараты, якія паскараюць загойванне слізістай абалонкі і якія рэгулююць маторыку СКТ.

Хвораму на бульбіт у першую чаргу неабходна скарэктаваць свой лад жыцця: перагледзець рацыён і рэжым харчавання, выключыць шкодныя звычкі (такія, як ужыванне алкаголю і курэнне), знізіць нервова-эмацыянальную нагрузку. У перыяд абвастрэння немачы рэкамендуецца механічнае, тэрмічнае і хімічнае ашчаджэнне слізістай.

Яшчэ адзін фактар, які садзейнічае ўстараненню бульбіту, — гэта якасць жавання. Чым лепш перажаваная ежа, тым большая верагоднасць таго, што ў страўніку ўтвараецца так званы хімус — паўвадкая маса, якая складаецца з часткова ператраўленай ежы і страўнікавага соку. А паколькі апошні, вобразна кажучы, «заняты сваёй работай», яго агрэсіўнасць змяншаецца. Таму, калі сядаеце за абедзенны стол, абстрагуйцеся ад турбот, тэлевізара, газет і не пашкадуйце 20—30 хвілін на яду. Важны і рытм харчавання. Нельга, паснедаўшы ў 8 гадзін раніцы, абедаць у 8 вечара, а вячэраць бліжэй да апоўначы. Лепш есці часта, дробнымі порцыямі.

Пры бульбіце давядзецца выключыць вострыя, тлустыя, кіслыя стравы, наварыстыя супы, марынады, шакалад, моцную гарбату, асабліва каву. Дарэчы, апошняя — гэта бізун, прычым не толькі для «ўзбадзёрвання» арганізма, але і для страўніка: кафеін стымулюе ўтварэнне страўнікавага соку. Між тым многія п'юць каву ўвогуле нашча, чым павялічваюць рызыку захворвання. Калі не можаце адмовіцца ад кавы, моцнай гарбаты, успомніце добрую англійскую традыцыю і піце іх з вяршкамі, малаком. Што датычыцца мяса — лепш, каб яно было адвараным. Садавіну і агародніну пажадана тушыць, запякаць. Альбо жуйце іх у свежым выглядзе так доўга, каб у роце атрымаўся сок — маркоўны, капусны, яблычны. (Дарэчы, маркоўны сок нармалізуе павышаную кіслотнасць страўнікавага соку: прымайце 1/4 шклянкі 3 разы на дзень за 40 хвілін да яды.)

Добра выпіць раніцай нашча за 30 хвілін да яды шклянку мінеральнай вады ў крыху падагрэтым выглядзе і абавязкова без газу (не забудзьцеся з вечара адкаркаваць бутэльку).

Змагацца з бульбітам дапамогуць і травы

- Настой рамонку і ісландскага моху гатуйце з разліку 2 ст. лыжкі іх сумесі на 2 шклянкі кіпеню, настойвайце 1 гадзіну. Піце па 0,5 шклянкі 3 разы на дзень да яды.
- Прыгатуйце настой кары дуба: вазьміце 1 ст. лыжку без горкі на шклянку кіпеню. Заварваць лепш у тэрмасе. Вытрымаць 6—8 гадзін. Прымаць па 1/4 шклянкі 2—3 разы на дзень перад ядой.
- Можна прыгатаваць і такі збор: змяшайце па 2 ст. лыжкі кветак рамонку, кораня алтэі, лакрычніку і травы святаянніку. Заліце 2 ст. лыжкі збору 2 шклянкамі кіпеню ў тэрмасе на ноч. Выпіце на працягу дня ў цёплым выглядзе за 30 хвілін да яды і на ноч.
- Збор «духмяны»: вазьміце па 25 г лісця шалфею, травы маяранy, лісця мяты, кветак лаванды. Прыгатуйце настой і прымайце яго па 0,5—1 шклянцы пасля абеду і вячэры.
- Плады фенхелю, корань валяр'яну — па 10 г, лісце мяты — 20 г, кветкі рамонку — 60 г. Прыгатуйце настой. Піце па 1 шклянцы пры коліках і адчуванні цяжару ў страўніку.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

Доктар адкажа

ЁСЦЬ ПЫТАННІ? ТЭЛЕФАНУЙЦЕ...

Да канца месяца на «гарачай» лініі Міністэрства аховы здароўя (222 70 80) дзяжурыць плануюць:

28 сакавіка — галоўны дзяржаўны санітарны ўрач горада Мінска Фёдар Аляксандравіч ГЕРМАНОВІЧ.

29 сакавіка — галоўны дзяржаўны санітарны ўрач Савецкага раёна горада Мінска Уладзіслаў Вячаслававіч ЗУБЕЛЕВІЧ.

30 сакавіка — галоўны дзяржаўны санітарны ўрач Фрунзенскага раёна горада Мінска Аляксандр Леанідавіч ВОЙЦІК.

31 сакавіка — галоўны ўрач мінскага абласнога скурна-венералагічнага дыспансэра Людміла Аляксандраўна КАЛАСКОВА.

«Гарачая» лінія ўпраўлення аховы здароўя Мінаблвыканкама (017) 220 20 25

28 сакавіка — загадчык хірургічнага аддзялення №1 Мінскай абласной клінічнай бальніцы Дзмітрый Аляксандравіч ЧЭПІК.

29 сакавіка — загадчык філіяла № 1 «Атолінская бальніца» Мінскай цэнтральнай раённай бальніцы Мікалай Рыгоравіч ГРЫШУК.

30 сакавіка — намеснік галоўнага ўрача Мінскага абласнога клінічнага цэнтра «Псіхіятрыя — наркалогія» Вячаслаў Уладзіміравіч САЛАДУХА.

31 сакавіка — намеснік галоўнага ўрача Мінскай абласной клінічнай бальніцы Яраслаў Леанідавіч ПЕРАЛЫГІН.

1 красавіка — намеснік галоўнага ўрача Мінскай цэнтральнай раённай бальніцы Аксана Уладзіміраўна ЗАРОДАВА.

Дата ў гісторыі: 98 гадоў таму ў Мінску адкрыты першы выцвярэзнік

21 сакавіка 1913 года губернскі камітэт папячыцельства аб народнай цвярозасці адкрыў у Мінску «прытулак для працвярэжвання» асоб, якія затрымліваліся ў п'яным выглядзе чынамі паліцыі. Як нагадвае карэспандэнт агенцтва «Мінск—Навіны», на абсталяванне і адкрыццё гэтага прытулку, а таксама на наём фельчара і вартаўніка былі асігнаваны 743 рублі. Зачынілі выцвярэзнік 1 верасня 1914 года, калі ў Расійскай імперыі ў сувязі з пачаткам Першай сусветнай вайны была ўведзена забарона на продаж алкаголю.

Дзмітрый ІСАЙЧУК, «Мінск—Навіны».

ОАО «ДЗЕРЖИНСКИЙ МОТОРОРЕМОНТНЫЙ ЗАВОД»

Адрес: **г. Дзержинск, ул. Фоминых, 6, 222720**
Ф.И.О. руководителя: **Битченко Н.Н.**
Ф.И.О. гл. бухгалтера: **Воронова Т.Ф.**
УНП 600005728
Осн. вид деятельности: **ремонт с/х техники**
Единица измерения: **млн руб.**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2011 года

АКТИВ	Код строки	На начало года	На конец года
1. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	2 478	2 964
Нематериальные активы	120		
Вложения во внеобор. активы	140	35	35
Итого по разделу 1	190	2 513	2 899
2. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	802	1 217
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220	36	49
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются более чем через 12 месяцев после отчетной даты)	230	4	4
Кредиторская задолженность (платежи по которой ожидаются более чем через 12 месяцев после отчетной даты)	240	23	17
Денежные средства	260	3	11
Итого по разделу 2	290	868	1 298
БАЛАНС (190+290)	**300**	**3 381**	**4 197**
ПАССИВ	**Код строки**	**На начало года**	**На конец года**
3. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	920	920
Добавочный фонд	430	2 252	2 690
Нераспр. прибыль (непокр. убыток)	450	-631	-515
Итого по разделу 3	490	2 541	3 095
4. ДОЛГОСР. ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	510	159	144
5. КРАТКОСР. ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	690	681	958
БАЛАНС (490+510+690)	**700**	**3 381**	**4 197**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 01.01.2010 г. по 31.12.2010 г.

Наименование показателей	Код строки	На начало года	На конец года
1. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
Выручка от реализации	010	1727	1905
Налоги и сборы	011	1448	1618
Себестоимость реализованной продукции	030	1164	1456
Прибыль (убыток) от реализации	070	284	162
2. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Операционные доходы	080	14	58
Налоги и сборы	081	2	28
Операционные расходы	100	12	50
Прибыль (убыток)	120	5	-19
3. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Внереализационные доходы	130	17	12
Внереализационные расходы	150	78	59
Прибыль (убыток)	160	-66	-42
Прибыль (убыток) (+/-070+/-120+/-160)	200	223	101
Налог на прибыль	250	62	25
Прочие налоги, сборы из прибыли	260	45	45
Чистая прибыль (убыток)	**300**	**116**	**31**

Количество акционеров – всего 286, в том числе: юридических лиц – 1, физических лиц – 285.

Информация о дивидендах и акциях

Наименование показателя	Единица измерения	На начало года	На конец года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	миллионов рублей	0	0
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию (включая налоги)	рублей	0	0
Обеспеченность акции имуществом Общества	тысяч рублей	36,5	44,4
Количество простых акций, находящихся на балансе Общества	штук	0	0

Информация о задолженности

Наименование показателя	Единица измерения	На начало года	На конец года
Просроченная дебиторская задолженность	миллионов рублей	4	4
Просроченная кредиторская задолженность	миллионов рублей	753	943

Среднесписочная численность работающих (человек) – 58.

ЗДАРОВЫЯ ЗУБЫ — СТРАХОЎКА І АД ДЫЯБЕТУ, І АД АТЭРАСКЛЕРОЗУ

НА КОЖНАГА беларуса ў сярэднім прыпадае 1,5 наведвання дзяржаўных стаматалагаў у год. Усяго ў дзяржаўным сектары было зарэгістравана летась 14 млн 140 тысяч зваротаў плюс 784 тысячы — у недзяржаўных арганізацыях, якія аказваюць насельніцтву стаматалагічную дапамогу. Многа гэта ці мала? Згодна з рэкамендацыямі Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, кожны чалавек павінен сама меней двойчы на год наведваць стаматолага з прафілактычнымі мэтамі...

— На жаль, але стаматалагічнае здароўе наша насельніцтва звязвае, у першую чаргу, з эстэтыкай. У большасці людзей адсутнічае разуменне, што ад стаматалагічнага здароўя залежаць стан усіх нашых унутраных органаў, страўнікава-кішачнага тракту, крыві, скуры і ўвогуле якасць нашага жыцця, — канстатуе **намеснік начальніка ўпраўлення арганізацыі медыцынскай дапамогі Міністэрства аховы здароўя Людміла ЖЫЛЕВІЧ**. — Даказана, што прафілактыка стаматалагічных захворванняў замаруджвае прагрэсаванне атэрасклератычных парушэнняў, цукровага дыябету, спрыяе змяншэнню частаты абвастрэнняў захворванняў бронха-лёгачнай сістэмы. А мы бяжым да доктара часцей за ўсё, калі нам ужо штосьці баліць. І гэта абсалютна няправільна.

— Цяжка ўявіць сабе, каб чалавек спакойна чакаў выдалення і замены якога-небудзь іншага свайго органа, аднак што тычыцца здароўя зубоў, то з імі многія расстаюцца з лёгкасцю, маўляў, выдалю сабе «дрэнныя» зубы, а на іх месца ўстаўлю потым новыя. Гэта, прабачце, нонсенс, — дзеліцца сваім бачаннем сітуацыі **загадчык кафедры агульнай стаматалогіі БелМАПА Наталля ЮДЗІНА**. — Такую псіхалогію трэба тэрмінова змяняць...

Як сведчыць праведзенае эпідэміялагічнае даследаванне, найбольш высокі працэнт карыесу выяўляецца ва ўзроставай групе 35—44 гады: у людзей гэтага ўзросту карыёзнай хваробе падвержаны 13 зубоў з 32. Дарэчы, рэалізацыя 10-гадовай Нацыянальнай праграмы прафілактыкі захворванняў на карыес зубоў і захворванняў перыядонту прынесла добрыя вынікі, асабліва ва ўзроставых групах 6-гадовых і 12-гадовых дзяцей. Працэнт здаровых шасцігадовых дзяцей павялічыўся з 17,6 працэнта ў 1999 годзе да 23,8 працэнта ў 2010 годзе. Інтэнсіўнасць карыесу пастаянных зубоў у 12-гадовых дзяцей зменшылася з 3,5 у 1999 годзе да 2,27 у 2010 годзе і ацэньваецца спецыялістамі як нізкая. У 18-гадовых маладых людзей колькасць карыёзных зубоў зменшылася на адзінку — да 5,7. Зменшылася і колькасць зубоў, выдаленых у 18-гадовым узросце, хоць, безумоўна, выдаленых зубоў у такім узросце ўвогуле быць не павінна. А ва ўзроставай групе 35-44 гады сярэдняя колькасць карыёзных зубоў стабілізавалася і склала летась 11,93.

На думку **галоўнага пазаштатнага дзіцячага стаматолага г. Мінска Аляксандра ЖАРДЗЕЦКАГА**, толькі ад бацькоў залежыць, наколькі здаровыя будуць у іх дзіцяці малочныя, а затым і пастаянныя зубы. Удзел стаматолага нават менш важны, чым удзел адукаваных бацькоў, якія ведаюць, чым дзіця трэба карміць і як правільна чысціць зубы. А наведваць дзіцячага стаматолага трэба яшчэ да таго, як у дзіцяці з'явяцца першыя зубкі, каб той мог выявіць нейкія анамаліі, якія пазней могуць паўплываць на стаматалагічнае здароўе.

— Майце на ўвазе, што карыес імкліва маладзее, — папярэджвае спецыяліст. — І нярэдка бацькі не паспяваюць парадавацца першаму зубіку, як той праз пару месяцаў пачынае чарнець. Салодкія кампоты, падсаладжаная вадзічка зусім не спрыяюць здароўю дзіцячых зубоў.

На працягу двух гадоў у некалькіх мінскіх школах праводзіўся эксперымент. Дзеці былі «ўзброеныя» дзіцячай зубной пастай і дзіцячым зубнымі шчоткамі, прадстаўленымі адной з кампаній-спонсараў. Пасля прыёму ежы малыя пад кантролем сваіх педагогаў чысцілі зубы. Вынікі пераўзышлі ўсе чаканні: зубы сталі намнога чысцейшымі (чысціня вызначалася спецыяльнымі індэксамі), адпаведна рэзка знізілася і захваральнасць дзяснаў, якую выклікае дрэнная гігіена рота (узровень гінгівітаў зменшыўся ў дзяцей на 50 працэнтаў).

— Нам удалося даказаць, што не мае значэння, якая выкарыстоўваецца паста (з фторам, кальцыем, лячэбна-прафілактычная, гігіенічная і г.д.). Галоўнае ў прафілактыцы захворванняў карыесу і перыядантыту — гэта чысціня зубоў, — дадаў Аляксандр Жардзецкі.

Людміла Жылевіч звярнула ўвагу на адну цікавую тэндэнцыю — жыхары сельскай мясцовасці часцей за гараджан прыбягаюць да прафілактыкі:

— У сельскай мясцовасці стаматолагі самі ідуць да дзяцей у школу, запрашаюць выхаванцаў дзіцячых садкоў з выхавацелямі двойчы на год да сябе на ФАПы, прычым, што мне асабіста імпануе, пры кантактах з дзецьмі ўрачы не апранаюць белыя халаты. Калі ў малодшым узросце ўрачу ўдасца заваяваць у дзіцяці давер, то і пазней маленькі чалавечак будзе застрахаваны ад псіхалагічнага дыскамфорту пры наведванні кабінета зубнога ўрача, вядома, калі бацькі не падзеляцца з ім сваімі «ўражаннямі».

Між іншым, у старэйшага пакалення беларусаў паказчыкі стаматалагічнага здароўя не вытрымліваюць ніякай крытыкі: 23 зуба з 32 або пацярпелі ад карыесу, або ўжо выдаленыя. Паводле еўрапейскага прагнозу на бліжэйшыя 10 гадоў, пацыенты ва ўзроставай групе ад 65 да 74 гадоў павінны мець 20 сваіх зубоў. Для многіх немаладых беларусаў гэта пакуль сапраўдная раскоша.

Не сакрэт, што Закон «Аб дзяржаўных сацыяльных ільготах, правах і гарантыях для асобных катэгорый грамадзян» рэзка абмежаваў кола людзей, за якім захавалася права на бясплатнае ці льготнае зубапратэзаванне. Таму адбыўся некаторы адток пацыентаў, якія маюць патрэбу ў зубапратэзаванні, з дзяржаўных клінік у прыватны сектар, хоць прадстаўнікі дзяржаўнай медыцыны і запэўніваюць, што ў дзяржаўных медустановах

Наш культурны асяродак
ЖЫРАНДОЛЯ
Выпуск № 5 (121)

Фестывалі

Асаблівая чалавечасць

Тэатр становіцца сродкам рэабілітацыі людзей з фізічнымі і псіханеўралагічнымі асаблівасцямі.

Тэатральны фестываль «Крок насустрач» адкрыўся ў Мінску 24 сакавіка. Пра гэта абвясціла дабрачынная арганізацыя «Хэсэд-Рахамім», якая займаецца яго арганізацыяй. Яе падтрымаў шэраг грамадскіх і дзяржаўных арганізацый, такіх як Міністэрства культуры, Міністэрства працы і сацыяльнай абароны.

«Крок насустрач» — гэта міжнародны фестываль асаблівых тэатраў. Тэатры сапраўды асаблівыя — такімі іх робяць самі ўдзельнікі, людзі ў нейкім сэнсе гераічныя, сціплыя, не асабліва спешчаныя славай, але безумоўна апантаныя. Часам пра іх кажуць: людзі з абмежаванымі магчымасцямі. Але мастацтва вялікае таму, што здольнае рассоўваць межы, а людзі не заўсёды могуць уявіць самі свае сапраўдныя магчымасці.

Таму фестываль — гэта магчымасць абсалютна для ўсіх адчуць сілу мастацтва напярэдадні Міжнароднага Дня тэатра: для тых, хто шукае ад спектакляў узрушэння, для тых, хто сродкамі тэатра можа распавесці пра сябе. Тут адно і другое павінна супасці.

Вось як, напрыклад, у тэатры «Натхненне», які існуе з 2005 года ў рамках адмысловай праграмы «Вясёлка». За гэты час у рэпертуары з'явілася восем спектакляў і тры перформансы. Беларускі тэатр «Натхненне» унесены ў міжнародны каталог асаблівых тэатраў. Дзякуючы кіраўніку Алене Кавалевіч тэатр стаў заснавальнікам Практычнага Фестывалю «Цуд творчасці!». І здолеў прыцягнуць увагу да праблем «асаблівай творчасці». А праз тры гады зрабіў сапраўдны «Крок насустрач» праз межы: як тэрытарыяльныя, так і тыя, што раз'ядноўваюць людзей нябачным падзелам на звычайных і асаблівых. А можа, усё гэта штучна некім прыдумана? Таму што ўсе ж адналькава належаць да чалавечага роду і кожны мае права на свае асаблівасці і незвычайнасці. Пра гэта запрашаюць паразважаць удзельнікі тэатраў з Мінска, Брэста, Бабруйска, Кіева, Санкт-Пецярбурга, Вільнюса. У рамках фестывалю ў Мінскім яўрэйскім абшчынным доме пройдзе «круглы стол» «Мастацтва, якое лекуе».

Гаючую сілу праз мастацтва павінны даць і гледачы — гэта важна для таго, каб у грамадстве мянялася стаўленне да людзей з асаблівасцямі развіцця. Асабліва з улікам таго, што ў Беларусі распрацоўваецца праграма па рэабілітацыі і адаптацыі маладых людзей з фізічнымі і псіханеўралагічнымі захворваннямі.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Працяг тэмы: Погляд

РАТУШНЫЯ ФУНКЦЫІ ЛІДСКАГА ЗАМКА?

Такую прапанову выказвае інжынер-будаўнік, у мінулым — старшыня Лідскага гарвыканкама Уладзімір Логаш, які ў пачатку 1970-х гадоў быў ініцыятарам і адным з першапраходцаў працы па захаванні рэшткаў руінаў замка, а потым і па яго аднаўленні ў першародным выглядзе. Друкуем ягоны ліст у «Звязду».

«Пабудаваны ў 1323—1325 гадах Вялікім князем Гедымінам, Лідскі замак вытрымаў не адну аблогу ворагаў, захоўваючы жыцці нашым продкам і даўшы выжыць нашай дзяржаве — Вялікаму Княству Літоўскаму, Рускаму і Жамойцкаму. Пазней, падчас вайны Расіі са Швецыяй, якая вялася на нашай тэрыторыі, вежы і рагі замка былі ўзарваныя і ён страціў сваё абарончае прызначэнне.

Затым на працягу больш чым 200 гадоў, калі наша зямля адышла да Расіі, па палітычных і эканамічных прычынах тагачаснай уладзе ніякай справы не было да нашай сцяны, гістарычнай памяці, і замак паволі разбураўся, прыходзіў у заняпад, як і Крэва, Навагрудак, Мір, Меднікі, Трокі... У міжваенны перыяд, «за польскім часам», таксама амаль нічога не рабілася. Так усё і прыйшло ў нашу сучаснасць: напалову разбураныя сцены, у кутках — праломы ад выбухаў, замкавая тэрыторыя ператварылася ў прахадны двор.

У пачатку 70-х гадоў мінулага стагоддзя выканкам Лідскага гарсавета стаў настойліва прасоўваць ідэю аднаўлення замка. Да гэтага прыхільна паставілася Міністэрства культуры рэспублікі, а непасрэдна намеснік міністра А. Ваніцкі дапамагаў у вырашэнні канкрэтных задач. У горадзе стварылі спецыяльную брыгаду, і пасля дэталёвых раскопак маладым археолагам А. Трусавым і падрыхтоўкі праекта таленавітым архітэктарам С. Багласавым распачаліся аднаўленчыя работы. Рэстаўрацыйную цэглу і дахоўку прывозілі з Літвы, а фінансаванне забяспечвалася за кошт перавыканання гарадскога бюджэту і дапамогі аблвыканкама. Дапамагалі і кіраўнікі прамысловых прадпрыемстваў.

Ставілася задача: аднавіць сцены, баявыя галерэі і накрыць іх, каб усё захаваць ад вільгаці і разбурэння. Па-другое, аднавіць вежы, прыстасаваўшы адну з іх пад музей гісторыі горада і замка. А з другой вежай — пачакаць, час пакажа, што там зрабіць. Што ж тычыцца двара, то, як паказалі раскопкі, ніякіх мураваных пабудоў там не было. І правільна газета «Звязда» звярнула ўвагу, што «пасярод Лідскага замка будуюць невядома што». І галоўнае, для чаго?

Да сярэдзіны 1980-х гадоў, калі былі адноўлены тры сцяны з галерэямі і адна вежа, замак набыў маштаб і веліч як звонку, так і з замкавага двара. І калі будаваць яшчэ штосьці ў двары, то гэта, кажучы словамі Я. Купалы, «глупства, пане дабрадзею» і марная трата грошай. Вось з сярэдзіны двара і трэба, каб наведнікі ўбачылі і адчулі ўсе прапорцыі замка, архітэктурную прыгажосць, усвядомілі, як таленавіта і хутка, усяго за два гады, без кранаў і механізмаў нашы продкі стварыць такі шэдэўр.

І яшчэ. З 1990-х і недзе да 2005 года замкам ніхто не займаўся, таму і пагнілі драўляныя канструкцыі галерэй, паціху разбураліся дах і кладка сцен. Таму трэба выдаткоўваць грошы і арганізаваць нармальную эксплуатацыю ўсёй забудовы.

І, безумоўна, трэба зарабляць грошы на турыстах, экскурсіях, для чаго цяпер і павінен паслужыць славуты помнік. У гэтым кірунку праца вядзецца, але, мяркую, турыстычны патэнцыял замка яшчэ цалкам не выкарыстаны. Тут патрэбна больш намаганняў, ініцыятывы з боку не толькі ўладных, але і прыватных структур.

Што ж тычыцца другой вежы Лідскага замка, то ёсць такая прапанова. Калісьці ў горадзе была ратуша. На мой погляд, другую вежу было б добра часова (да мажлівай адбудовы ратушы) прыстасаваць для выканання ратушных функцый: прыёму высокіх гасцей, урачыстасцяў і г. д.

Уладзімір ЛОГАШ, старшыня Лідскага гарвыканкама ў 1969—1980 гадах.

ПРАДАЎ ЛЯСНІК

Бяседныя песні

Салісты ансамбля народнай музыкі «Бяседа» — асобы. Кожны з іх вылучаецца апантанай натхнёнасцю, вялікім творчым патэнцыялам.

У сузор'і таленавітых спявачак Святланы Суседчык і Наталлі Раманскай, заслужаных артыстак Беларусі, прыкметнае месца займае Таццяна Лазоўская. Яна — руплівая выканаўца народных песень, выдатная прадстаўніца новага артыстычнага пакалення.

Будучая спявачка нарадзілася 14 чэрвеня 1979 года ў старадаўнім горадзе на Дняпры — Быхаве. З маленства душою яна цягнулася да музыкі, да сцэны, жадала выступаць, каб спевам радаваць людзей. Найбольш блізкія ёй бадзёрыя, жыццярадасныя песні, якія нясуць прасвятленне, светлую энергію. Пасля трэцяга курса Магілёўскага музычнага вучылішча імя М. Рымскага-Корсакава Таццяна Лазоўская адважылася прыехаць у Мінск на праслухоўванне. Яе вакальныя дадзеныя, яркі артыстычны выгляд спадабаліся, і ў 1997 годзе была прынята ў «Бяседу».

Спрактыкаваныя калегі ўзялі добразычлівае апякунства над маладой спявачкай. Яны перадавалі ёй навыкі выканальніцкага майстэрства, сцэнічнага мастацтва, дапамагалі закончыць Мінскае музычнае вучылішча імя М. Глінкі, куды яна паравялася з Магілёва, і Беларускі ўніверсітэт культуры.

Песні «Бяседы», запал ансамбля адпавядаюць характару Таццяны Лазоўскай. Гэта выразна пераданецца ў яе спеве, сцэнічных паводзінах, ад якіх ствараюцца маляўнічыя дзеі, як на сапраўдных народных гуляннях.

ПРАДАЎ ЛЯСНІК

Беларуская народная песня

Прадаў ляснік маладога дуба,
Купіў ляснік залатога зуба.

Прыпеў:
А я чарнява, малада, кудрава,
Цэлу ноч не спала,
З лесніком гуляла.

Завёў ляснік пад белу бярозу,
Зрабіў ляснік з п'янай цвярозу.

Прыпеў.

Завёў ляснік пад белу капіцу,
Зрабіў ляснік з дзеўкі маладзіцу.

Прыпеў.

Люлі, люлі, спі,
маё дзіцятка,
А ты не ведаеш, хто ў цябе быў татка.

Прыпеў.

Прапіў ляснік маладога дуба,
Згубіў ляснік залатога зуба.

Прыпеў.

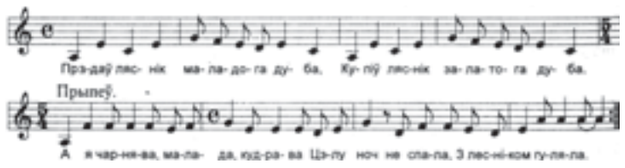

Падрыхтаваў Міхась ШАВЫРКІН.

Кінакрокі

БЕЛАРУСКАЕ ГЛЯДЗІ, КАЛІ МАЕШ DVD

Найноўшая айчынная кінапрадукцыя з'явіцца ў крамах на дысках.

Хто думае, дзе знайсці стужку «Снайпер. Зброя помсты»? Ці то хтосьці не ведае, што чакае прыхільнікаў латарэй, двух дзядоў з фільма «На спіне ў чорнага ката»? А ў крывавую «Масакру» пагрузіцца з галавою слабо — на ўвесь вечар? Дык купі і глядзі. Няма праблем: «Беларусьфільм» знайшоў паразуменне з кампаніяй «Вігма», якая цяпер выпускае навінкі кіно на DVD.

Колькасць пунктаў продажу дыскаў будзе пашырацца: праз «Еўрасетку» і сетку «Сувязны», праз крамы і гіпермаркеты, дылерскія арганізацыі ў рэгіёнах. Вопыт арганізацыі продажаў ёсць: кампанія выпускала і гандлявала музычнымі дыскамі.

Прадаваць беларускае кіно — значыць фактычна пачаць гэтую справу наноў. Нават з улікам таго, што старыя фільмы, «зробленыя ў БССР», калісьці карысталіся любоўю гледача, але даходзілі да яго праз вялікі экран і ТБ, на дысках іх не было да апошняга часу. Цяпер сітуацыя можа змяніцца, і кінастудыя, напрыклад, вельмі зацікаўлена ў рэстаўрацыі класікі беларускага савецкага кіно.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Вера КАВАЛЕРАВА: «Па колькасці роляў мяне можна заносіць у кнігу рэкордаў Гінэса»

Беларускі «Оскар» ідзе ў Тэатр юнага гледача!

МІЖНАРОДНЫ дзень тэатра актрыса Вера Кавалерава святкуе ў новым статусе. «Хрустальная Паўлінка» — узнагарода, якую штогод атрымліваюць асобы, якія задаюць тон у беларускім тэатральным мастацтве.

— Я напалоханая такой увагай, якую апошнія дні адчуваю ў сувязі з узнагародай, — прызнаецца Вера Кавалерава. — Думаю, такія ўзнагароды патрэбныя нашым акцёрам. Гэта ж сведчанне прызнання. Акцёр не можа без прызнання. Ён для гэтага жыве.

— У гісторыі гэтай узнагароды першы раз, калі «Хрустальную Паўлінку» атрымлівае актрыса ТЮГа. Ёсць меркаванне, што дзіцячы тэатр — нібыта не галоўны, у адрозненне ад акадэмічных...

— А я ўсё жыццё лічу, што мой тэатр — галоўны ў краіне. Таму што гэта дзеці, іх душы. Я нават лічу, што ў Тэатры юнага гледача не ўсе маюць права працаваць. Толькі людзі з чыстымі душамі, таму што мы нясём мастацтва дзецям. Мала таго, мы рыхтуем гледача да іншых тэатраў. Таму ў сувязі з гэтай узнагародай я радуюся, што на наш тэатр звярнулі ўвагу. Па маім глыбокім перакананні акцёры паўсюль аднолькавыя. Не важна, іграе ён у нацыянальным тэатры, у акадэмічным, ці ў ТЮГу, яны аднолькавыя па адоранасці.

— З пункту гледжання гледача, напэўна, няма такіх пытанняў.

— Гледачы якраз нас вельмі любяць. І, дзякуй Богу, да нас актыўна ходзяць.

— Сярод дзяцей, якія ходзяць у тэатр, хто самыя важныя для вас прыхільнікі? І як вы бачыце сучаснае дзіця, якое любіць тэатр, але расце на фільмах пра Гары Потэра?

— Яны не заўсёды разумеюць, што знаходзяцца ў тэатры, і што мы — не кіно. Аднойчы на сустрэчы з дзецьмі я спытала: «Чаму вы так крычыце, калі гасне святло? Чаму вы ўслых рэагуеце, перакрываючы акцёра? Вас жа шмат, а ён адзін... Перакрычаць вас нельга». Аказалася, гэта не таму, што нецікава. Яны так бурна абмяркоўваюць, гэта іх рэакцыя. Яны былі здзіўленыя. Я ім сказала: «Тое, што вы бачыце зараз — гэта імгненна існуе і ніколі больш не паўторыцца. Мы не плёнка, нас нельга адматаць і яшчэ раз пракруціць. Калі вы прыйдзеце на гэты спектакль наступны раз, ён будзе іншы. Хоць на трошкі, але іншы. І мы жывыя людзі». Гэта іх так уразіла, што мы не на плёнцы! Хоць жывую энергетыку, якую мы даём, яны вельмі адчуваюць. Гавораць, што акцёры ТЮГа доўга не старэюць. А чаму? Таму што за тое, што мы аддалі, мы атрымалі ў некалькі разоў больш ад іх. Калі ты выкладваешся, яны твоёй энергіяй напітваюцца і аддаюць значна больш. У гэтым сакрэт нашага тэатра.

— Вы актрыса, якая марыла іграць нейкія ролі. Для Вас галоўныя ролі — якія? Ці ёсць у Вас патаемныя акцёрскія жаданні?

— Я столькі сыграла розных роляў — напэўна, можна ў кнігу Гінэса ўносіць. У асноўным у мяне былі дзіцячыя ролі, дарослых было мала. Я настолькі падыходзіла да дзіцячых роляў па-даросламу. Вачыма дзяцей, душой дзяцей. Але ўсе свае патаемныя жаданні я сыграла. Асабліва ў жывёлах. Іграючы котку — чаму я не магу іграць лэдзі Макбет? Хто мне можа гэта забараніць? Гэта адчуе толькі дарослы, што за гэтым нешта стаіць, а дзіця ўспрымае як котку. Магчыма, з нейкай загадкай. Таму я якраз шчаслівы чалавек — усе свае мары ажыццявіла.

— І ў кіно сталі здымацца...

— Ведаеце, усе актрысы робяць пластычныя аперацыі, асабліва маскоўскія — там жа не стала старых. Я хоць і не вельмі падобная на старую, але я з сабой нічога не раблю. Прынамсі, такую дзіўную бабулю я магу сыграць. Але мне не хапае фактуры пакуль і для гэтых роляў.

— Усё ж можна намаляваць, прыляпіць, зрабіць грым...

— Ну як? Масу ж цела не набярэш, калі яе няма. Вось зараз я здымалася ў маскоўскім фільме. Мяне пастараліся апрануць шматслойна. Але ж я маленькага росту... Увосень мы здымаліся ў Маскве. Такая сцэна: бяда здарылася, мой унук па сюжэце збягае, я — за ім, таму што не магу аднаго адпусціць. Былі такія «ястрабкі» напрыканцы вайны, байцы знішчальных батальёнаў, таму што бандытызм квітнеў. І вось гэты «ястрабок» бяжыць. І я пытаюся перад здымкамі эпізода: «Як мне бегчы?» — «Як хочаце, так і бяжыце». Я і пабегла... Таму што была чэмпіёнкай Мінска па бегу на кароткія дыстанцыі. Пабегла. А потым мы завярнулі за вугал... Камера не ўбачыла, што я і ўнука перамагла, маладога хлопца. І калі мы вярнуліся, уся група проста ляжала ад смеху. Гавораць: нам потым скажуць, што замест Серафімы мы падставілі чэмпіёнку нейкую. А я ім: «Дык вы ж сказалі — бяжы як хочаш... Дык патлумачце, як бегчы». — «Бяжыце, Вера Ільінічна, як хочаце, толькі ўнука не пераганяйце». Таму я не вельмі падыходжу пакуль пад такія ролі. Але тым не менш, на мяне ўжо звярнулі ўвагу. Таму што пакуль я была маладая, хапала гераінь. Я разумею, чаму я стала здымацца...

— Кар'еру ў кіно пачынаць ніколі не позна...

— Увогуле ж я шмат адмаўлялася ў свой час, таму што шмат працавала: 3-4 спектаклі ў дзень. Гэта было нерэальна, яшчэ недзе здымацца. Я надта люблю тэатр. Гэта маё. У дарослым тэатры не хачу працаваць. ТЮГ — мой тэатр. Дай Бог, каб ён хутчэй стаў працаваць у звычайным рэжыме. А то мы не першы год існуем у рамонтным рэжыме, фактычна на колах, пакуль наш будынак закрыты. Хоць бы хутчэй яго зрабілі, каб сапраўды не складвалася ўражанне, што вельмі шмат увагі нашаму тэатру. Бо гэта ж не так!?. І было інакш, напрыклад, Машэраў вельмі любіў наш тэатр, разумеў яго значэнне для будучыні краіны.

— Калі ідзе беларуская дзіцячая класіка, якая нашым дзецям распавядае па-беларуску пра іх саміх і свет, у які яны прыйшлі...

— А яе практычна няма. Мы імкнёмся знаходзіць. Перакладалі ў асноўным. У нас тады Артур Вольскі быў, ён рабіў цудоўныя пераклады, было поўнае адчуванне, што гэта беларуская п'еса. Я яго лічу геніем, вельмі люблю, вельмі пакутую, што яго не стала. Цудоўны быў чалавек — і паэт, і драматург, і дырэктар быў добры. Ён разумеў, што ў Тэатры юнага гледача могуць працаваць толькі людзі апантаныя. Якім баліць толькі гэта, і нічога больш. А бываюць і «перакаці-поле», ТЮГ для іх — перавалачная база. Не толькі для акцёраў, але і для рэжысёраў. Прыступка для таго, каб пайсці далей. Але жыць у гэтым тэатры можна, толькі прысвяціўшы сябе менавіта яму, менавіта нашаму асабліваму гледачу.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Вясновае, жаночае

РЭАЛЬНЫЯ АНЁЛЫ

Жанчыны хочуць пісаць, чытаць і глядзець пра сябе

Хто не ведае, якую сілу маюць жаночыя слёзы? А жаночы смех?.. Жаночыя эмоцыі асаблівыя тым, што іх цяжка стрымаць. Ды навошта? Калі парадавацца і паплакаць — то абавязкова ад душы. І для душы, дзеля тых самых эмоцый жанчынам патрэбныя ўзрушэнні. А то ўсё неяк звычайна-будзённа, сур'ёзна, сур'ёзна, зноў сур'ёзна. Праблемы, справы, мітусня. Занятая, патэлефануй заўтра, няма часу на сустрэчу, планы, планы... Жывём у адным горадзе, а перасячыся цяжка, каб элементарна патрашчаць, пабалбатаць, папляткарыць. Даведацца пра апошнія падзеі з жыцця знаёмых: вяселлі, разводы, зноў сышліся, нарадзілася дзіця, расце, вырасла, закахалася, ужо ўнукі пайшлі — хто б мог падумаць?.. Як я адстала ад жыцця. Нібыта і не жанчына, а так, чалавек. Чалавек-клопат, чалавек-бег па коле, чалавек-пчала. Амаль як у Кафкі...

Але па-жаночаму. Не так, усё-такі з іншым бачаннем пішуць пра сябе жанчыны-пісьменніцы, якія жывуць у Беларусі. Яны пішуць, а іншыя чытаюць. А то яшчэ і глядзяць знятыя паводле іх кніг фільмы. Юлія Ляшко не адзін твор напісала, якім зацікавілася кіно. А цяпер яшчэ і Тамара Лісіцкая напісала гісторыю не на адну серыю. А выдавецтва «Рэгістр» закруціла з іх творамі асобную кніжную серыю «Кінараман».

Кажуць, гэта «жаночая літаратура». Я не разумею, што значыць — жаночая? Літаратура — значыць літаратура, ці не так? У сэнсе — прыходзіць да чалавека ў выглядзе кнігі. Хачу пра гэта пагаварыць з кімсьці. Сама сабе ўсміхаюся, таму што выглядае, амаль як у кіно: «...Вы хочаце пра гэта пагаварыць?..» Не, я дакладна хворая. Але, напэўна, не як жанчына, а як чалавек... Усе навокал (на прэзентацыі) святочныя, вясновыя, летуценныя, узрушаныя, скараюць эмоцыямі. Яны — жанчыны. Гераіні вечарыны, якія ці напісалі кнігі, ці сябруюць з тымі, хто напісаў, ці здымаліся ў фільмах з іх сцэнарам. Прыго-о-ожыя... Я, на адлегласці, падумала, што ўсё гэта не для мяне і не пра мяне. І мне стала сорамна, што я, просты чалавек, апынулася сярод жанчын — і не гатовая быць такой, як яны. О, Божухна! Як я магла не падумаць калі не пра законы прыгажосці, то хоць бы пра карпаратыўную... Не, жаночую салідарнасць. Няўжо я перастала быць жанчынай? А мне пра гэта паспрабавалі нагадаць: руковымі пялёсткамі пад нагамі, келіхам чырвонага віна і сакавітымі яблыкамі, ігрушамі, вінаградам. Сукенкамі і абцасамі. І такімі жаночымі прызнаннямі — пра тое, як можна ўзяць сваё ж жыццё ў свае рукі, як у гэтым жыцці бачыць незвычайнае, адзначаць у ім самыя цікавыя сітуацыі, якія так і просяцца ў кнігі. Рэальна...

Юлія ЛЯШКО, напрыклад, прызналася:

— Правобразам гераіні маёй кнігі «Анёл у цемры» стала актрыса Святлана Бароўская. Яна мяне натхніла сваёй біяграфіяй, сваім характарам, жыццялюбствам, мностам сваіх вартасцяў, якія спалучаюцца ў неверагодных прапорцыях. Так нарадзілася на свет мая гераіня. Падрабязнасцяў яе біяграфіі там шукаць не трэба — працэнтаў на 80 гэта выдуманы персанаж. Але тое, што мне ў Святлане дарагое, тое, чым я захапляюся ў ёй, я ўклала ў гэтую гераіню. Таксама як і аповесць «Рыфмуецца з любоўю», якая таксама ўвайшла ў гэтую кнігу, звязаная нейкім нябачным чынам з актрысай Валерыяй Арланавай, якая потым выканала ролю галоўнай гераіні ў кіно. Гэты вобраз я адразу пісала з разлікам на Валерыю. Яна спалучае для мяне шмат якія якасці: яна танюткая, цудоўная, але ў ёй вельмі моцны ўнутраны стрыжань. Калісьці я працавала над аповесцю «Сяброўка-восень», потым паводле яе знялі фільм. Было зусім смешна: я «замаскіравала» персанаж, біяграфія амаль зусім не супадала з рэальным чалавекам, але калі пайшоў фільм па тэлебачанні, сталі тэлефанаваць ёй дадому і казаць: уключай, там пра цябе кіно паказваюць. Ёсць яшчэ адна асабліваясць маіх кніг — так казалі, калі здымалі фільмы паводле іх, — вельмі шмат жаночых удач здаралася ў здымачных груп, у выканаўцаў галоўных роляў. Усё пачынала атрымлівацца. Спадзяюся, што хоць бы адна мая кніжка прынясе ўдачу таму, каму яна патрапіць у рукі.

— Цудоўны і разумны чалавек, пяшчотны і таленавіты, раптам мне прысвяціў кнігу, — адзначыла **Святлана БАРОЎСКАЯ**. — Што я такое зрабіла?.. Гэта мне вельмі прыемна. Я вельмі ўдзячная Юлі. Але як шукаць падабенства? Малюнак на вокладцы падобны. Эпізод, што я ў дзяцінстве «сакрэцікі» з зіхатлівымі паперкамі хавала пад шкло, — праўда. І тое, што адной дзяўчынцы ў пяць гадоў паабяцала за здрадніцтва: «Ты яшчэ мяне папомніш, бочка дынамітная», — таксама праўда. А астатняе — мастацкі вымысел.

Рэжысёр Аляксандр Яфрэмаў, які супрацоўнічаў з Юліяй Ляшко, адзначыў, што мужчыны не ўмеюць перадаць такую пачуццёвасць, разуменне, як болем жыць, як жыць радасцю. Для яго гэта і ёсць прыкмета сапраўднай жаночай літаратуры. Выбар яе для кіно можа прынесці поспех: напрыклад, фільм «Рыфмуецца з любоўю» любяць за тое ўспрыманне болю і радасці жыцця і як мінімум раз на два месяцы паказваюць па расійскіх тэлеканалах.

У фільма «Ціхі цэнтр» усё яшчэ наперадзе. Летась паводле другога пасля «Ідыёт так» рамана Тамары Лісіцкай на кінастудыі «Беларусьфільм» знялі чатыры серыі. І каб не сядзець у чаканні, можна ўзяць у рукі кнігу і даведацца, што і да чаго. Тым больш што пасля працы над фільмам аўтарка ўнесла змяненні ў кнігу.

Тамара ЛІСІЦКАЯ:

— Я напісала раман «Ціхі цэнтр» у 2007 годзе. Ён быў вынікам узрушэння, было здзіўленне, часам на мяжы жудасці. Я бачыла прыклады бытавога подзвігу — маленькага, ціхага, але такога магутнага; маленькіх, ціхіх, але такіх магутных здрадаў; маленькага, ціхага, але такога магутнага кахання. Вось таму і з'явіўся раман «Ціхі цэнтр». Гэты раман трапіў у рукі галоўнага рэдактара кінастудыі Наталлі Сцяжко, пачаўся яго новы лёс, новая прыступка біяграфіі. Мы палову года працавалі над сцэнарам з рэжысёрам Рынатай Грыцковай. І тут мы зразумелі неабходнасць трошкі змяніць сюжэт. Палова года шліфовак, трошкі іншага погляду на гісторыю герояў, уцісканне і развіццё некаторых новых ліній... Я зразумела, што нясу адказнасць за тое, каб кніга была лепшай. Таму, можна сказаць, што цяпер выйшла палепшаная версія рамана «Ціхі цэнтр»...

Актрыса Тамара Міронава сыграла ў фільме дворнічыху, маму галоўнай гераіні, «харызматычную алкагалічку». Прызнаецца, што калі прачытала сцэнар, то вельмі хацела сыграць менавіта гэтую ролю:

— Я бачыла такое ў сваім жыцці. Гэта рэальныя персанажы. У фільме павінна быць вельмі шмат цеплыні да людзей. Там няма злосці, і як бы чалавек ні аступаўся, што б ні звалілася на яго бедную галаву, ён захоўвае жаданне быць анёлам. Хоць я ведаю, што ў чалавеку змагаюцца два бакі — цёмны і светлы. Але чамусьці нам хочацца быць анёламі. Мне хацелася гэта перадаць у сваёй ролі.

У кнізе Тамары Лісіцкай адзін з галоўных герояў — горад Мінск. Тое, як апісаны горад, прыцягнула ўвагу галоўнага рэдактара кінастудыі «Беларусьфільм» Наталлі Сцяжко. І яшчэ тое, што ёсць канфлікт, а сама гісторыя цёплая. Але ўсё-такі ў фільме роля горада Мінска не апошняя. Трэба ж паказваць нашу краіну, і чаму б не ў беларускім фільме? Здымаліся куточкі Мінска — мы яго пазнаем, а іншыя ўбачаць. Рэдактар кінастудыі паведаміла, што кампанія АНТ гатовая рабіць прэм'еру на сваім канале. Украінскі канал «Інтэр» збіраецца купляць карціну за добрыя грошы. Аказваецца, вельмі добра бяруць нашы беларускія фільмы, таму што яны на парадак вышэй за тое, што вельмі часта паказваюць расійскія тэлеканалы.

І чытачам такія кніжкі павінны прыйсціся даспадобы, упэўнены ў выдавецтве «Рэгістр»: аб простых рэчах распавядаецца проста і цікава, хоць часам банальнае становіцца прадметам адлюстравання, бо ўсё ж нас акаляе побыт. А галоўнае — эмацыйна. Аўтаркі паказваюць, як мысляць жанчыны, і даюць магчымасць назіраць за гэтым працэсам чытачам. Ці чытачкам? Хоць бы дзеля таго, каб паглядзець на сябе збоку...

Ларыса ЦІМОШЫК.

Жыццёвінкі

1.

У Васілевічах сеў на дызель, каб вярнуцца дадому — у Гомель. Людзей у вагоне было мала, і кожны з іх займаўся хто чым. Некаторыя пасажыры сядзелі моўчкі, паглядаючы на краявіды за акном, іншыя чыталі, а нехта проста драмаў. Я дастаў газету, толькі разгарнуў яе, і ў гэты самы момант да мяне падсеў дзядок са слоікам у руках.

— На дзіва глянуць не жадаеце? — ён прыўзняў слоік, у якім ляніва плаваў рак. — А?

Сапраўды, гэта было дзіва. Так ужо ў нас атрымалася, што ракі (а яны, як высветлілася пазней, надта далікатныя рачныя асобы) надоўга зніклі ад нас: хімія, што тут паробіш. Ні для каго не сакрэт, што не шкадавалі мы мінеральных тукаў для палёў, а яны, як ты ні старайся адгарадзіць ад іх рэчку, усё ж траплялі ў яе. Ракі звяліся. І вось — дзядок са слоікам, у якім плаваў рак...

— Ну, як? — весела, шчасліва глядзеў ён на мяне.— Паменела ўгнаенняў, і ракі з'явіліся. Значыць, вада ў Дняпры чыстая. Калі ракі жывуць, то яе і піць можна.

Да нас пачалі падыходзіць некаторыя пасажыры, і дзядок са слоікамі з ракам апынуўся ў цэнтры ўвагі. Ён хваліўся, што рака злавіў сам, і не аднаго — астатніх пакінуў унукам, а гэтага, самага большага, вязе ў горад напаказ.

Больш шчаслівага чалавека, чым той стары з ракам, я доўга потым не бачыў.

2.

Прыгадался неяк...

Малочнатаварная ферма. У мяне тут літаратурнае выступленне, ці так бы мовіць, сустрэча з чытачамі. Чакаем разам са старшынёй у цесным пакойчыку — чырвоным кутку — калі збярэцца даяркі. Прыходзяць, садзяцца. Старшыня калгаса дастаў тым часам з кішэні невялічкі карабок, паклаў перад сабой на стол, сабраўся, як мне падалося, з думкамі, крэкнуў, пастараўся ўсміхнуцца, ціха сказаў:

— Жанчыны, сёння ў нас імянінніца. Хто б вы думалі? Не здагадаецеся?

Па тварах даярак прабегла ажыўленне, яны пераглянуліся, некаторыя пацяснулі плячыма: а хто, сапраўды?

— Вера Сяргееўна...

Усе адразу паглядзелі на бабульку, шчупленькую, маленькага расточку, з густымі дробнымі маршчынкамі на твары: яна забілася ў куток, здзіўлена паглядала то на старшыню, то на сябровак — таксама, відаць, не разумела. Якая яна імянінніца? Толькі ж вунь, праўда, карабок на стале... Медаль хіба старшыня прывёз? Хадзілі чуткі. Ёй, значыць...

Пад воплескі старшыня прышпіліў Веры Сяргееўне медаль да жакеціка, паціснуў руку.

— Малайчына ты, Вера Сяргееўна, — сказаў старшыня.— Малайчына. Даўно працуеш на ферме. Тваім рукам, дарагая ты наша, цаны няма. Маладзейшыя не помняць, як працавалася тады на ферме. Цяпер — што? Апарат падключыў... Ведаеце самі, як цяпер... Ну што ж, дазволь цябе яшчэ раз павіншаваць з медалём «Ветэран працы», Вера Сяргееўна...

Бабулька ж, на маё здзіўленне, не радавалася. А потым і зусім захлімкала, сарамліва выціраючы далонню твар. Старшыня адчуў сябе крыху ніякавата, пераглянуўся з даяркамі: медаль уручылі, святочная хвіліна, а што гэта з нашым ветэранам? Радавацца б!

А бабулька дрыготкімі вуснамі шаптала:

— Гэта ж, старшынёк, кароўка адна мая згубілася... ага... У лесе... Лыска... З малаком ходзіць, бедненькая... Шукала, шукала... Ага... Не адгукаецца...

3.

Універсам. Ён у невялікім раённым гарадку, пра які звычайна гавораць: на адным рагу слова скажаш — на другім пачуюць. Час вячэрні, за вокнамі шэра, імжыць дождж. Што мяне, новага чалавека, у гарадку здзівіла, дык тое, што каля адной касы людзей багата, хоць у вузел завязвай, а каля другой — нікога. Пытаюся ў жанчыны, чаму так?

МЫ

— Тая, расфуфыраная, ні за што цябе абразіць можа. І прычэпіцца да рознай дробязі. Таму ўсе ў гэтую касу ідуць. Ніхто не хоча настрой сабе псаваць. Гаварылі, і не раз, загадчыцы, толькі, дзіўна, — сядзіць як сядзела... Бы манекен... Цяпер хоць і ўсміхацца пачне, а да яе не стану... Лепш у чарзе пастаю. Вунь, вунь — зноў спрачаецца з пакупніком. Не наш ён, камандзіровачны, я сваіх тут усіх ведаю...

4.

Ліст ад сына адзінокі дзядзька Мітрафан атрымаў на нейкае свята. Стары быў пад добрай «мухай» і, пакалекі жыў адзін і не было яму каму пахваліцца радасцю, хадзіў з хаты ў хату, трос перад суседзямі кашчавай рукой:

— Пісьмо! Ад Сашкі! Жэніцца, каб яму! Гарадскую, відаць, мымру там абкруціў! Вось вам і Сашка! А вы з садоў яго ганялі! А-а-а! — і жартаўліва грозіў аднавяскоўцам жоўтым ад папяроснага дыму пальцам. — На вяселле заве. Паеду! А як жа — абавязкова-а!.. Паеду-у!..

На вяселле Мітрафан не паехаў, на другі дзень ён і ўвогуле пра яго не ўспамінаў. Так і цягнуліся дні. І раптам прыходзіць яшчэ адно пісьмо. Мітрафан на гэты раз быў цвярозы і ўжо не хадзіў па хатах, а толькі бурчэў сабе пад нос:

— Ён жа халасцяк, Сашка. А як зразумець — «павіншуй з унукам»? Цьфу!

Пазней Мітрафан знайшоў выпадкова тое пісьмо. І жахнуўся: «Яна ж, гарэлка, і не тое можа зрабіць з чалавекам. Адзінага сына людску жаніць не атрымалася...». Выцер слязу.

З таго дня не п'е. Ні кроплі.

5.

Марфу Мікалаеўну я ведаю даўно. Жыве яна з мужам, Васілём Трафімавічам, сынам, нявесткай і ўнукамі. Не ў Беларусі жыве цётка Марфа — у далёкай ад нас Удмурціі, пад Іжэўскам. Я нярэдка бываю там у жончыных сваякоў і абавязкова заходжу да Глездзянёвых — такое прозвішча ў гэтай дружнай сям'і. Гасцінныя яны людзі. Мёд на стол, чырванабокія яблыкі, ягады са свайго агародчыка і абавязкова круглы бохан хлеба. З печы. І колькі я не бываў у іх, ніколі не бачыў, каб падавалі хлеб да стала з крамы (а крама насупраць, вокны ў вокны, і хлеб прывозяць рэгулярна). А вось Марфа Мікалаеўна аддае перавагу свайму.

Аднаго разу да Марфы Мікалаеўны, пахвалілася яна мне, завітаў кіраўнік раёна.

— Ехаў побач і чую духмяны пах хлеба. Сама, значыць, Марфа Мікалаеўна, выпякаеш? Малайчына. А мне дзяцінства ўспомнілася. Мама... А мы, малеча, каля печы таў

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

Казярогі мусяць кантраляваць эмоцыі, а Блізнятам трэба быць асцярожнымі

ВАЕН. Авены будуць знаходзіцца ў цэнтры ўвагі і падзей. У панядзелак адчуюць прыліў новых жыццёвых сіл, свежых ідэй для творчага самавыяўлення. Аўторак абяцае поспех многім пачынанням, дзень таксама добры для сяброўскіх стасункаў і знаёмстваў. А вось на сераду і суботу лепш нічога сур'ёзнага не планаваць, бо абставіны могуць рэзка змяніцца. У нядзелю, хутчэй за ўсё, абвострыцца інтуіцыя, якая дазволіць паспяхова справіцца з назапашанымі праблемамі — у тым ліку і тымі, што здаваліся невырашальнымі. Інтэлектуальныя заняткі і гульні ў гэты перыяд прынясуць сапраўднае задавальненне.

ЦЯЛЕЦ. Давядзецца выйсці за рамкі звыклага асяроддзя, каб лепш зразумець сітуацыю, якая склалася, і ўбачыць далейшыя перспектывы. Больш увагі надавайце прафесійным абавязкам. У панядзелак не варта спяшацца з падпісаннем новых дамоў. У сярэдзіне тыдня можаце апынуцца перад выбарам новага шляху для сваёй кар'еры. Не даводзьце сябе да ператамлення: ёсць немалая верагоднасць, што здароўе можа падвесці. У нядзелю варта трохі расслабіцца і выбраць пасіўны адпачынак.

БЛІЗНЯТЫ. Могуць спатрэбіцца асцярожнасць, цярпенне і вера ў сябе і сваю шчаслівую зорку. З'явіцца спрыяльны шанц выкарыстаць сяброўскія сувязі або памяняць працу, аднак для гэтага давядзецца прыкласці максімум намаганняў. У гэты перыяд асцерагайцеся людзей, якія здольныя паўплываць на ваш пункт гледжання. У чацвер не ўлазьце ў канфлікты на працы і не вядзіце доўгіх дыскусій з начальствам. У выхадныя паспрабуйце выбрацца ў гасці да сяброў або запрасіце іх да сябе.

РАК. Каб не расчароўвацца ў выніках сваёй дзейнасці, не спрабуйце плыць супраць цячэння. Калі вам так ужо хочацца вылучыцца з натоўпу — праяўляйце арыгінальнасць, але сцеражыцеся агаломшыць шаноўную публіку. Тыдзень надзвычай спрыяльны для творчых заняткаў, якія патрабуюць адзіноты, а рэклама ўласнай персоны не спатрэбіцца і не рэкамендуецца. Перш чым пачынаць нешта новае, пераканайцеся: тое, што вы лічыце скончаным, сапраўды даведзена да розуму? Не пакідайце недаробак. Цяпер вы на грэбні хвалі, але пры гэтым не забывайце дапамагаць іншым. У чацвер знайдзіце час для таго, каб застацца са сваімі думкамі сам-насам.

ЛЕЎ. Вам неабходны свежы погляд на падзеі, якія адбываюцца вакол. Можаце сутыкнуцца з загружанасцю тэрміновымі справамі, стомленасцю і стрэсамі. Давядзецца папрасіць дапамогі — самастойна, хутчэй за ўсё, тут не справіцца. Імкніцеся выкарыстаць любую магчымасць для адпачынку, аднаўляйце свой энергетычны патэнцыял. У аўторак нядрэнна знайсці час для генеральнай прыборкі свайго жылля. Паспрабуйце менш гаварыць і больш слухаць. Нават удзельнічаючы ў спрэчках, захоўвайце нейтральную пазіцыю.

ДЗЕВА. Вельмі важна праяўляць ініцыятыву і ўсяляк дэманстраваць сваю актыўнасць. Асабліва карыснымі такія паводзіны будуць для кар'ернага росту. Можа з'явіцца магчымасць для вандроўкі, якая прынясе новыя знаёмствы — не выключана, што і рамантычныя ў тым ліку. Самым складаным днём будзе панядзелак. У сераду не варта расслабляцца на працы, бо верагодна адказнае даручэнне, якое перашкодзіць скончыць бягучыя справы, адкладзеныя «на потым». Лепшы дзень для вырашэння сур'ёзных праблем — пятніца.

ШАЛІ. У вас засталіся нявырашаныя праблемы? Пажадана па меры магчымасці справіцца з імі, каб не валачы за сабой цяжкі груз недаробленага. Неабходны актыўная дзейнасць і самадысцыпліна — ад гэтых якасцяў залежаць новыя перспектывы. Няўважлівасць можа прывесці да няпамятлівасці і спазненняў: каб гэтага пазбегнуць, усю важную інфармацыю лепш дзе-небудзь запісваць, пажадана — на бачным месцы. Найбольш спрыяльны дзень — серада, неспрыяльны — нядзеля.

СКАРПІЁН. Вашы намаганні будуць узнагароджаныя, а ідэі пачнуць прыносіць выдатны плён, таму што надышоў час атрымання вынікаў. Ваш аўтарытэт на высокім узроўні, таму навакольныя будуць прыслухвацца і прасіць парады. Было б нядрэнна, калі б атрымалася прымусіць сябе не спыняцца на дасягнутым і паступова ажыццяўляць астатнія выдатныя ідэі. Пажадана рацыянальна выкарыстаць сілы і дазаваць нагрузку на працы. Праўда, дома вас могуць недаацэньваць, але гэта не падстава для засмучэння. Правядзіце выхадныя ў сяброўскай кампаніі — і не пашкадуеце аб гэтым.

СТРАЛЕЦ. Самы час высветліць сутнасць назапашаных праблем. У панядзелак варта падумаць аб сваіх перспектывах і, вызначыўшыся, спакойна і метадычна дзейнічаць. Ёсць рэальны шанц стаць гаспадаром становішча. Творчы настрой у чацвер дазволіць здзівіць свежымі ідэямі сяброў або калегаў. У сярэдзіне тыдня адносіны з блізкімі людзьмі могуць здацца не такімі ўжо бясхмарнымі, але да выхадных хмары рассеюцца, і вы выдатна праведзяце час у сямейным коле.

КАЗЯРОГ. Калі ў вас бурляць горным струменем пачуцці і эмоцыі, то адной з галоўных задач тыдня будзе навучыцца імі кіраваць. Стрыманы падыход і прадуманыя крокі дазволяць пазбавіцца ад цяжару непатрэбных і дакучлівых праблем. Стрыманасць, аднак, не азначае замкнёнасці — не варта хаваць сябе і свае таленты ў чатырох сценах. На працы неабходна выбраць правільную стратэгію, якая апынецца гарантыяй вашай паспяховасці. Час схіляе да ўдасканалення прафесійных ведаў або засваення якой-небудзь сумежнай прафесіі. Не варта спяшацца са зменай месца працы.

ВАДАЛЕЙ. Самая лепшая тактыка — чакальная. Заставайцеся сабой у любой сітуацыі, захоўвайце спакой і душэўную раўнавагу нават у самых складаных абставінах. У прафесійных справах пажадана пазбягаць самаўпэўненасці, асабліва ў рызыкоўных прадпрыемствах. Тыдзень можа ссунуць з мёртвага пункта многія пытанні, у тым ліку і даўно набалелыя. Неабходна пабудаваць правільны план дзеянняў, які будзе спрыяць пасоўванню па кар'ернай лесвіцы і паляпшэнню вашага матэрыяльнага становішча. У дзелавым плане тыдзень спрыяльны для сустрэч, нарадаў і распрацоўкі планаў на будучыню. Верагодныя прыемныя неспадзеўкі.

РЫБЫ. Мабільнасць і кантактнасць дазволяць справіцца з досыць складанымі праблемамі. У першай палове гэтага перыяду вам неабходна рэалізоўваць свае творчыя задумы. У аўторак сябры дапамогуць вам у сітуацыі, якая склалася. У сераду лепш не прад'яўляць прэтэнзій або патрабаванняў да начальства, бо гэта прывядзе да канфліктнай сітуацыі. Не грэбуйце інфармацыяй, якая паступіць да вас у пятніцу. Да суботы верагодныя знаёмствы з цікавымі і ўплывовымі людзьмі — не прапусціце свой шанц, выкарыстайце гэтую магчымасць. У пятніцу і суботу пажадана паступова завяршаць пачатыя справы, не забываючыся нават пра малаважныя дробязі. Нядзелю паспрабуйце прысвяціць адпачынку.

БЕЗ АЭС НАМ НЕ АБЫСЦІСЯ

Будаўніцтва сваёй атамнай электрастанцыі — гэта якасна новы скачок для нашай краіны. Гэта абсалютна новыя тэхналогіі, якія прыходзяць на Беларусь, развіццё новай галіны нацыянальнай эканомікі, новы ўзровень падрыхтоўкі спецыялістаў. Стварэнне такога аб'екта, як АЭС, пацягне за сабой развіццё пэўных галін прамысловасці, развіццё рэгіёна і інш. Пра гэта расказаў журналістам намеснік міністра энергетыкі Міхаіл МІХАДЗЮК.

Ён нагадаў, што наша дзяржава не валодае ў дастатковай колькасці ўласнымі паліўна-энергетычнымі рэсурсамі. Доля ўласных ПЭР у агульным балансе рэспублікі складае 20,6 працэнта. У 2005-м яна раўнялася 16,8 працэнта. У краіне праводзіцца вялікая праца, скіраваная ў першую чаргу на прыцягненне ў паліўны баланс мясцовых і альтэрнатыўных відаў паліва. У 2015 годзе гэтая доля павінна дасягнуць 31 працэнта, а да 2020 — 33,6 працэнта.

Доля прыроднага газу ў электраэнергетыцы краіны летась склала 96 працэнтаў. Менавіта рост цэн на гэты від паліва абумоўлівае высокія тарыфы, дадаў намеснік міністра. У валавым спажыванні ПЭР газ у рэспубліцы за мінулы год склаў 63,4 працэнта, а ў аб'ёме кацельна-пячнога паліва — 89,3 працэнта.

— Не шмат краін свету мае такую сітуацыю па энергетычных рэсурсах. Усё гэта аказвае істотны ўплыў на ўзровень энергетычнай бяспекі Рэспублікі Беларусь. І далейшае захаванне такога становішча, асабліва ва ўмовах сусветнай інфляцыі і з улікам росту цэн на імпартныя энергарэсурсы, становіцца для нашай краіны небяспечным фактарам, які ўплывае на яе ўстойлівае сацыяльна-эканамічнае развіццё. У цэлым сусветная супольнасць уступіла ў паласу дэфіцыту і значных структурных зрухаў у спажыванні ПЭР.

Праграмныя дакументы, якія сёння рэалізуюцца ў нашай дзяржаве — канцэпцыя энергетычнай бяспекі, Дырэктыва №3 і інш. — скіраваны на павышэнне энергетычнай бяспекі. Асноўныя кірункі — энергазберажэнне, развіццё і мадэрнізацыя энергетычных магутнасцяў рэспублікі за кошт укаранення самых сучасных высокаэфектыўных тэхналогій. Паводле слоў Міхаіла Міхадзюка, у перспектыве плануецца знізіць удзельныя затраты паліва на выпрацоўку адной кілават-гадзіны электраэнергіі на 25-30 грамаў. Ужо сёння ў цэлым па краіне яны ніжэй, чым у Расіі. Наша энергетычная палітыка скіравана на дывэрсіфікацыю паліўна-энергетычнага балансу краіны за кошт максімальнага задзейнічання мясцовых відаў паліва і аднаўляемых крыніц энергіі. Прыняты шэраг праграм: па торфе, каменным і бурым вугалі, біягазе, развіццю гідраэнергетыкі, нетрадыцыйнай энергетыцы і інш. Аднак асноўны важкі элемент дывэрсіфікацыі — развіццё ядзернай энергетыкі. Атамная электрастанцыя дазволіць замясціць 5 млрд кубоў прыроднага газу з 22 млрд, якія спажываюцца рэспублікай.

У Беларусі актыўна вядзецца ўкараненне сучасных энергазберагальных тэхналогій ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі. Ёсць поспехі ў зніжэнні энергаёмістасці нашага валавога ўнутранага прадукту, але, разам з тым, па спажыванні энергіі на адзінку ВУП мы яшчэ не выйшлі на ўзровень заходніх краін.

Як бы мы ні намагаліся, але запасаў карысных выкапняў, мясцовых відаў паліва і аднаўляльных крыніц энергіі ў нас недастаткова для пакрыцця патрэб краіны і павышэння ўзроўню энергетычнай бяспекі, патлумачыў намеснік міністра энергетыкі. Без атамнай электрастанцыі нам не абысціся.

Інга МІНДАЛЁВА.

ПАЛЁТЫ — ПА ЛЕТНІМ РАСКЛАДЗЕ

Паветраныя судны Нацыянальнай авіякампаніі «Белавія» перахадзяць на палёты па летнім раскладзе. Па ім яны будуць лятаць з 27 сакавіка па 29 кастрычніка.

Паводле інфармацыі прэс-службы авіякампаніі, у новай версіі карты палётаў дабавілася некалькі новых напрамкаў. У першы дзень чэрвеня адкрыецца рэгулярная лінія Мінск — Хельсінкі — Мінск. На новым рэйсе, які будзе выконвацца тройчы ў тыдзень, будуць эксплуатавацца самалёты CRJ — 100/200, што дазволіць перавозіць да 50 пасажыраў з абслугоўваннем па бізнэс і эканом-класах. У аэрапорце Мінска новы напрамак будзе састыкоўвацца з маршрутамі авіякампаніі ў Екацярынбург, Ерэван, Маскву і Тбілісі. Прапрацоўваецца пытанне арганізацыі транзітных перавозак праз Хельсінкі ў аэрапорты Скандынавіі, Паўднёва-Усходняй Азіі, Паўночнай Амерыкі.

З 10 чэрвеня карта палётаў авіякампаніі папоўніцца новым напрамкам Калінінград — Брэст. Пасажыры «Белавія» атрымаюць магчымасць адпраўляцца ў Калінінград, не выкарыстоўваючы транзітную візу.

Традыцыйна ў летнім раскладзе з'явяцца Ганавер, Манчэстар, Сочы. А таксама транзітная лінія Германія — Казахстан (Астана, Кустанай, Паўладар, і новы напрамак — Караганда) са стыкоўкай у аэрапорце ў Мінску. Будзе ў раскладзе і кірунак Мінск — Ашхабад — Мінск, які адкрыўся ў снежні.

У летнім сезоне адновяцца палёты ў Сімферопаль, якія авіякампанія не выконвала некалькі апошніх гадоў. Першы рэйс адбудзецца 17 чэрвеня, далей — кожныя аўторак і пятніцу да 20 верасня.

Будзе павялічана частата палётаў прамых і транзітных рэйсаў па ўжо існуючых напрамках: Баку, Батумі, Варшава, Калінінград, Ларнака, Парыж, Прага, Санк-Пецярбург, Стакгольм, Тэгеран, Тэль-Авіў, Франкфурт.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Факт

Адна гадзіна дзеля Зямлі

Сусветны фонд дзікай прыроды праводзіць у апошнюю суботу сакавіка Гадзіну Зямлі. З 20.30 да 21.30 па мясцовым часе прапануецца выключыць святло ў сваіх дамах, кватэрах і гд. Акрамя таго, гучыць заклік наогул эканоміць электраэнергію, берагчы ваду, радзей выкарыстоўваць аўтамабілі, здаваць у перапрацоўку макулатуру і іншыя адходы.

Паводле справаздачы Фонду ААН у галіне народанасельніцтва, за перыяд з 1880 года дзесяць самых цёплых гадоў прыпадаюць на апошнія 13 з іх. Кліматолагі ва ўсім свеце звязваюць нядаўняе пацяпленне з парніковымі газамі, якія выкідваюцца ў атмасферу ў выніку дзейнасці людзей, чый дабрабыт узрастае. З-за павелічэння аб'ёмаў спальвання вугалю, нафты і газу, у атмасферу трапляе ўсё большая колькасць двувокісу вуглероду, што ўзмацняе і паскарае «парніковы эфект».

Святлана БАРЫСЕНКА.

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «МИНСКСОРТСЕМОВОЩ»

Адрес: г. Минск, ул. Минина, 21, корп. 1.

Основные виды деятельности: оптовая и розничная торговля

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 января 2011 года *млн руб.*

Наименование показателя	Код строки	На начало года	На конец года
АКТИВ			
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	4565	5926
Нематериальные активы	120	3	1
Итого по разделу I	**190**	**4568**	**5927**
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	8837	10 361
в т. ч. сырье, материалы и др. активы	211	649	647
расходы на реализацию	214	134	195
готовая продукция и товары для реализации	215	6608	8102
товары отгруженные	216	1238	1303
расходы будущих периодов	218	208	94
Налоги по приобретенным ценностям	220	217	328
Дебиторская задолженность	240	2029	2842
Денежные средства	260	339	723
Финансовые вложения	270	12	12
ИТОГО по разделу II	**290**	**11 434**	**14 266**
БАЛАНС		**16 002**	**20 193**
ПАССИВ			
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	214	214
Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей)	411	-	1006
Резервный фонд	420	260	260
Добавочный фонд	430	5931	7181
Нераспределенная прибыль	450	5930	9443
Доходы буд. периодов	470	1778	2283
ИТОГО по разделу III	**490**	**14 113**	**18 375**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Кредиторская задолженность	620	1886	1815
Задолженность перед учредителями	630	3	3
ИТОГО по разделу V	**690**	**1889**	**1818**
БАЛАНС		**16 002**	**20 193**

Дивиденды, приходящиеся на одну акцию за 2010 год — 1903,7 руб.
Количество акционеров всего — 1037, в т. ч. юридических лиц — 1.
Среднесписочная численность работающих — 175 чел.
Данные бухгалтерской отчетности подтверждены аудиторской проверкой.
Руководитель: Черняк Анатолий Иосифович
Гл. бухгалтер: Островская Людмила Николаевна

УНП 600052664

Утерянные полисы страховой компании ЗАСО «Промтрансинвест» по добровольному страхованию от болезней и несчастных случаев на время поездки за границу формы 2РН серии БА № 0035935--0035940, № 0035933, № 0043139; серии ПТ № 0527506--0527507, № 0527788, № 0530230; по гражданской ответственности владельцев транспортных средств серии ВС № 2885995, № 2439727; квитанцию формы 1-СУ серии КС № 0703550 **считать недействительными**.

УНП 100357923

ОАО «ДРОЖЖЕВОЙ КОМБИНАТ»

Учетный номер плательщика: **УНП 100104781**
Вид деятельности: **производство дрожжей**
Орган управления: **КОНЦЕРН «БЕЛГОСПИЩЕПРОМ»**
Единица измерения: **млн руб.**
Адрес: **220030, г. Минск, ул. Октябрьская, 14**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2010 г.

АКТИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства			
первоначальная стоимость (01)	101	25321	28664
амортизация (02)	102	7904	9640
остаточная стоимость	110	17417	19024
Нематериальные активы:			
первоначальная стоимость (04)	111	7	5
амортизация (05)	112	2	2
остаточная стоимость	120	5	3
Доходные вложения в материальные ценности:			
первоначальная стоимость (03)	121		
амортизация (02)	122		
остаточная стоимость	130		
Вложения во внеоборотные активы (07,08)	140	879	1128
в том числе: незавершенное строительство (08)	141	465	540
Прочие внеоборотные активы	150		
ИТОГО по разделу I	190	18301	20155
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	14525	12277
в том числе: сырье, материалы и другие аналогичные активы (10,15,16)	211	4925	2763
животные на выращивании и откорме (11)	212		
затраты в незавершенном производстве и полуфабрикаты (20,21,23,29)	213		
расходы на реализацию (44)	214	220	51
готовая продукция и товары для реализации (40,41,43,44)	215	729	2234
товары отгруженные (45)	216	7729	6451
выполненные этапы по незавершенным работам (46)	217		
расходы будущих периодов (97)	218	922	778
прочие запасы и затраты	219		
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам (18,76)	220	3281	3355
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются более чем через 12 месяцев после отчетной даты)	230		
в том числе: покупателей и заказчиков (62)	231		
прочая дебиторская задолженность (60,76)	232		
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	455	1000
в том числе: покупателей и заказчиков (62)	241		
поставщиков и подрядчиков (60)	242	177	601
по налогам и сборам (68,69)	243	55	179
по расчетам с персоналом (70,71,73)	244	9	37
разных дебиторов (76)	245	214	183
прочая дебиторская задолженность	249		
Расчеты с учредителями (75)	250	1	1
в том числе: по вкладам в уставный фонд (75)	251	1	1
прочие (75)	252		
Денежные средства (50,51,52,55,57)	260	189	153
в том числе: денежные средства на депозитных счетах (55)	261		
Финансовые вложения (58)	270	58	59
Прочие оборотные активы (79,94)	280	276	943
ИТОГО по разделу II	290	18785	17788
БАЛАНС (190+290)	**300**	**37086**	**37943**
ПАССИВ	**Код строки**	**На начало года**	**На конец отчетного периода**
1	2	3	4
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд (80)	410	3967	4367
Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей) (81)	411		
Резервный фонд (82)	420	37	37
в том числе: резервные фонды, образованные в соответствии с законодательством	421	37	37
резервные фонды, образованные в соответствии с учредительными документами	422		
Добавочный фонд (83)	430	6399	8562
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода (99)	440	X	X
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток) (84)	450	-13427	-14990
Целевое финансирование (86)	460	393	668
Доходы будущих периодов (98)	470		
ИТОГО по разделу III	490	-2631	-1356
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы (67)	510	13855	15853
Прочие долгосрочные обязательства	520	264	168
ИТОГО по разделу IV	590	14119	16021
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы (66)	610	5114	4488
Кредиторская задолженность	620	20482	18788
в том числе: перед поставщиками и подрядчикам (60)	621	19554	17361
перед покупателями и заказчиками (62)	622	54	220
по расчетам с персоналом по оплате труда (70)	623	312	386
по прочим расчетам с персоналом (71,73)	624	5	5
по налогам и сборам (68)	625	439	634
по социальному страхованию и обеспечению (69)	626	44	88
по лизинговым платежам (76)	627	41	
перед прочими кредиторами	628	33	94
Задолженность перед участниками (учредителями) (75)	630	2	2
в том числе: по выплате доходов, дивидендов	631	2	2
прочая задолженность	632		
Резервы предстоящих расходов (96)	640		
Прочие краткосрочные обязательства (79)	650		
ИТОГО по разделу V	690	25598	23278
БАЛАНС (490+590+690)	**700**	**37086**	**37943**
Из строки 620:			
долгосрочная кредиторская задолженность	701		
краткосрочная кредиторская задолженность	702	20441	18788

АКТИВЫ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА, УЧИТЫВАЕМЫЕ ЗА БАЛАНСОМ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
Арендованные (в том числе полученные в пользование, лизинг) основные средства	001	615	613
Товарно-материальные ценности, принятые на ответственное хранение	002		
Материалы, принятые в переработку	003		
Товары, принятые на комиссию	004		
Оборудование, принятое для монтажа	005		15
Бланки строгой отчетности	006		4
Списанная в убыток задолженность неплатежеспособных дебиторов	007		
Обеспечения обязательств и платежей полученные	008		
Обеспечения обязательств и платежей выданные	009		
Амортизационный фонд воспроизводства основных средств	010	3085	3484
Основные средства, сданные в аренду (лизинг)	011		30
Нематериальные активы, полученные в пользование	012		
Амортизационный фонд воспроизводства нематериальных активов	013		
Потеря стоимости основных средств	014		
Товары, отгруженные в отпускных ценах	015	7729	7538
Имущество, находящееся в совместном владении	016		
Именные приватизационные чеки «Имущество»	017		
Материалы, оборудование, принятые (переданные) в рамках гарантийных обязательств	018		

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 01 января 2010 г. по 31 декабря 2010 г.

НАИМЕНОВАНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ	Код строки	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
1	2	3	4
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	27970	24081
Налоги и сборы, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ, услуг	011	2551	2522
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за вычетом налогов и сборов, включаемых в выручку) (010-011)	020	25419	21559
СПРАВОЧНО (из строки 010): Сумма государственной поддержки (субсидий) на покрытие разницы в ценах и тарифах	021		
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	030	19550	19963
Валовая прибыль (020-021-030)	040	5869	1596
Управленческие расходы	050		
Расходы на реализацию	060	571	326
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от реализации товаров, продукции, работ, услуг (020-030-050-060)	070	5298	1270
II. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Операционные доходы	080	1651	824
Налоги и сборы, включаемые в операционные доходы	081	55	99
Операционные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых в операционные доходы) (080-081)	090	1596	725
в том числе: проценты к получению	091	1	
доходы от участия в создании (учредительстве) других организаций	092		
доходы от операций с активами	093	125	
прочие операционные доходы	099	1470	725
Операционные расходы	100	3629	962
в том числе: проценты к уплате	101	2067	
расходы от операций с активами	102	91	
прочие операционные расходы	109	1471	962
Прибыль (убыток) от операционных доходов и расходов (090-100)	120	-2033	-237
III.ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Внереализационные доходы	130	954	248
Налоги и сборы, включаемые во внереализационные доходы	131	4	8
Внереализационные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых во внереализационные доходы) (130-131)	140	950	240
Внереализационные расходы	150	4618	2578
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от внереализационных доходов и расходов (140-150)	160	-3668	-2338
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (+/-070+/-120+/-160)	200	-403	-1305
Расходы, не учитываемые при налогообложении	210	5219	2464
Доходы, не учитываемые при налогообложении	220	706	
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) до налогообложения (+/-200+210-220)	240	4110	1159
Налог на прибыль	250	874	283
Прочие налоги, сборы из прибыли	260	243	404
Прочие расходы и платежи из прибыли	270	43	361
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (200-250-260-270)	300	-1563	-2353
СПРАВОЧНО (из строки 300): Сумма предоставленной льготы по налогу на прибыль	310		
Прибыль (убыток) на акцию	320		
Количество прибыльных организаций по конечному финансовому результату	330		0
Сумма полученной прибыли по конечному финансовому результату	330А		0
Количество убыточных организаций по конечному финансовому результату	340	1	1
Сумма полученного убытка по конечному финансовому результату	340А	1563	2353

РАСШИФРОВКА ОТДЕЛЬНЫХ ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫХ ДОХОДОВ И РАСХОДОВ

Показатель		За отчетный период		За аналогичный период предыдущего года	
Наименование	Код	Доход	Расход	Доход	Расход
1	2	3	4	5	6
Штрафы, пени и неустойки, признанные или по которым получены решения суда (арбитражного суда) об их взыскании	350	27	280		6
Прибыль (убыток) прошлых лет	360				
Возмещение убытков, причиненных неисполнением или ненадлежащим исполнением обязательств	370				
Курсовые разницы по операциям в иностранной валюте	380	710	1165		65
Списание дебиторских и кредиторских задолженностей, по которым истек срок исковой давности	390	187	1068	215	9
Прочие доходы и расходы	400	26	2105	25	2498
ИТОГО	**500**	**950**	**4618**	**240**	**2578**

Руководитель **И.П. Забаштанский**
Главный бухгалтер **О.В. Ладнева**

г. ВИТЕБСК **29.04.2011**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ С ОДНОВРЕМЕННОЙ ПРОДАЖЕЙ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

НАЧАЛЬНАЯ ЦЕНА ПРОДАЖИ ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОСТИ СНИЖЕНА НА 20 %

№ лота	Наименование предмета аукциона	Характеристика предмета аукциона	Начальная цена продажи предмета аукциона, рублей	Сумма задатка, рублей
1	Неиспользуемое здание склада грузового прирельсового с рампой, расположенного по адресу: Шумилинский район, г.п. Шумилино (ст. Шумилино, 569 км-570 км), ул. Вокзальная, 15/3, и право заключения договора аренды земельного участка	Характеристика объектов недвижимости: - капитальное строение с инвентарным номером 203/С-16381 – одноэтажное кирпичное здание, фундамент бетонный, крыша шиферная, общая площадь 262,3 кв.м. Назначение – здание склада грузового прирельсового с рампой. Земельный участок: с кадастровым номером 225855100002000001 площадью 0,0765 га для обслуживания недвижимого имущества с возможным использованием его под объект, предназначенный для оказания услуг, производства товаров, выполнения работ или под объект торговли, сроком аренды 50 лет.	55039061	5503900
2	Здание растворобетонного узла с деревянной галереей, расположенное по адресу: Витебская область, г. Новополоцк, промышленная зона, и право заключения договора аренды земельного участка	Характеристика объекта недвижимости: капитальное строение с инвентарным номером 252/С-10275 (здание специализированное обрабатывающей промышленности), трехэтажное кирпичное, частично деревянное, общая площадь 360,9 кв.м, объем 2016 куб.м, фундамент бетонный, перекрытие – железобетонные плиты, крыша рулонная. Земельный участок: с кадастровым номером 241800000009002107, площадь 0,0438 га, для содержания и обслуживания растворобетонного узла, сроком аренды 20 лет. Использование – под объект административного, производственного, коммунально-хозяйственного назначения.	208515696	20851560

ОРГАНИЗАТОР – фонд «Витебскоблимущество», г. Витебск, ул. «Правды», 38, контактный телефон в Витебске: (0212) 476096, сайт www.gki.gov.by, www.fondgosim.vitebsk.by, e-mail: votfondgi@tut.by.

ПРОДАВЕЦ ОБЪЕКТА НЕДВИЖИМОСТИ: по ЛОТУ № 1 – Транспортное республиканское унитарное предприятие «Витебское отделение Белорусской железной дороги», тел. (0212) 37 88 87; по ЛОТУ № 2 – Витебское республиканское унитарное предприятие электроэнергетики «Витебскэнерго», телефон в Витебске (0212) 47 52 99.

Условия предоставления земельных участков:

Лот № 1: заключение победителем аукциона с Шумилинским райисполкомом договора аренды земельного участка, осуществление государственной регистрации права на земельный участок, получение свидетельства о государственной регистрации права на земельный участок в течение двух месяцев после получения решения райисполкома о предоставлении ему земельного участка; получение победителем аукциона в установленном порядке разрешения на проведение проектно-изыскательских работ и разработки строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий один год; осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.

Лот № 2: заключение победителем аукциона с Новополоцким горисполкомом договора аренды и в двухмесячный срок после его заключения осуществление государственной регистрации прекращения права Витебского республиканского унитарного предприятия электроэнергетики «Витебскэнерго» на земельный участок и возникновение права на земельный участок; получение победителем аукциона, в случае изменения назначения недвижимого имущества (растворобетонный узел), в установленном порядке разрешения Новополоцкого горисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработки строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий двух лет.

Аукцион состоится 29.04.2011 в 15 часов в здании фонда «Витебскоблимущество» по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38.

Для участия в аукционе приглашаются граждане, юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы, а также консолидированные участники – два и более суб

Кропка на планеце

ВЫГАНАШЧАНСКІЯ «ДАКІ»: ЖЫЦЦЁ ПАД «ПРЫЦЭЛАМ»

Даўгачасовыя агнявыя кропкі («дакі», па-руску «доты») у вёсцы Выганашчы аказаліся надзвычай даўгавечнымі. Хутка споўніцца сто гадоў, як яны з'явіліся ў гэтай багністай мясціне, а ім хоць бы што. Як толькі з імі не змагаліся, для чаго толькі не прыстасоўвалі, нават падкопвалі і ўзрывалі. А яны як новенькія.

26° 16" усх. даўж.
52° 40" паўн. шыр.

«Нічога ім не робіцца, — кажуць пра гэтыя жалезабетонныя ўмацаванні мясцовыя жыхары і дадаюць: цяпер так будаваць не ўмеюць. І маюць рацыю.

Ніхто дакладна не ведае, колькі дакаў у Выганашчах — восем, дзесяць ці дванаццаць. За стагоддзе яны сталі не толькі неад'емнаю часткаю вясковага ландшафту, але і часткаю самога жыцця. Куды хто ідзе ці едзе, за ім сочаць чорныя праёмы амбразур.

«Жывём нібы пад якім прыцэлам», — кажуць жанчыны, вяртаючыся ў нядзелю з царквы. Калі браць за розніцу паміж пакаленнямі дваццаць пяць гадоў, дык не цяжка падлічыць, што чатыры выганашчанскія генерацыі прайшлі праз тутэйшыя агнявыя кропкі, сталелі сярод, у і на даках.

— У іх мы гулялі ў вайну і рэзалі ў дурня, хаваліся ад бацькоў, стралялі з рагатак, курылі, палілі вогнішчы, — расказваюць мужчыны, якім цяпер пад шэсцьдзясят.

Цяпер у насельніцтва цікавасці да гэтых шэрых і зусім не прыветлівых на выгляд канструкцый мала. Бо збяднела вёска на моладзь і дзяцей. Да таго ж у сярэдзіне дакаў шмат смецця, вільготна, непрыемны пах, цёмна.

На думку карэнных жыхароў, усе дакі былі ўзведзены нямецкай арміяй падчас Першай сусветнай вайны ў 1915 годзе. Іх ставілі праз кожныя 400-500 метраў уздоўж Агінскага канала ад Выганашчанскага возера да ракі Ясельды. Выганашчы стаялі першымі на гэтым стратэгічным шляху. І выглядалі, напэўна, значна сур'ёзней, чым цяпер. Невыпадкова на кожным скрыжаванні былі гэтыя магутныя ўмацаванні.

Але вайны тут не было і па прызначэнні дакі ніколі не выкарыстоўваліся. Затое прыйшліся дарэчы ў цывільным жыцці. У адным з іх быў калгасны склад ГЗМ, у другім хаваліся ад дажджу рыбакі, у трэцім гаспадарскі склеп і паветка. Яшчэ адзін служыў складам вясковай крамы, як у склепе, у ім захоўваліся селядцы, газа, цукеркі. 53-гадовы жыхар распавёў, як у дзяцінстве з сябрам зрабілі падкоп пад дзвярыма дака і паціху цягалі цукеркі. Пакуль іх не высачылі і не пакаралі цяганнем за вушы і папругаю па азадках.

Па адным з колішніх дакаў цяпер праходзіць дарога на возера. Калі не падкажуць, нізавошта не здагадаешся, што пад тваімі нагамі бетонны маналіт. Як і пра той, над якім узвышаецца курган Славы. Вяскоўцы не робяць таямніцы з таго, што помнік загінулым землякам на апошняй вайне быў усталяваны менавіта над нямецкім дакам, засыпаным пяском, і прастаяў там даволі доўга, пакуль народнае абурэнне не дайшло да кіраўніцтва. Шыльду з імёнамі пазней перанеслі на абеліск да сельсавета, а курган з голым помнікам пад зорачкай так і застаўся на вышыні. Як апафеоз праклясці ўсім войнам.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.
Івацэвіцкі раён.

Алесь КУШНЕР, дырэктар турыстычнага агенцтва:

«У БЕЛАРУСІ ЛЮДЗІ ДОБРЫЯ, АДНАК СЭРВІС — ДРЭНЬ»

Егіпет і Туніс пакуль застаюцца небяспечнымі для наведвання турыстаў, у Турцыі таксама нестабільна. І турыстычным аператарам даводзіцца круціцца і вынаходзіць новыя, часам зусім нечаканыя шляхі. Ці будуць валіць валам турысты ў Беларусь і што гэтаму можа перашкодзіць, «Звязда» высвятляла ў Алеся Кушнера, дырэктара турыстычнага агенцтва «Гісторыя-Тур».

— Да 2015-га года Міністэрства спорту і турызму планує росту прыбытку ад турыстычных паслуг у тры з паловай разы. Многія кажуць, што гэта немагчыма. На ваш погляд, ці ёсць у нас шанц, тым больш у сувязі з праблемамі на папулярных маршрутах — такіх, як Егіпет, напрыклад?

— Можна запраграмаваць і ў 10 разоў павялічыць прыток турыстаў. Прагназаваць можна ўсё што заўгодна, але ёсць рэалii тых, хто піша, і тых, хто выконвае. Я магу сказаць, што прыток турыстаў, а адпаведна і прыбыткі, можна павялічыць пры трох умовах. Калі на тэрыторыі Беларусі будзе створаны нармальны еўрапейскі сэрвіс, які ўключае пражыванне, харчаванне і набор усіх астатніх турыстычных паслуг. Гэта раз. Аднаўленне архітэктурных помнікаў, за наведванне якіх замежнікі будуць плаціць грошы. Гэта два. І трэцяе пытанне — візы. Калі гэтыя тры пытанні на дзяржаўным узроўні будуць вырашаны, то магчыма павялічыць і ў тры, і ў пяць, і ў сем разоў і колькасць турыстаў, і пакінутых імі ў Беларусі грошай. Ва ўсіх астатніх выпадках гэта застанецца толькі марай. Таму што, па вялікім рахунку, калі параўноўваць нас з іншымі еўрапейскімі краінамі, то мы значна саступаем па ўсіх паказчыках — я кажу зараз пра ўязны турызм. Бо гэта вельмі моцная крыніца прытоку замежнай валюты ў Беларусь.

І гэтая крыніца ў нас вельмі кволая, бо мы маем недастатковую колькасць турыстычных аб'ектаў. Вельмі многае у нас стаіць у руінах.

Беларусь адзіная краіна ў Еўропе, якая ў часы Вялікага Княства Літоўскага і Рэчы Паспалітай мела на сваёй тэрыторыі найбольшую колькасць замкаў і палацаў, чаго не было ні ў адной краіне Еўропы. Я нават не кажу пра палацы і сядзібы дробнай шляхты. Гэта пра нешта сведчыць, на мой погляд. І калі проста спраграмаваць, што мы гэта ўсё аднаўляем і запускаем, маючы на ўвазе экспазіцыі, месцы для пражывання і харчавання, набор іншых паслуг, які ўключае магчымасць арганізацыі адпачынку для ўсёй сям'і, то прыток турыстаў будзе.

Мірскі замак рэстаўравалі 23 гады... Калі ўсё будзе рабіцца такімі ж тэмпамі, мара пра павелічэнне турыстычных плыняў застанецца толькі марай.

— Наколькі дорага адпачываць у Беларусі ў параўнанні з іншымі краінамі?

— У Беларусі сапраўды дорага. Калі ацэньваць па кошце атэляў, то мы абагналі па гэтым паказчыку бліжэйшых сваіх суседзяў. Грошы, якія просяць за набор паслуг, што аказваюцца ў нашых атэлях, неадпаведныя ў параўнанні з Еўропай.

— Вось якраз давайце параўнаем: колькі нумар каштуе ў Беларусі і колькі ў Еўропе?

— Я зараз буду казаць не пра зоркавыя атэлі, а пра атэлі эканомкласа, якія можна назваць турыстычнымі. Беларускі нумар каштуе ў раёне 30 долараў. А са сняданкам усе 35 долараў атрымаецца.

Напрыклад, у Вільні, Беластоку ці Варшаве такія ж самыя атэлі магчыма знайсці і за 20 долараў, а то і танней.

Але пры гэтым іх тур-клас адрозніваецца ад нашага. Нават па напаўненні нумара. Пры засяленні ў атэлі эканом-класа ў Беларусі ты, у асноўным, бачыш мэблю і сантэхніку 1970-80 гг. Напрыклад, расійскі турыст адносна спакойна ставіцца да такога напаўнення нумара, а вось для еўрапейскага гэта жудасна.

Увогуле, для Мінска як для сталіцы вельмі нестае атэляў эканом-класа, ды і зоркавых таксама.

— З чым гэта звязана, на ваш погляд?

— Проста недаразвітасць інфраструктуры. На дзяржаўным узроўні павінны зразумець, што турыста магчыма прывабіць адкрытасцю, даступнасцю, сэрвісам і паўнавартасным турыстычным прадуктам.

— Значыць гэта стварае вам, як турыстычнаму агенцтву, сур'ёзныя перашкоды для працы?

— Па вялікім рахунку, так. Таму што добра паказваць тое, што зараз адноўлена, такія аб'екты, безумоўна, ёсць, але іх катастрафічна недастаткова!

Потым пытанне наконт цаны віз. Яна занадта высокая, і ўсе ў нас пра гэта ведаюць. Замежнікі, якія прыязджаюць, вельмі здзіўлены і абураны гэтым. Чаму такія цэны для тых, хто робіць візу ў аэрапорце?

Наступная праблема — «добразычлівасць» супрацоўнікаў атэляў, аэрапортаў і іншых аб'ектаў, якія з'яўляюцца першымі, хто кантактуе з турыстамі. На жаль, трэба канстатаваць вельмі нізкі ўзровень іх прафесіяналізму і агульнай культуры, у параўнанні з той жа Еўропай.

— З вашых слоў атрымліваецца, што нават калі ў краіны будзе ідэальны імідж, то ўсё разаб'ецца на мяжы?

— Скажам так, імідж — гэта агульны малюнак. Ён складаецца з дробных рэчаў. Набор гэтага дробнага стварае нешта адзінае. І калі большасць гэтага дробнага абы-якое, то вядома, што агульны малюнак прыгожым быць не можа. Турыст вернецца дадому і скажа: «У Беларусі людзі добрыя, аднак сэрвіс — дрэнь».

— Калі б вам прапанавалі стварыць імідж Беларусі, які б вы стварылі?

— Першая праблема, на мой погляд, якая замінае стварэнню добрага іміджу за мяжой, — пытанне прэзентацыі краіны. Калі ўзяць любую еўрапейскую краіну, то кожная будзе нечым адметная, будзе асацыявацца з чымсьці. Немцы — дакладнасць, аўтамабілі, якасць; швейцарцы — сыры, гадзіннікі, шакалад і г.д.

На мой погляд, вельмі памылкова мы акцэнтуем шмат увагі на перыядзе Другой сусветнай вайны і каштоўнасцях камуністычнага часу.

У мяне два дзяды ваявалі, прайшлі ўсю вайну ад першага да апошняга дня. Бабуля была ў канцэнтрацыйным лагеры. Я ўдзячны і схіляю галаву перад тымі, хто сапраўды ваяваў, што перажыў тыя жудасныя часы, гэта была вялікая бяда і трагедыя для ўсяго беларускага народа. Але гэта бяда, а на бядзе нацыю не будуюць. Усё, што было негатыўнае і жудаснае, — гэта памяць. Трэба, каб маладое пакаленне абавязкова памятала пра гэта, каб не дапусціць нечага падобнага ў будучыні. Але нацыю будуюць на нечым узвышаным, на нечым вельмі каштоўным і вельмі шляхецкім. На нечым, што складае, скажам так, касцяк дзяржавы і нацыі. Прычым якраз ідэалагічныя дзяржаўныя інстытуты павінны дбаць пра тое, каб маладое пакаленне выхоўвалася не на бядотных расповедах пра пакуты беларусаў у розныя часы. Бо ўсё ж гэта не фундамент, на якім будуецца светапогляд нацыі і ўспрыманне нас за мяжой. Гэта памылкова.

— Што тады, на ваш погляд, можа складаць гэты касцяк нацыі?

— Патрэбна капаць глыбей. У нас ёсць з чаго пачаць. У нас шмат славутых людзей і падзей. Але чамусьці, я нават не ведаю, з якой прычыны гэты пласт не падымаецца. Бо ўсё тое каштоўнае гістарычнае, што не было намі скарыстана, вельмі паспяхова расцягалі нашы суседзі і ўжо даўно зрабілі сваім...

І ў нас дзяржава павінна зразумець, што за аснову трэба браць тое, што заўжды нам належала. Гэта абсалютна абгрунтавана можа быць ВКЛ, у нас ёсць для гэтага ўсе падставы. Маючы шыкоўную гістарычную мінуўшчыну, мы не выкарыстоўваем яе на сваю карысць. Замест гэтага ствараецца нейкі вобраз спакутаванага, змардаванага, бязвольнага народа, які паўстаў у 1919 г. Нам варта дбаць пра аднаўленне сапраўднай беларускай гісторыі, захоўваць яе і перадаваць наступным пакаленням. Бо грамадзянін, які ведае аб тым, што калісьці яго Радзіма была адной з самых магутных і развітых у Еўропе, будзе значна больш актыўны і адказны і ў прафесійным, і ў асабістым плане, і яго будуць усе паважаць!

Настасся ЗАНЬКО.

ДАВЕДКА «ЗВЯЗДЫ»

Алесь Кушнер нарадзіўся ў 1982 годзе. Скончыў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт фізічнай культуры з адзнакай. Футбаліст, гуляў за юнацкую зборную Беларусі. Паспрабаваў сябе ў розных сферах, аднак знайшоў у турызме. З 2009 года з'яўляецца дырэктарам турыстычнага агенцтва «Гісторыя-Тур», якое спецыялізуецца на гістарычным і этнаграфічным турызме. Лічыць кнігу Уладзіміра Караткевіча «Каласы пад сярпом тваім» сваёй настольнай, размаўляе выключна па-беларуску, не жанаты.

ТОП БАЕК ПРА БЕЛАРУСЬ

Пра Беларусь у інтэрнэце ходзяць часам неверагодныя і камічныя расповеды. Прапануем некалькі з іх.

У БЕЛАРУСІ НЯМА ЭЛЕКТРЫЧНАСЦІ І ПРЫБІРАЛЬНЯЎ

Віцябчанка Вера Каралёва ў сацыяльнай сетцы расказала, як была перакладчыцай пры нямецкіх паляўнічых, што збіраліся ў Беларусь — «у дзікунскую краіну без электрычнасці і «ватэрклазетаў», з напоўненымі бандытамі лясамі». І па яе словах, так думала ўся суполка сяброў-паляўнічых. Пры гэтым яны спакойна вандравалі па Афрыцы, але баяліся ехаць у нашу краіну.

БЕЛАРУСЫ ЕЗДЗЯЦЬ ТОЛЬКІ НА ТРАКТАРАХ

Шмат хто з наведвальнікаў сеціва пытаецца ў беларусаў, ці насамрэч яны ўсе ездзяць на трактарах. Прычым пытаюцца пра гэта, у асноўным, людзі з-за акіяна.

БЕЛАРУСКІЯ ДЗЯЎЧАТЫ ЛЁГКАДАСТУПНЫЯ

Такое меркаванне складваецца пераважна ў выхадцаў з усходніх краін. На многіх форумах, па словах турэцкіх і іранскіх студэнтаў, можна прачытаць, што нашых дзяўчат толькі пальцам памані — і яны да ўсяго гатовыя.

БЕЛАРУСЫ НЕ ЛЮБЯЦЬ УСМІХАЦЦА

Гэтым назіраннем пасля наведвання нашай краіны дзеляцца жыхары сонечных Італіі, Іспаніі і Ірана. Ёсць меркаванне, што гэта звязана з кліматычнымі ўмовамі. Маўляў, у нас мала сонечных дзён, таму мы такія хмурыя.

Ці трэба ехаць у Егіпет?

З-за беспарадкаў у гэтай краіне адпачынак патаннеў, але нам падарожнічаць туды пакуль нельга

Егіпет — адна з самых папулярных краін для адпачынку ў міжсезонне ў тым ліку і ў беларусаў — страціла з-за сёлетніх беспарадкаў тысячы турыстаў. Міністэрства замежных спраў Беларусі пакуль не рэкамендуе нашым грамадзянам набываць пуцёўкі на адпачынак на егіпецкіх курортах. З лютага адмененыя вылеты ў Егіпет з Мінска і Масквы. І пакуль не адноўлены, нягледзячы на тое, што многія еўрапейскія краіны, такія як Вялікабрытанія, Германія, Нідэрланды, Францыя, Чэхія, Украіна з нядаўняга часу знялі абмежаванне для сваіх грамадзян для адпачынку на знакамітых пляжах Хургады і Шарм Эль Шэйха.

Нагадаем, што беспарадкі ў Каіры пачаліся 25 студзеня. Першыя два тыдні яны не закраналі курорты. 31 студзеня ў Егіпце, паводле інфармацыі дэпартамента па турызме Міністэрства спорту і турызму Рэспублікі Беларусь, знаходзілася 2137 беларускіх турыстаў. Ужо 30 студзеня з'явіліся рэкамендацыі МЗС і

«Цякла тут з лесу невялічка
Травой заросшая крынічка».
Якуб КОЛАС.

Крынічка

Рубрыку вядзе Валянціна ШПІЛЕЎСКАЯ, тэл. 285 88 81 № 11 (390)

Веснавыя клопаты

Сакавік — самы небяспечны перыяд для пладовых дрэў. Той бок ствала, які звернуты на поўдзень, у сонечны дзень значна награваецца, а ўначы ахалоджваецца, прычым ваганні могуць даходзіць да 20 градусаў. Такія перапады паўтараюцца шмат разоў, і дрэвы атрымліваюць трэшчыны апёкі. Асабліва пакутуюць яблыні, грушы, вішні, слівы і чарэшні. Каб абараніць дрэвы, і робіцца пабелка. Гэта важная аперацыя, і таму лепш яе зрабіць 2 разы на год — вясной і ўвосень (пра пабелку мы не адзін раз пісалі). Яшчэ адзін спосаб абароны ад апёкаў — абмотка ствалоў і асноў шкілетных галін белай стужкай. Для гэтай мэты можна выкарыстаць белыя сінтэтычныя мяхі з-пад цукру. Разрэзаць на палосы, а потым абматаць вакол шпагатам. Але перад тым, як абматаць дрэвы ці пабяліць, не забудзьцеся зачысціць іх ад лушчэння кары.

Падкормка

У пачатку вясны, калі яшчэ сям-там ляжыць снег, аслабленыя зімою кай пладовыя і ягадныя расліны неабходна падкарміць азотнымі ўгнаеннямі. Для гэтага ў прыствольных кругі, а таксама ў глебу паміж раслінамі суніц садовых звычайна ўносяць карбамід. Гэты сродак раскідваюць па паверхні глебы з разліку 20 г (запалкавы карабок) на 1 кв. м.

Апрацоўка глебы

Ранняй вясной, калі сад сустракае нас сырасцю, сухой травой, голымі дрэвамі і кустамі, не спяшайцеся бракца за рыдлёўку. Вядома, страціш вясной гадзіну — летам за ўвесь дзень не навярстаеш, але можна і напсаваць. Глеба надта сырая, і, ідучы па ёй, вы ўшчыльняеце верхні слой, пазбаўляючы каранёвую сістэму раслін нармальнага паветранага рэжыму. Калі ў глебе няма паветра, то і вільгаць захоўвацца не будзе. Калі ўжо неабходна прайсці па садзе, пакладзіце старыя дошкі і перамяшчайцеся па іх. Праз некаторы час слой глебы растане, расталай вады робіцца менш і глеба пачне паспяваць. Але і тут трэба дзейнічаць асцярожна: працуйце граблямі, лёгкай матыкай, але не рыдлёўкай. А перакопваць трэба толькі тады, калі глеба канчаткова паспее, інакш потым давядзецца разбіваць камякі зямлі.

Глеба вясной можа паспець хутка. Усё залежыць ад надвор'я. Калі камок зямлі, сціснуты ў кулаку, распадаецца на часткі, тады глебу можна капаць. Але спачатку раскідайце любыя арганічныя ўгнаенні (кампост, торф, гной, які перагніў) або выкарыстайце азотныя мінеральныя ўгнаенні (карбамід, нітрафоску ці амафоску).

(Працяг тэмы ў наступным выпуску.)

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Тэрміны захоўвання насення

Самы час паклапаціцца пра насенне, якое трэба будзе высяваць вельмі хутка. Але ў вас засталося штосьці з запасаў мінулых гадоў. Нагадаем тэрмін захоўвання насення некаторых культур:

Капуста качанная і квацістая — 4—5 гадоў;
цыбуля — 3 гады;
агуркі, гарбузы, кабачкі — 6—8 гадоў;
пятрушка каранёвая — 2—3 гады;
памідоры, фізаліс — 4—5 гадоў;
радыска, рэдзька, рэпа — 4—5 гадоў;
салат, перац — 3—4 гады;
буракі сталовыя — 4—5 гадоў;
сельдэрэй, кроп —1—2 гады;
фасоля, гарох — 5—6 гадоў;
шпінат — 3—4 гады.

Для павышэння якасці насенне калібруюць. Для гэтага трэба апусціць яго на 3—5 хвілін у салёную ваду (1 ч. лыжка солі на 0,5 шклянкі вады). Насенне, якое апусцілася на дно, прамыць і прасушыць, а тое, што ўсплыло, выкінуць.

Захоўваць насенне агародніннных культур трэба ў папяровых пакецiках альбо ў мяшочках з тканіны ў цёмным сухім і прахалодным месцы (16—18 градусаў). Нельга трымаць насенне ў поліэтыленавых пакетах, без доступу паветра. З павелічэннем тэрміну захоўвання ўсходжасць можа зменшыцца, але ўраджайнасць павышаецца, асабліва ў агуркоў і памідораў (лепш за ўсё 2—3-гадовага захоўвання).

Пуансеція — калядная зорка

«У мяне ёсць пакаёвая кветка, у якой зімой чырванеюць лісты. У народзе яе называюць калядная зоркай. Напішыце, калі ласка, як яе даглядаць. Як яна размнажаецца?»

А. Трухан, *г. Старобін.*

«Малачай цудоўнейшы» родам з Мексікі. У прыродных умовах гэта куст да 3 м вышынёй, зацвітае зімой, калі стаяць доўгія ночы і кароткія дні. Гэтым ён прыцягнуў увагу першага пасла ЗША Дж. Р.Пуансета ў Мексіцы — урача і батаніка. Упершыню ўбачыўшы «малачай цудоўнейшы» ў 1828 годзе, ён паслаў некалькі ўзораў гэтай дзівоснай расліны ў свае аранжарэі ў горадзе Грынвілі, дзе пазней, пасля заканчэння службы, пачаў размнажаць і рассылаць у батанічныя сады свету пад назвай «пуансеція».

У краінах, якія спавядаюць хрысціянства, пуансеція стала сімвалам каляднай зоркі. Яе лісцікі на верхавінцы маюць ярка-чырвоны колер, утвараючы над зялёнымі лістамі надзвычай прыгожую кветку, якая па форме нагадвае зорку. Тую зорку, якая ўказала шлях вешчунам да месца нараджэння Ісуса Хрыста. Паступова расцвітаючы і набіраючы сілу, яна напамінае ўсім аб набліжэнні самага вялікага свята — Нараджэння Хрыстовага. Перад гэтым святам у еўрапейскіх краінах пуансецыю прыносяць у падарунак, ставяць на святочны стол.

Дзякуючы дэкаратыўнасці вялікай папулярнасцю пуансеція (малачай цудоўнейшы) карыстаецца і ў нас. Ёсць гатункі высакарослыя і нізкарослыя, з вялікімі чырвонымі, ружовымі, бардовымі, аранжавымі, крэмавымі, жоўтымі і белымі лістамі, якія ўпрыгожваюць расліну амаль 6 месяцаў. Сапраўдныя ж кветкі, жоўтыя і маленькія, размешчаны паміж імі зверху. Купляючы расліну, выберыце такую, дзе кветкі толькі пачынаюць фарміравацца, тады пуансеція будзе даўжэй цвісці і радаваць вас.

Пуансеція любіць светлыя месцы, дзе няма скразнякоў, а тэмпература паветра — 16—20 градусаў. Паліваць яе трэба па меры падсыхання глебы. У перыяд цвіцення і росту пуансеція патрабуе частага апырскання лістоў. Падкормліваць трэба поўнымі мінеральнымі ўгнаеннямі 2—3 разы ў месяц (2 г на 1 л вады). Адзін раз у 3—4 месяцы рэкамендуецца падкормка малібдэнам натрыю (75 мг на 1 л вады).

У лютым лісце пачынае вянуць. Абрэзаўшы парасткі на вышыні 10 см ад глебы, расліну трэба паставіць у цёмнае халаднаватае месца. Паліваць 1 раз у месяц, каб земляны камяк не перасох.

У пачатку мая пуасецію варта перасадзіць у тарфяную слабакіслую глебу і пачынаць паліваць. Калі пачнуць расці маладыя парасткі, трэба рэгулярна падкормліваць угнаеннем. У ліпені лішнія парасткі абрэзаць, пакінуўшы 3—4 самыя моцныя. Каб расліна зацвіла ў канцы верасня, важна вытрымаць рэжым асвятлення. Увечары з 16—17 гадзін накрывайце яе цёмным поліэтыленавым пакетам, які не прапускае святло, і здымайце яго толькі раніцай — з такім разлікам, каб расліна праводзіла ў поўнай цемры 14—16 гадзін у суткі. Рабіце так на працягу 8 тыдняў, пакуль не з'явіцца яркая афарбоўка лістоў. Затым даглядайце расліну як звычайна. На Каляды пуансеція зноў расцвіце.

Размнажаецца расліна верхавінкавымі сцяблоўымі чаранкамі. Зрэзаныя чаранкі ўкараніць у пяску ці сумесі торфу з пяском пры тэмпературы +20—24 градусы і павышанай вільготнасці паветра. Зрэзаная пуансеція не будзе доўга вянуць, калі месца зрэзу апаліць, патрымаўшы кветку над полымем.

Нябесная грамата

РЫБЫ

Урадлівы знак. Добры час для пасадкі і пасеву практычна любых раслін, асабліва сакавітых (напрыклад, бахчавых культур, фруктаў з тоўстай скуркай) а таксама агародніны і лекавых раслін.

Магчыма перасадка і чаранкаванне розных культур. Але праполка і барацьба са шкоднікамі будуць неэфектыўнымі. Нельга выкарыстоўваць хімічныя прэпараты і ўгнаенні.

Не рэкамендуецца сеяць вострапахучыя культуры, а таксама квасіць капусту і саліць агуркі.

Майце на ўвазе, што ўраджай, атрыманы ад пасадак, калі Месяц знаходзіцца ў гэтым знаку, захоўваецца не вельмі ўдала.

Як змагацца з пладовай гніллю?

Такое пытанне задаюць многія садаводы менавіта вясной і правільна робяць.

У комплекс мер барацьбы з гэтай хваробай пладовых культур уваходзяць мерапрыемствы, якія засцерагаюць сад ад паршы і пладажэркі. Адзін раз у тры гады ранняй вясной па пупышках, якія яшчэ спяць, трэба апрацаваць дрэвы і глебу пад імі 3-працэнтным нітрафенам. Успрымальныя да паршы гатункі апрацаваць перад цвіценнем, адразу ж пасля яго і яшчэ праз два тыдні 1-працэнтным растворам бардоскай вадкасці або 0,4-працэнтным полікарбацынам. Каб не было пладажэркі, з моманту з'яўлення першага чарвівага ападу трэба штодзённа яго збіраць і закопваць. Добра на штамбы накласці лоўчыя паясы са шчыльнай паперы: вусеняў, якія забраліся туды, увосень трэба знішчаць.

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»

- Оценка оборудования и транспортных средств
- Оценка недвижимости и сетей всех форм собственности
- Независимая строительная экспертиза

Для всех форм собственности. Для любых целей

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ НЕДВИЖИМОСТИ

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Автомобильный прицеп мод. ГКБ-817, г/н 53-97 ГС, инв. № 22-0025	1 800 000	180 000

Продавец имущества: ОАО «Гомельский радиозавод». Цена указана без НДС. Условия продажи: без условий. Шаг аукционных торгов – 5%. Вознаграждение – 5% от цены продажи лота оплачивает покупатель.

Срок подачи заявления	**До 17.00 25 апреля 2011 г**. по адресу: г. Гомель, ул. Красноармейская, 34/а
Дата, время, место проведения аукциона	**26 апреля 2011 г. в 11.00** по адресу: г. Гомель, ул. Красноармейская, 34/а, Гомельское областное управление Филиал РУП «Жилкоммунтехника» «Центр «Белтехинвентаризация»

Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемый объект. В аукционе имеют право участвовать физические и юридические лица, индивидуальные предприниматели, при условии предоставления следующих документов:
- Заявление; соглашение о правах и обязанностях сторон по установленной форме; - копию платежного поручения, подтверждающего внесение задатка в размере, указанном в извещении; - юридические лица должны предоставить – копии учредительных документов, индивидуальные предприниматели – копию свидетельства индивидуального предпринимателя. *При участии в торгах представителя предоставляются: * для юридического лица – документ, подтверждающий полномочия представителя на участие в аукционе и подписание необходимых документов, паспорт представителя; * для индивидуального предпринимателя – паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, нотариально заверенную доверенность.

Номер р/с для перечисления задатка	Р/с 3012105618010 Региональная Дирекция № 700 ОАО «БПС-БАНК», БИК 153001369
Условие пользования	Объекты продаются в собственность

Дополнительная информация по тел.: (0232) 77 37 27, 77 52 87, 77 52 78 (факс).

05 апреля 2011 г. в 12.00 состоится ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОАО «Полесьежилстрой»

Повестка дня:
1. О совершении сделок общества.

Собрание будет проходить по адресу: г. Брест, ул. Базановой, 19.

Начало регистрации участников собрания: 11.30.

УНП 200050191

НІШТО САБЕ КОШАЧКІ Ў САДКУ...

Паліцыя Румыніі забрала ў мясцовага жыхара двух дарослых ільвоў, якіх ён трымаў у сваім садзе ў якасці гадаванцаў. Аперацыя па канфіскацыі жывёл прайшла на поўдні краіны, у вобласці Валахія.

Супрацоўнікі праваахоўных органаў прыехалі да 45-гадовага Ларыяну Галкешку пасля таго, як яго суседзі паскардзіліся на гучныя гукі, якія робяць яго жывёлы (пры гэтым суседзі румына не ведалі, што ў яго жывуць ільвы). Калі да мужчыны прыехалі паліцэйскія, ён заявіў ім, што не разумее, якое правапарушэнне ён здзейсніў. Паліцэйскія растлумачылі, што для ўтрымання такіх буйных жывёл яму неабходна было атрымаць адмысловы дазвол. Мужчына ў сваю чаргу заявіў, што купіў ільвоў на кірмашы ў Бухарэсце і там яму не сказалі, што на дзікіх кошак трэба афармляць якія-небудзь дакументы. Па словах Галкешку, калі ён іх набыў, жывёлы былі яшчэ маленькімі, а калі яны падраслі, ён пасадзіў іх у клетку, каб не ставіць пад небяспеку ні сябе, ні сваіх гасцей, ні суседзяў. Ён быў надзвычай абураны візітам паліцыі і паведаміў супрацоўнікам праваахоўных органаў, што яго львы нікому не прычынілі зла. Тым не менш, жывёл у румына адабралі і адвезлі ў заапарк. Неўзабаве будзе прынята рашэнне аб далейшым лёсе ільвоў.

ДАЙЦЕ МНЕ ДАВЕДКУ, ШТО Я... ГАСПАДАР СУСВЕТУ!

Вярхоўны суд Латвіі атрымаў дзіўную заяву ад прыватнай асобы, якая падала заяўку на атрыманне статусу... Адзінага Гаспадара Сусвету. Больш за тое, гэтая персона, імя якой не называецца, выслала квітанцыю аб тым, што неабходны дзяржпадатак на суму 444 Ls выплачаны.

У сувязі з гэтым выпадкам старшыня Вярхоўнага суда Івар Бычковіч на пленуме заявіў, што неабходна пачаць працу над паляпшэннем закона аб падачы заяў, бо цяперашняя рэдакцыя закона «прымушае нас займацца Гаспадарамі Сусвету і іншымі цудамі». Праз некаторы час Вярхоўны суд адмовіў невядомаму (таксама па электронай пошце), які пажадаў юрыдычна афарміць сябе уладальнікам «усяго-усяго» на падставе таго, што разгляданне падобных заяў не ўваходзіць у яго кампетэнцыю, а заяву, дарэчы, трэба падаваць на латышскай мове (складзена яна была на рускай). У выпадку, калі заяўнік захоча вярнуць грошы, ён павінен звярнуцца ў Дзяржказну.

У галівудскім фільме «Уладары сусвету» гаспадаром сусвету хацеў стаць злодзей Шкілетар, але яму не дазволіў гэта зрабіць герой Хімэн у выкананні Дольфа Лунгрэна.

КАСАВОКІ АПОСУМ ПАЧНЕ КІНАКАР'ЕРУ

Знакаміты касавокі апосум Хайдзі з лейпцыгскага заапарка здымецца ў новых эпізодах нямецкага серыяла «Доктар Мертэнс, ветэрынар».

Калі нямецкія журналісты даведаліся аб здымках Хайдзі ў серыяле аб працы ветэрынараў, у прэсе з'явілася інфармацыя аб тым, што самка апосума стане героем серыі, дзе ёй зробяць аперацыю на вачах. Аднак неўзабаве прадстаўнікі ARD аспрэчылі гэтую чутку і паведамілі, што эпізоды з удзелам Хайдзі будуць знятыя ў заапарку Лейпцыга і жывёле нават не прыйдзецца пакідаць свой вальер. Ніякага адмысловага вобразу прадзюсары «Доктара Мертэнса» для касавокага апосума прыдумваць не сталі — па звестках выдання, Хайдзі сыграе ў серыяле саму сябе. Хайдзі дэбютавала ў шоу-бізнэсе ў лютым, калі выступіла ў ролі прадказальніцы — жывёла дала прагноз на вынікі ўручэння кінапрэміі «Оскар». У прадказанні апосум дапусціла толькі адну памылку, калі няправільна выбрала пераможцу ў намінацыі «фільм года» (Хайдзі напрарочыла перамогу карціне «127 гадзін», тады як статуэтку атрымаў «Кароль кажа!»).

НУ ШТО, ДАРАГАЯ, ПАЕХАЛІ КАТАЦЦА!

Звычайны сямейны скандал скончыўся смяротна небяспечнай гонкай у каліфарнійскім мястэчку.

Пасля бытавой сваркі раззлаваны муж вырашыў з'ехаць з дома і зняць напружанне, гаяючы па трасе. Але яго жонка так баялася за яго, што паспрабавала спыніць мужа і скокнула яму на капот. Мужчына і не думаў спыняцца — ён імчаў па шашы з хуткасцю больш за 160 кіламетраў у гадзіну. Няшчасная жанчына ўвесь гэты час спрабавала ўтрымацца на слізкай паверхні аўтамабіля, чапляючыся за люстэрка бакавога віду. Праехаўшы 65 кіламетраў, мужчына супакоіўся, злітаваўся з жонкі і спыніўся. Дзіўным чынам ніхто з іх не пацярпеў. Калі машына спынілася, жанчына не магла сама хадзіць — ад моцнага запалу, які ішоў ад рухавіка, і ашалелага ветру. Яе муж цяпер знаходзіцца за кратамі, яго вінавацяць у замаху на забойства.

НЕ ХОЧАЦЕ РАМАНТАВАЦЬ — ЗЛАМАЮ!

Zамор'е

Падрыхтаваў Іван КУПАРВАС.

Жыхар кітайскага горада Ціндао адзначыў Сусветны дзень абароны правоў спажыўца, разбіўшы суперкар Lamborghini Gallardo.

Пасля няўдалага досведу зносін з фірмовым сэрвісам тэхнічнага абслугоўвання кампаніі Lamborghini кітайскі прадпрымальнік наняў некалькі чалавек, каб тыя кавадламі разбілі нядаўна набыты люксавы аўтамабіль італьянскай маркі. Бізнэсмен набыў Lamborghini летась у кастрычніку. Неўзабаве высветлілася, што рухавік аўтамабіля няспраўны. У лістападзе аўтаўладальнік звярнуўся да афіцыйнага дылера з просьбай выправіць непаладку. Аднак у сэрвісе так і не змаглі вырашыць праблему. Больш за тое, падчас рамонту механікі пашкодзілі бампер і хадавую частку суперкара, пасля чаго адмовіліся ўзяць на сябе адказнасць. Працяглыя спрэчкі з супрацоўнікамі дылерскага цэнтра і некаторымі прадстаўнікамі кіраўніцтва кампаніі Lamborghini ні да чаго не прывялі. У знак пратэсту супраць няякаснага ўзроўню абслугоўвання і некампетэнтнасці супрацоўнікаў бізнэсмен вырашыў 15 сакавіка — у Сусветны дзень абароны правоў спажыўца — на вачах ва ўсіх знішчыць няспраўны аўтамабіль. Lamborghini Gallardo выпускаецца з 2003 года.

Сярэдні кошт новага аўтамабіля складае каля 300 тысяч долараў, а ў Кітаі ён дасягае 750 тысяч.

РОБАТЫ ПАЧНУЦЬ БЕГАЦЬ

Амерыканская Boston Dynamics атрымала заказ ад Агенцтва перадавых абаронных даследчых праектаў (DARPA), які ўваходзіць у склад міністэрства абароны ЗША, распрацаваць робата-гуманоіда Atlas («Атлант») і механічнага «гепарда» Cheetah. Кошт абодвух праектаў не ўдакладняецца.

Паводле артыкула ў Boston Herald, Atlas і Cheetah уваходзяць у частку шматмільённых кантрактаў Boston Dynamics з DARPA, разлічаных на чатыры гады. Пра саміх робатаў вядома мала. Мяркуецца, што «робат-кот» зможа развіваць хуткасць да 50 км/г, а яго прататып павінен быць выпушчаны прыкладна праз паўтара года. Atlas, у сваю чаргу, будзе здольны пранікаць у цяжкадаступныя месцы і «падключаць» рукі для хуткага руху па перасечанай мясцовасці. Акрамя ваенных мэт, гэтыя робаты могуць знайсці выкарыстанне ў сельскай гаспадарцы, пажаратушэнні і аварыйных службах. Cheetah будзе створаны на аснове робата BigDog, выпушчанага ў 2008 годзе. Гэты «робат-сабака» ўмее ўзбірацца на схіл да 35 градусаў, а таксама несці груз да 55 кілаграмаў з хуткасцю каля 8 км/г. Boston Dynamics пазіцыяную BigDog як «самага прасунутага чатырохногага робата на Зямлі».

ЗДАРОЎЕ МОЖНА ПАПРАВІЦЬ ТРЫМА МЯХАМІ ДОЛАРАЎ

Тры мяхі долараў не даляцелі цэлымі з Гвадэлупы на Анцільскія астравы. Пасажыр самалёта авіякампаніі Air Antilles, які здзяйсняў рэйс з Гвадэлупы ў Сен-Мартэн (Анцільскія астравы), заявіў у пачатку палёту, што дрэнна сябе адчувае, і правёў большую частку часу ў прыбіральні.

За гэтыя 40 хвілін ён паспеў разабраць перагародку, якая аддзяляе кабінку туалета ад багажнага аддзялення, і выкраў адтуль 238 000 долараў наяўнымі. Як адзначылі прадстаўнікі службы бяспекі авіякампаніі, у багажным аддзяленні турбавінтавога самалёта ATR-42 знаходзілася тры мяхі з грашыма — увогуле больш за 1,5 мільёна долараў. Яны былі пагружаныя туды да таго, як лайнер пакінуў аэрапорт вострава Гвадэлупа. Незадоўга да прызямлення злодзей, які ляцеў у суправаджэнні спадарожніцы, заявіў, што стан яго здароўя рэзка пагоршыўся, і запатрабаваў выклікаць да трапа самалёта «хуткую дапамогу» — з мэтай пазбегнуць такім чынам мытнага дагляду. Калі ж медыкі сустрэлі яго каля выхаду, злачынца паведаміў ім, што ўжо адчувае сябе добра, пасля чаго самастойна перасёк лётнае поле і знік у невядомым кірунку. Жанчына, якая ляцела разам з ім, была дапрошаная і абшуканая, аднак выкрадзеных грошай пры ёй не знайшлі.

ЖАДАЕЦЕ ГРУДЗІ? ВЫРАСЦІМ!

Навукоўцы апублікавалі вынік сенсацыйнага эксперымента: ім удалося выгадаваць жаночую малочную залозу, «сканструяваўшы» яе з тлушчавых і ствалавых клетак.

На этапе падрыхтоўкі з дапамогай ліпасакцыі са сцёгнаў або жывата бярэцца тлушч, аддзяляюцца тлушчавыя і ствалавыя клеткі. Прычым апошнія вырошчваюцца ў лабараторыі. Затым іх зноў змешваюць з тлушчавымі клеткамі і ўпырскваюць пацыентцы ў вобласць малочнай залозы. А на месца выдаленых грудзей усталёўваецца пластыкавы каркас. Менавіта на яго на працягу 6—12 месяцаў нарастае новая тканка, якая ўтвараецца з сумесі клетак, прасцей кажучы, накшталт таго, як вінаградныя лозы аплятаюць садовую альтанку. І калі тканкі «новавырашчаных» грудзей сфарміруюцца, каркас прымаецца. Такія грудзі, як запэўніваюць навукоўцы, выглядаюць цалкам натуральна, а навобмацак мяккія і зручнейшыя за сіліконавыя імпланты. Хірург лонданскага шпіталя Святога Георга прафесар Кефа Мокбель ужо праверыў клеткавую тэхналогію на некалькіх пацыентах. Варта прыняць да ўвагі выгаду тэхналогіі, бо яна дазваляе аднавіць як усе грудзі цалкам, так і асобную іх частку. Галоўнай задачай спецыялісты ставілі дапамогу жанчынам, якім выдалілі грудзі з-за ракавай пухліны. Зрэшты, метад вырошчвання грудзей будзе мець поспех і ў пластычнай хірургіі і, магчыма, у хуткім часе прыйдзе на змену недаўгавечным салевым або сіліконавым імплантам. Цяпер навукоўцы збіраюцца яшчэ праверыць тэхналогію на бяспеку і будучыні наступствы для здароўя жанчын, бо пытанне аб уплыве ствалавых клетак на рызыку развіцця рака застаецца па-ранейшаму адкрытым.

АДСЫПЦЕ ЛЕКАЎ... ЖМЕНЬКУ

Незвычайныя ўласцівасці звычайных семак былі выяўленыя падчас клінічных выпрабаванняў, якія правялі амерыканскія спецыялісты з універсітэта Ілінойса.

Вынікі эксперыменту сведчаць, што семкі стрымліваюць рост пухлін малочных залозаў, яечнікаў, кішэчніку, скуры і лёгкіх. Праўда, усё гэта — у курак, на якіх навукоўцы праводзілі гэты дослед: праз год, на працягу якога птушкам у рацыён дадавалі семкі, колькасць пухлін у птушак нават на апошняй стадыі і агульны ўзровень распаўсюджвання рака яечнікаў істотна скараціліся. Акрамя гэтага, пасля прыёму семак яны істотна набралі ў вазе, дасягаючы здаровых паказчыкаў. У найбліжэйшай будучыні, калі вынікі даследавання будуць пацверджаныя ў выпрабаваннях на людзях, семкі змогуць ужываць у якасці дапаможнага сродку лячэння раку.

Калі вы падпісаліся на газету **«Звязда» на II квартал або 1-е паўгоддзе 2011 года** — запаўняйце картку ўдзельніка, выразайце і дасылайце яе **да 8 красавіка** ў рэдакцыю на адрас: **220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А**.

Падпісчык можа выйграць прас, пыласос, тэлевізар або печ ЗВЧ. Розыгрыш прызоў адбудзецца **11 красавіка 2011 г.**, вынікі публікуюцца ў газеце «Звязда» **па 20 красавіка 2011 г.**

Дастаўку тэлевізараў і печы ЗВЧ ажыццяўляе рэдакцыя. Астатнія прызы можна атрымаць у рэдакцыі **па 31 чэрвеня 2011 г.** пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на II квартал або 1-е паўгоддзе 2010 года і пашпарта. **Пасля 31 чэрвеня** выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца.

Правілы гульні чытайце ў газеце «Звязда» за 01.03.11 г.

Тэрмін правядзення гульні — з 01.03.11 па 30.06.11.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 1859 ад 25.02.11, выдадзена Міністэрствам гандлю РБ.

6 Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на II квартал або 1-е паўгоддзе 2011 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

_____

Падпіска афармлена і аплачана ў _____
(аддзяленне сувязі)

_____ **на II кв. або 1-е паўг. 2011 года**

Хатні адрас і тэлефон _____ _____
(індэкс)

_____

_____

Удачы ў розыгрышы!

Ф.СП-1

Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету

ЗВЯЗДА з бясплатнымі ўкладкамі:
«ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», «МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ», «КРАІНА ЗДАРОЎЯ», «ЖЫРАНДОЛЯ», «КУПЛЯЙ ЛЕПШАЕ!» «НАСУПЕРАК ЧАРНОБЫЛЮ»

(індэкс выдання) _____ Колькасць камплектаў _____

на 2011 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Каму _____

Куды _____
(прозвішча, ініцыялы)

_____ _____
(адрас)

(паштовы індэкс) (горад, населены пункт)

ПВ | месяца | літар

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА на газету

(індэкс выдання) _____

ЗВЯЗДА з бясплатнымі ўкладкамі:
«ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», «МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ», «КРАІНА ЗДАРОЎЯ», «ЖЫРАНДОЛЯ», «КУПЛЯЙ ЛЕПШАЕ!» «НАСУПЕРАК ЧАРНОБЫЛЮ»

Кошт | падпіскі _____ руб. | пераадрасоўкі _____ руб. | Колькасць камплектаў _____

на 2011 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Каму _____

Куды _____
(прозвішча, ініцыялы)

_____ _____
(адрас)

(паштовы індэкс) (горад, населены пункт)

Цырк запрашае

«ПА 10-БАЛЬНАЙ ШКАЛЕ МІНСКАМУ ЦЫРКУ МЫ ДАЁМ 11 БАЛАЎ...»

Новы сезон (сакавік-красавік) стартаваў у Беларускім дзяржаўным цырку. Праграма атрымала назву «Зоркі міжнародных цыркаў» і сабрала разам артыстаў самых разнастайных жанраў. На арэне выступаюць дрэсіроўшчыкі жывёл і птушак, а таксама канатаходцы і акрабаты, якія працуюць у жанры «паветраныя рамяні».

Фота Прэс-службы цырка.

Канатаходцы з Францыі Аўра і Вернер Гуэра са сваім знакамітым нумарам. На здымку Аўра стаіць на плячах мужа, але праз хвіліну яны памяняюцца месцамі. Самы напружаны момант наступае тады, калі на канаце стаіць Аўра, а ёй на плечы становіцца 75-кілаграмовы Вернер... У гэты момант жанчына пачынае спяваць.

— Усе артысты, якія выступяць у новым сезоне — вельмі папулярныя ў свеце цырку, — адзначае **дырэктар-мастацкі кіраўнік «Белдзяржцырка» Таццяна БАНДАРЧУК.** — Амаль усе з іх упершыню ў Беларусі, прычым практычна ніхто з іх раней не працаваў з краінамі СНД. Калі кіраўніцтва маскоўскіх цыркаў даведалася, што такія зоркі прыехалі да нас у Беларусь, нават не адразу паверылі. Многія з нашых гледачоў прыходзяць на новую праграму па два разы — праграма вельмі моцная, шмат жанраў, шмат рызыкі, шмат эмоцый.

— Ваш цырк створаны для артыстаў, — прызнаецца **дрэсіроўшчык папугаяў з Украіны Уладзімір ГАРАДЗЕЦКІ.** — Я шмат дзе працаваў, але такога не бачыў. Мы сюды ехалі, а ў нас пыталі, якім павінен быць тэмпературны рэжым і вільготнасць паветра. Мяне нідзе пра гэта яшчэ не пыталі! Тут для птушак створаныя такія ўмовы! Толькі працуй.

— Я не чакаў убачыць у Беларусі такі вялікі стацыянарны цырк — і такі прыгожы, — дадае **румынскі дрэсіроўшчык жывёл Штэфан ПЛЕШАЯНУ.** — Тут вельмі чулы калектыў — і гэта адзначаю не толькі я, але ўсе артысты, якія тут выступалі.

А Валерый Сычоў, які пад купалам мінскага цырка выступае са сваёй жонкай Мальвінай Абакаравай у жанры «паветраныя рамяні», і ўвогуле прызнаўся, што не супраць пераехаць у Мінск.

— Горад мне вельмі імпануе, нягледзячы на тое, што ў Беларусі я ўпершыню. Таму думка пра пераезд сур'ёзная.

Валерый Сычоў і Мальвіна Абакарава зусім нядаўна выйгралі золата на сусветным цыркавым фестывалі ў Іжэўску, дзе яны атрымалі кантракт і запрашэнне на славуты цыркавы фестываль у Монтэ-Карла. Таму выступленне гэтай пары ў мінскім цырку, паводле слоў Таццяны Бандарчук, — вялікая ўдача.

Аўра Гуэра — жанчына-легенда

Але галоўнай разынкай новай праграмы стаў нумар французскіх канатаходцаў. Тое, што робяць француженка Аўра і яе муж Вернер Гуэра, не ўдалося паўтарыць яшчэ нікому ў свеце. Аўра і Вернер, працуючы без страхоўкі на вышыні 11 метраў, па чарзе трымаюць на плячах адзін аднаго. Самы напружаны момант наступае тады, калі Аўра стаіць на канаце, а ёй на плечы становіцца 75-кілаграмовы Вернер... У гэты момант жанчына пачынае спяваць.

— Такі прыём не выконвае больш ніхто з жанчын, — расказвае «Звяздзе» Аўра. — Спачатку з ім выступала старэйшая сястра майго мужа, пасля другая сястра, а пасля і я. У майго мужа быў шыкоўны нумар і мы вельмі доўга рэпетыравалі, пакуль я не навучылася трымаць яго на сваіх плячах. Мой тата вучыў: калі ты штосьці робіш у цырку, то ты павінен быць лепшым. І я рабіла ўсё, каб стаць лепшай. Так і нарадзіўся гэты трук. Тое ж і са спевамі: ніхто ў свеце больш не ходзіць па канаце ў 11 метрах над зямлёй і адначасова спявае...

Прызнацца, гледзячы на Аўру, прывабную жанчыну сярэдніх гадоў, ніколі не скажаш, што яна здольная на такое.

— Я ніколі не падпусціла б сваю дачку да каната, — працягвае жанчына. — У мяне і майго мужа ўся сям'я — у цырку. Таму я ведаю, што гэта такое. У свой час да каната мне забараніла падыходзіць мая мама, якая таксама была канатаходцам, але аднойчы сарвалася і трапіла ў бальніцу ў коме. Я выйшла замуж і змяніла рашэнне. Але мама і сёння кажа мне тое самае: калі ты ўжо спынішся? Нашай дачцэ 21 год, і яна з цыркам, дзякаваць Богу, не звязаная. Яна — оперная спявачка, працуе ў ЗША. І на канат я яе ніколі не пушчу.

Сямейны дуэт Аўры і Вернера заваяваў ужо тры залатыя медалі на фестывалі ў Монтэ-Карла (гэты фестываль, як сцвярджаюць знаўцы, у свеце цырка параўнальны з Алімпійскімі гульнямі).

— Нам вельмі падабаецца тут, у Мінску, — дадаюць Аўра і Вернер. — Людзі, прырода, сам будынак цырка, мы рады, што прыехалі. У нас было шмат прапаноў прыехаць у Расію, але мы адказвалі, што, магчыма, пазней. Працавалі ў шматлікіх цырках — Сінгапур, Ганконг, Філіпіны... Калі прыехалі ў Беларусь, зразумелі, наш прыезд сюды — самае правільнае рашэнне, якое мы прымалі за апошнія некалькі гадоў. Па 10-бальнай шкале беларускаму цырку мы даём 11 балаў!

Ілья ЛАПАТО.

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

АДКАЗЫ НА СКАНВОРД

Па гарызанталі: Пунтус. Рубінчык. Амплуа. Крэда. Зебра. Фут. Зерне. Алея. Гурэнка. Рэй. Нанка. Марш. Замак. Ура. Бухта. Абёс. Тук. Кан. Козыр. Чумак. Кок. Такт. Сабака. Цукар. Баба. Арам. Фрэнч. Баруўскі. **Па вертыкалі:** Штангра. Гаюндэнка. Зорка. Мускат. Бенгал. Кус. Рчо. Таўм. Аркыка. Вепр. Сурок. Кар. Экран. Баабаб. Балай. Рама. Афера. Ака. Стаж. Кайн. Казан. Трубач. Ручар. Шлак. Карунні.

27 сакавіка юбілей у ветэрана Вялікай Айчыннай вайны, нязменнага дырэктара сярэдняй школы ў в. Сярагі, цяпер пенсіянера **Аляксея Андрэевіча Новіка,** дарэчы, падпісчыка «Звязды» з 1944 г. Яму споўнялася 90 гадоў. Усе цяжкасці і нягоды гераічнай партызанскай вайны, пасляваеннага ліхалецця, напружанай настаўніцкай дзейнасці не адбіліся на характары гэтага дастойнага, усімі паважанага чалавека. Ён па-ранейшаму добры, справядлівы і мудры. Выхаваў траіх цудоўных дзяцей, а цяпер ужо чатырох унукаў і чатырох праўнукаў. Аляксей Андрэевіч з'яўляецца прыкладам не толькі для нас, любячых яго шматлікіх сваякоў, але і для аднавяскоўцаў, сярод якіх амаль кожны трэці быў калісьці выпускніком яго школы. Віншуем Вас, Аляксей Андрэевіч, і жадаем здароўя, не здавацца гадам і радаваць нас сваім добрасардэчным стаўленнем і прыродным розумам і гумарам. Мы ганарымся Вамі заўсёды.

Брат Міхась.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	5.58	18.33	12.35
Віцебск —	5.48	18.23	12.35
Магілёў —	5.49	18.23	12.34
Гомель —	5.46	18.19	12.33
Гродна —	6.14	18.48	12.34
Брэст —	6.15	18.48	12.33

Месяц

Апошняя квадра ў 14.08.
Месяц у сузор'і Казярога.

Імяніны

Пр. *Хрысціны, Аляксандра, Нікіфара.*

К. *Ларысы, Маргарыты, Тодара, Фелікса, Цімафея, Эмануіла.*

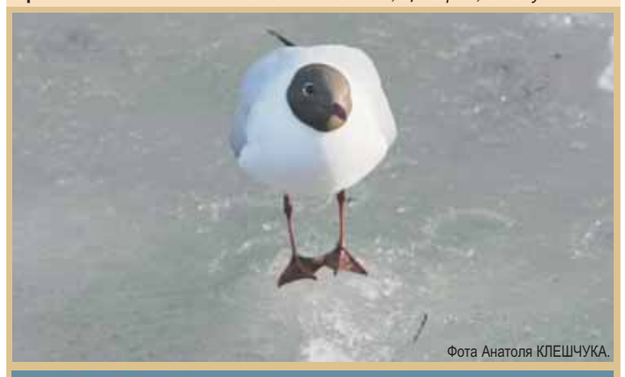
Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

НАДВОР'Е на заўтра

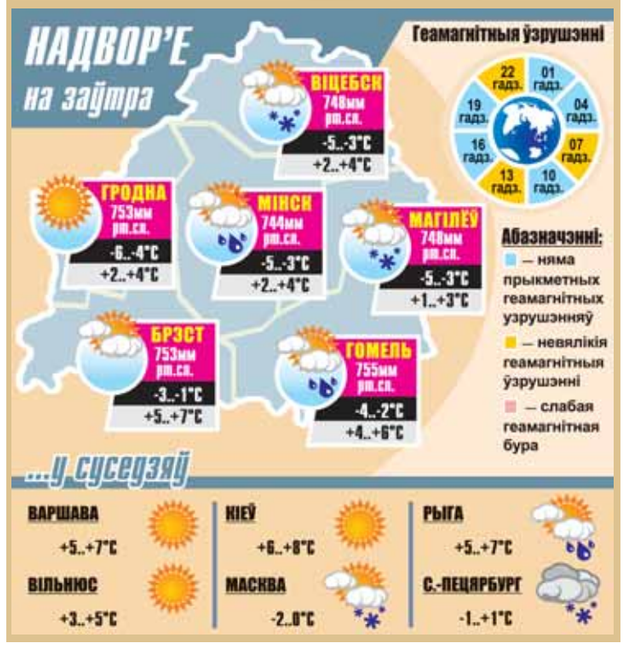

Дзве даты

26 сакавіка

1801 год — нарадзіўся Канут Іванавіч Русецкі, беларускі мастак, педагог. Вучыўся ў Віленскім універсітэце, у Акадэміі мастацтваў у Парыжы і Рыме. Прадстаўнік класіцызму. Творчасць звязана з мастацкім жыццём Беларусі і Літвы. Пісаў партрэты, пейзажы. Сярод вядомых карцін «Італьянец, які ўсміхаецца», «Жняя», «Вербная нядзеля», «Клятва карбанарыяў», «Уцёкі ў Егіпет» і інш., аўтар серыі пейзажаў Белавежскай пушчы, ваколіц Навагрудка. Памёр у 1860 годзе.

1989 год — у СССР прайшлі першыя альтэрнатыўныя выбары народных дэпутатаў.

Цытата дня:

«Даруй тым, хто гаворыць пра цябе дрэнна, але не тым, хто паведамляе табе аб гэтым.»

Яніна Іпахорская (1914—1981), польская мастачка і пісьменніца.

ФЭН-ШУЙ ГАРАСКОП

Нядзеля, 27 сакавіка

Эфектыўнасць сённяшніх намаганняў шмат у чым будзе вызначацца тым, наколькі атрымаецца разлічыць свае сілы і магчымасці і ўдала знайсці ім месца прыкладання, каб, з аднаго боку, выкарыстаць увесь зарад, а з другога — не перагнуць палку і не ўвязнуць у эмацыйных праблемах і канфліктах. Шукаць кантакт і прадуктыўна ўзаемадзейнічаць з навакольнымі будзе больш складана, чым звычайна.

Панядзелак, 28 сакавіка

Разлічваць на свята мэтанакіраванасці, відавочна, не прыйдзецца. Прынамсі, пры спробе знайсці пункт апоры і перавярнуць мір чэрпаць сілы і баявы настрой давядзецца з нейкіх унутраных крыніц, прычым чарпак патрэбен даволі вялікі.

Аўторак, 29 сакавіка

Сёння лепш адсунуць пытанні, якія патрабуюць ўмення знаходзіць агульную мову з навакольнымі, а таксама не ўзвальваць на сябе больш, чым зможаце панесці. Гнуткасць з выкрутлівасцю лішнімі сёння не будуць — горы лепш абыходзіць. Настойліва рэкамендуецца не захапляцца няходжанымі сцежкамі і падбадзёрлівымі напоямі.

Серада, 30 сакавіка

Дзень прынясе павышанае напружанне і схільнасць да сутыкненняў з навакольнымі. Мабыць, не лепшы час для таго, каб бліснуць энергічнасцю. Прынамсі, выбіраючы актыўную лінію паводзін, лепш запасціся цярпеннем, а таксама не класці свае настойлівасць з мэтанакіраванасцю на алтар прывівання каму-небудзь уласнага меркавання — усё гэта можа даць адмоўны маральны і матэрыяльны вынік.

Чацвер, 31 сакавіка

Дзень дазволіць засяродзіцца на планамерным руху да вызначаных мэтаў. Сёння не той выпадак, калі можна бліснуць фантазіяй або вынаходлівасцю, з іншага боку, парывам і кропкаваму настрою на вялікія справы часта не хапае арганізаванасці і ўмення давесці пачатае да лагічнага завяршэння.

Пятніца, 1 красавіка

Адчувальных здзяйсненняў наўрад ці трэба чакаць. Не лепшы час як для пошуку падтрымкі старэйшых (па ўзросце, становішчы, фінансавых магчымасцях і г.д.) таварышаў, так і проста плённага ўзаемадзеяння з навакольнымі. Мабыць, ёсць сэнс засяродзіцца на сваіх асабістых планах, як працоўных, так і ўсіх астатніх, не спрабуючы «выканаць пяцігодку за два гады».

Субота, 2 красавіка

Ніякіх бачных перашкод і поўнае паразуменне. Пры гэтым добрыя перадумовы для грашовых здзяйсненняў і выгодных дамоўленасцяў толькі дапамогуць атрымліваць задавальненне ад стасункаў з навакольнымі па-за рамкамі нейкіх дзелавых праектаў і тэмаў.

ЛЫЖКА

Паводле ўсходнеславянскіх традыцый, лыжка была не проста прадметам хатняга ўжытку, яна ўвасабляла сабой пэўнага члена сям'і, бо кожны з іх меў сваю лыжку. У народзе існавала строгае правіла, якое патрабавалася выконваць няўхільна: карыстацца чужой лыжкай катэгарычна забаранялася. Для гэтага лыжкі пазначалі спецыяльнымі знакамі, а таксама адрознівалі па памерах: у гаспадара хаты была самая вялікая, вельмі маленькія лыжкі лічылі амулетамі, якія з'яўляліся знакам сытасці, дабрабыту і дастатку.

Нярэдка лыжкі выкарыстоўвалі ў каляндарных і сямейна-родавых абрадах, у варожбах і народнай медыцыне. Так, лічылася, што пасля смерці гаспадара хаты яго лыжка набывала цудадзейную сілу. Яе выкарыстоўвалі, каб вывесці бародаўкі, яна дапамагала пры нарывах.

- забаранялася змешваць ці накладваць ежу лыжкай кагосьці з дамачадцаў, асабліва мужа ці гаспадара; лічылася, што ў адваротным выпадку мужчыны будуць «лезці» ў жаночыя справы, і гэта абавязкова прывядзе да сварак;
- імкнуліся, каб на стале не было лішніх лыжак, інакш гэта лыжка неўзабаве «застанецца» без свайго гаспадара; «некранутай» была лыжка толькі за памінальным сталом — тая, якой еў памерлы;
- забаранялася біць лыжкай па стале — суседзі пачнуць абгаворваць; а на Украіне лічылі: стукаць лыжкай па талерцы — прыцягваць у хату «злыдняў»;
- лыжкі, як і іншы посуд, пасля ежы мылі і раскладвалі па сваіх месцах; і толькі ў адным выпадку посуд пакідалі на стале на ўсю ноч — пасля памінак, каб душы памерлых сваякоў — «дзядоў» — прыляцелі і таксама прынялі ўдзел у памінальным застоллі;
- лічылася, што можна наклікаць на сям'ю беды і хваробы, калі пазычаць лыжкі ў суседзяў, таму, калі падчас вяселля або памінак пазычалі посуд, лыжкі вярталі з асаблівай увагай.
- каб муж і жонка былі дружнымі, на вяселлі перад маладымі клалі толькі адну лыжку і прасілі маладых есці толькі ёю;
- для гэтай мэты маглі выкарыстоўваць і дзве новыя лыжкі, якія пасля вяселля звязвалі чырвоным поясам і прыгаворвалі: «Як гэтыя лыжкі злучаны дужа-моцна, так бы і маладыя адно з адным злучаны былі».
- прыкмячалі: калі са стала падчас ежы звалілася лыжка, чакай у госці жанчыну, нож — мужчыну.

Парада з «куфра» знахароў: калі жонка ці муж шукаюць сувязі «на баку», трэба распаліць на агні дачырвана лыжку, потым кінуць яе ў халодную ваду са словамі: «Як лыжцы ў хаце месца, так і табе, рабыні (рабу) (імя) у хаце месца. Амін». Лыжку даць для ежы таму, каго «выпраўлялі».

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАДКАЗКІ ДАСВЕДЧАНЫХ

Натуральны камень

(Працяг тэмы. Пачатак у нумары за 19 сакавіка.)

Натуральны, ці яго яшчэ называюць прыродны, камень — безумоўна, самы старажытны будаўнічы матэрыял. Ён быў не толькі самым даступным, але валодаў унікальнымі спажывецкімі ўласцівасцямі. Выкарыстоўваецца камень і сёння. Як у будаўніцтве, так і ў аблiцоўцы прымяняюць розныя пароды натуральнага каменю. Гэта і шунгіт, і пясчанік, і вапняк з яго разнавіднасцямі, і даламіт, і галька, і нават каменная крошка, якая ўтвараецца пры апрацоўцы каменю.

Да асноўных уласцівасцяў і пераваг прыроднага каменю і вырабаў з яго (плітка, брусчатка, блокі і інш.) адносяцца трываласць, даўгавечнасць, натуральны колер і іншыя якасці, праверэныя тысячагоддзямі.

Калі раней прыродны камень выкарыстоўвалі выключна як будаўнічы матэрыял, то ў нашы часы ён усё больш прымяняецца як дэкаратыўны. Пясчанік, вапняк, даламіт шырока выкарыстоўваюцца ў ландшафтным дызайне, для абсталявання падпорных сценак, клумбаў, бардзюраў, спускаў, прыступак і г.д.

Штучны камень

Адзін з нешматлікіх матэрыялаў, які не ставіць перад дызайнерамі і будучымі гаспадарамі ніякіх абмежаванняў у яго выкарыстанні. З яго дапамогай можна стварыць практычна бясшвовыя паверхні, што дае магчымасць рабіць вялікія па памерах вырабы.

Штучны камень мае шырокую колеравую гаму. Гэта істотна пашырае магчымасці арыгінальных колеравых рашэнняў, а адрозніць штучны камень ад сапраўднага вельмі складана, затое даўгавечнасць і трываласць натуральнага і штучнага каменю цалкам супастаўныя.

Аблiцовачная плітка са штучнага каменю на працягу дзесяцігоддзяў з поспехам выкарыстоўваецца ва ўсім свеце для аблiцоўвання фасадаў, лесвічных клетак, цокальных паверхаў, унутраных памяшканняў і камінаў.

Штучны камень, па сутнасці, — аналаг натуральнага, але са значна большым асартыментным радам. Вылучаецца некалькі асноўных пераваг штучнага каменю як матэрыялу, прыдатнага для вонкавага аздаблення і дызайну інтэр'еру:

- невялікая вага (у параўнанні з натуральным);
- разнастайнасць колераў і фактур (абмяжоўваецца толькі фантазіяй архітэктараў, вытворцаў);
- магчымасць вырабу элементаў рознай формы (вуглавыя, паўкруглыя, бардзюры);
- магчымасць надаваць каменю форму ліста, панэлі;
- паверхня штучнага каменю нярэдка бывае цёплай, у адрозненне ад прыроднага (гэта ўласцівасць важная пры выкарыстанні яго ў інтэр'ерах);
- адсутнічае павялічаны радыёактыўны фон (уласцівы натуральнаму граніту і чырвонай кераміцы);
- канкурэнтная цана;
- працяглы тэрмін эксплуатацыі;
- экалагічная і гігіенічная бяспека:
- пажарабяспека.

-2736-

МЕНЮ ЗДАРОЎЯ

Дадайце экзотыкі

Папоўніць вітамінны запас, умацаваць імунітэт, павысіць агульны жыццёвы тонус дапамогуць «іншаземцы». Многія экзатычныя плады, карысныя і даступныя па цане (дзякуючы чаму яны сталі для нас амаль роднымі), не толькі аказваюць станоўчы ўплыў на здароўе, але яшчэ дадаюць разнастайнасці ў штодзённы рацыён.

АНАНАС. Фермент брамелайн, які змяшчаецца ў ананасе, садзейнічае актыўнаму расшчапленню тлушчаў і стымулюе страваванне, таму ананас асабліва рэкамендуецца ў якасці дэсерту пасля шчодрай бяседы. І ўсё гэта ў спалучэнні з цудоўным смакам і каларыйнасцю ўсяго ў 48 ккал!

АВАКАДА. Вялікая колькасць вітамінаў групы В робіць гэты плод выдатнай дапамогай у барацьбе за прыгажосць скуры, валасоў і пазногцяў. Авакада змяшчае і алеінавую кіслату, якая садзейнічае паніжэнню халестэрыну. Варта таксама адзначыць, што гэты плод лічыцца моцным афрадызіякам.

БАНАНЫ. У першую чаргу — гэта выдатны фаст-фуд у натуральнай абалонцы: бананы добра засвойваюцца і хутка суцішаюць голад. Таксама ў бананах змяшчаецца рэчыва, блізкае да так званага гармону шчасця — сератаніну, таму яны выклікаюць прыліў сіл і дапамагаюць папярэдзіць дэпрэсію.

КІВІ. Усяго адзін плод забяспечыць вам сутачную патрэбнасць у вітаміне С, абароніць тым самым ад вірусаў у перыяд сезонных захворванняў. Ківі багатыя на магній, неабходны для работы сэрца, а вялікая колькасць клятчаткі садзейнічае ачышчэнню арганізма ад шкодных рэчываў.

СЕЗОННЫЯ КЛОПАТЫ

Ці трэба перасаджваць кветкі

Даведацца, ці трэба перасаджваць пакаёвыя расліны вясной, лёгка.

- Агледзьце дно вазона. Калі з дрэнажных адтулін тырчаць карані, кветцы цесна.
- Прынюхайцеся да глебы. Калі яна мае нават слабы непрыемны пах, перасадка неабходная.
- Успомніце, калі вы апошні раз перасаджвалі гэтую расліну. Калі даўно — глеба спустошылася і мае патрэбу ў замене.
- Калі ў мінулым сезоне кветка моцна разраслася, лепш яе перасадзіць.
- Маладая расліна адчувае патрэбу ў перасадцы, але не кожны год: калі ваша кветка ў поўным парадку, перасаджвайце яе раз у 2-3 гады.
- Здараецца, што да пачатку вясны на глебе ўтвараецца шчыльны белы налёт. Гэта кальцый. Верхні пласт субстрату трэба замяніць і паліць зямлю руковым растворам марганцоўкі.

Асаблівасці перасадкі

- Калі з каранёў абтрэсці старую зямлю цалкам не ўдаецца, апусціце расліну ў ваду, каб зямля распусцілася.
- Не рабіце рэзкіх рухаў — у многіх раслін настолькі далікатныя карані, што ламаюцца нават ад лёгкага дотыку.
- Ні ў якім разе не трымайце расліну, якую перасаджваеце, доўга на паветры — падсохнуць маленькія каранёвыя валаскі.
- Адразу пасля перасадкі кветку трэба шчодра паліць, паставіць у цёмнае, абароненае ад скразнякоў месца і праз гадзіну зноў паліць.
- Памятайце, што любая расліна пасля перасадкі так ці інакш доўга ці непрацяглы час хварэе. Гэта не павінна выклікаць трывогу і неабдуманых дзеянняў.

-2737-

ВЫПІСВАЙЦЕ «ЗВЯЗДУ» НА II КВАРТАЛ АБО 1 ПАЎГОДДЗЕ 2011 ГОДА
З БЯСПЛАТНЫМІ ЎКЛАДКАМІ

Беларусь. Чарнобылю

Местное самоуправление | Своя справа | Жыр+андоля | Чырвоная змена | Купі лепшае! Тавары Паслугі Цэны | Краіна здароўя

ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63850	12 400 рублёў на месяц 74 400 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ	63145	11 600 рублёў на месяц 69 600 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕДАМАСНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63858	19 900 рублёў на месяц 119 400 рублёў на паўгоддзе
ВЕДАМАСНАЯ ПАДПІСКА ДЛЯ ЎСТАНОЎ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДАРОЎЯ	63239	18 000 рублёў на месяц 108 000 рублёў на паўгоддзе

ПАДПІСКА «ДА ЗАПАТРАБАВАННЯ»* (праз кіёск РУП «Белсаюздрук»)

ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63850	9 700—11 180 рублёў на месяц 58 200—67 080 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ	63145	8 940—10 430 рублёў на месяц 53 640—62 580 рублёў на паўгоддзе
ДЛЯ ВЕДАМАСНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63858	13 134—14 080 рублёў на месяц 78 804—84 480 рублёў на паўгоддзе
ВЕДАМАСНАЯ ПАДПІСКА ДЛЯ ЎСТАНОЎ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДАРОЎЯ	63239	12 230—13 170 рублёў на месяц 73 380—79 020 рублёў на паўгоддзе

* Залежыць ад рэгіёна

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШЧУЧЭНКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвона змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: rek@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 33.380. Індэкс 63850. Зак. № 1428. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12